

EASO

Πρακτικός οδηγός
για τη χρήση πληροφοριών
της χώρας καταγωγής
από τους υπευθύνους
χειρισμού υποθέσεων
κατά την εξέταση αιτήσεων
χορήγησης ασύλου

*Σειρά πρακτικών οδηγιών
της EASO*

Δεκέμβριος 2020

EASO

**Πρακτικός οδηγός
για τη χρήση πληροφοριών
της χώρας καταγωγής
από τους υπευθύνους
χειρισμού υποθέσεων
κατά την εξέταση αιτήσεων
χορήγησης ασύλου**

*Σειρά πρακτικών οδηγιών
της EASO*

Δεκέμβριος 2020

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Ούτε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματος της EASO ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των παρακάτω πληροφοριών.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2020

© Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, 2020

Print ISBN 978-92-9476-687-8 doi:10.2847/639627 BZ-04-19-324-EL-C

PDF ISBN 978-92-9476-655-7 doi:10.2847/293697 BZ-04-19-324-EL-N

Εικόνα εξωφύλλου: mmpile © iStock, 2019

Εικόνα παζλ σ. 13 προσαρμογή από Quarta_ © iStock, 2017

Εικόνα σημαίας Ιράκ σ. 22: Pomogayev © iStock, 2018

Εικόνα σημαίας Συρίας σ. 22: -ELIKA- © iStock, 2017

Εικόνα σημαίας Καμερούν σ. 23: Fredex8 © iStock, 2017

Εικόνα σημαίας Κολομβίας σ. 23: Poligrafistka © iStock, 2015

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού τα οποία δεν καλύπτονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της EASO πρέπει να ζητείται απευθείας η άδεια των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Σχετικά με τον πρακτικό οδηγό

Γιατί δημιουργήθηκε ο παρών πρακτικός οδηγός; Αποστολή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) είναι να στηρίζει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής κράτη μέλη) μέσω κοινού συστήματος εκπαίδευσης, κοινές προδιαγραφές ποιότητας και κοινές πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ), μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων. Η EASO, επίσης, υποστηρίζει τις χώρες που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση (αναφερόμενες συλλογικά με τα κράτη μέλη ως χώρες EE+). Ακολουθώντας τον καθολικό σκοπό υποστήριξης των Κρατών Μελών στην επίτευξη των κοινών προδιαγραφών και την υψηλή ποιότητα διεργασιών εντός του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (CEAS), η EASO αναπτύσσει κοινά πρακτικά εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές.

Ο Πρακτικός οδηγός της EASO για τη χρήση πληροφοριών της χώρας καταγωγής από τους υπευθύνους χειρισμού υποθέσεων εκπονήθηκε ως ένα πρακτικό εργαλείο που θα συνοδεύει τους/τις χειριστές/-ριες υποθέσεων ανά την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά, και πέραν αυτής στην καθημερινή εργασία τους.

Σκοπός του πρακτικού οδηγού είναι να διευκολύνει τους/τις χειριστές/-ριες των υποθέσεων στη χρήση των ΠΧΚ κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας —κατά την προετοιμασία και τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης καθώς και κατά την αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Πώς εκπονήθηκε ο παρών πρακτικός οδηγός; Ο οδηγός εκπονήθηκε από εμπειρογνώμονες των χωρών EE+, με την πολύτιμη συμβολή του Αυστριακού Κέντρου Έρευνας και Τεκμηρίωσης για τις χώρες καταγωγής και το άσυλο (ACCORD) και του Ιδρύματος ARC. Πολύτιμη ήταν επίσης η συνδρομή της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) στις προηγούμενες εκδόσεις του οδηγού· η ολοκληρωμένη έκδοση του οδηγού δεν αντικατοπτρίζει κατ' ανάγκη τη θέση της UNHCR. Η EASO διευκόλυνε και συντόνισε τη διαδικασία εκπόνησης. Πριν από την οριστικοποίηση του οδηγού, πραγματοποιήθηκε διαβούλευση για τον οδηγό με όλες τις χώρες EE+.

Σε ποιον απευθύνεται ο παρών πρακτικός οδηγός; Ο παρών οδηγός απευθύνεται πρωτίστως στους/στις χειριστές/-ριες υποθέσεων, στους/στις υπαλλήλους που διενεργούν συνεντεύξεις και στους/ις υπεύθυνους/ες λήψης αποφάσεων στις εθνικές αποφαινόμενες αρχές. Επιπλέον, το παρόν εργαλείο είναι χρήσιμο για τους αρμόδιους υπαλλήλους σε θέματα ποιότητας και τους νομικούς συμβούλους καθώς και για κάθε άλλο πρόσωπο που εργάζεται ή εμπλέκεται στον τομέα της διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο της ΕΕ. Στόχος του πρακτικού οδηγού είναι να ανταποκριθεί στις ανάγκες των χειριστών/-ριών υποθέσεων με διαφορετικούς βαθμούς εμπειρίας, από τους νέους έως τους πιο πεπειραμένους, εν είδει επανάληψης και υπενθύμισης.

Ποιο είναι το πεδίο εφαρμογής του παρόντος οδηγού; Ο παρών οδηγός εστιάζει στη χρήση των ΠΧΚ από τους-τις χειριστές/ριες υποθέσεων στην καθημερινή εργασία τους στο πλαίσιο των διαδικασιών διεθνούς προστασίας. Δεν απευθύνεται στους/στις ερευνητές/-ριες των ΠΧΚ. Για εξειδικευμένη καθοδήγηση σχετικά με την έρευνα των ΠΧΚ, μπορείτε να συμβουλευθείτε τα έγγραφα *EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology* [Μεθοδολογία για την υποβολή εκθέσεων πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ) της EASO] και *Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports* [Οδηγός σύνταξης και αναφοράς παραπομπών για τις εκθέσεις πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ) της EASO]. Ο παρών οδηγός δεν περιέχει εξειδικευμένες πληροφορίες σχετικά με τις ιατρικές ΠΧΚ. Για τις ιατρικές ΠΧΚ, η EASO έχει αναπτύξει την ενότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος της EASO για τις ιατρικές ΠΧΚ (MedCOI).

Πώς πρέπει να χρησιμοποιείται ο παρών πρακτικός οδηγός; Ο πρακτικός οδηγός περιλαμβάνει 1) καθοδήγηση για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας

με έμφαση στον ρόλο των ΠΧΚ και των προδιαγραφών τους· και 2) κατάλογο ελέγχου, ως πρακτική υπενθύμιση των συνιστώμενων βημάτων στα διάφορα στάδια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας σε σχέση με τη χρήση ΠΧΚ.

Πώς συνδέεται ο παρών πρακτικός οδηγός με την εθνική νομοθεσία και πρακτική; Ο οδηγός αποτελεί ένα εργαλείο σύγκλισης που προωθεί την εναρμόνιση των πρακτικών. Το εργαλείο αυτό δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Αποτυπώνει κοινώς αποδεκτές προδιαγραφές και περιλαμβάνει περιθώρια για την ενσωμάτωση των εθνικών αποκλίσεων όσον αφορά τη νομοθεσία, τις κατευθυντήριες οδηγίες και την πρακτική.

Πώς συνδέεται ο παρών πρακτικός οδηγός με άλλα εργαλεία υποστήριξης της ΕΑΣΟ; Όπως όλα τα εργαλεία υποστήριξης της ΕΑΣΟ, έτσι και ο *Πρακτικός οδηγός της ΕΑΣΟ για τη χρήση πληροφοριών της χώρας καταγωγής από τους υπευθύνους χειρισμού υποθέσεων* βασίζεται στα πρότυπα του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ). Εντάσσεται στο ίδιο πλαίσιο και συνεπώς θα πρέπει να θεωρείται ως συμπλήρωμα στα υπόλοιπα διαθέσιμα εργαλεία της ΕΑΣΟ. Η συνεκτικότητα του οδηγού με τα εργαλεία αυτά αποτέλεσε πρωταρχικό μέλημα, ιδίως σε σχέση με την άκρως συναφή θεματική ενότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΑΣΟ για τις πληροφορίες σχετικά με τη χώρα καταγωγής και τη *Μεθοδολογία έρευνας των ΠΧΚ της ΕΑΣΟ*. Οι πρακτικοί οδηγοί της ΕΑΣΟ σχετικά με την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων, την προσωπική συνέντευξη, την αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και τον αποκλεισμό αποτέλεσαν επίσης πολύτιμες πηγές πληροφοριών για την εκπόνηση του παρόντος εργαλείου, όπως και ο *Judicial practical guide on country of origin information* [Δικαστικός πρακτικός οδηγός σχετικά με τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής].

Όλοι οι πρακτικοί οδηγοί και τα εργαλεία της ΕΑΣΟ είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα: <https://www.easo.europa.eu/practical-tools>

Περιεχόμενα

Σχετικά με τον πρακτικό οδηγό.....	3
Κατάλογος συντομογραφιών	6
Εισαγωγή.....	7
1. Βασικά χαρακτηριστικά των ΠΧΚ.....	9
1.1. Τι είναι οι ΠΧΚ;	9
1.2. Γιατί είναι υποχρεωτική η χρήση ΠΧΚ;	10
1.3. Σημαντικές διαδικαστικές έννοιες κατά τη χρήση των ΠΧΚ.....	12
1.4. Προδιαγραφές ποιότητας των ΠΧΚ	12
1.5. Η σημασία της αξιολόγησης των πηγών.....	15
1.6. ΠΧΚ και ανά χώρα ειδική καθοδήγηση.....	17
2. ΠΧΚ και εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας.....	19
2.1. Διαφορετικοί ρόλοι των ΠΧΚ στη διαδικασία εξέτασης.....	19
2.2. Διατύπωση ερευνητικών ερωτήσεων.....	22
3. Χρήση των ΠΧΚ στα διάφορα στάδια της εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας	25
3.1. Προετοιμασία για την προσωπική συνέντευξη	26
3.2. Διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης	29
3.3. Αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας.....	34
3.4. Αναφορά παραπομπών στην απόφαση.....	46
4. Αποκλεισμός	47
4.1. Προσδιορισμός στοιχείων που υποδεικνύουν ανάγκη να εξεταστεί το ενδεχόμενο αποκλεισμού	48
4.2. Περαιτέρω διερεύνηση των εντοπιζόμενων ενδείξεων αποκλεισμού.....	50
5. Έρευνα των ΠΧΚ και πηγές ΠΧΚ	53
5.1. Διαφορετικοί τύποι πηγών ΠΧΚ.....	53
5.2. Πρακτικές συμβουλές για βασική έρευνα των ΠΧΚ από τους χειριστές υποθέσεων	60
Παράρτημα. Κατάλογος ελέγχου.....	63

Κατάλογος συντομογραφιών

ACCORD	Αυστριακό Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης για τις χώρες καταγωγής και το άσυλο
EASO	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο
ISIS	Islamic State of Iraq and Syria (Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Μεγάλης Συρίας)
PRADO	Επιγραμμικό δημόσιο μητρώο γνήσιων εγγράφων ταξιδιού και ταυτότητας
UNHCR	Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες
ΔΚΟ	Διακυβερνητικός οργανισμός
ΕΔΔΑ	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΚΕΣΑ	Κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου
Κράτη μέλη	Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΜΚΟ	Μη κυβερνητική οργάνωση
ΜΠΒ	Εναλλακτική δυνατότητα εγχώριας προστασίας
ΟΔΑ (αναδιατύπωση)	Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)
ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση)	Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση)
ΠΧΚ	Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής
Σύμβαση για τους πρόσφυγες	Σύμβαση για το καθεστώς των προσφύγων (1951), όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλό της (1967), αναφερόμενη και ως «Σύμβαση της Γενεύης» στο κείμενο της ΕΕ για το άσυλο
Χώρες ΕΕ+	Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνδεδεμένες χώρες

Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ) είναι ουσιαστικής σημασίας για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Επιτρέπουν στους/στις χειριστές/-ριες να αξιολογούν τις δηλώσεις των αιτούντων/αιτούσων και τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ανάγκη προστασίας τους, και να αποφαίνονται εάν ο αιτών/η αιτούσα πληροί τις απαιτήσεις για διεθνή προστασία.

Ο Πρακτικός οδηγός της EASO για τη χρήση πληροφοριών της χώρας καταγωγής από τους υπευθύνους χειρισμού υποθέσεων βασίζεται στις νομικές διατάξεις της οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση (αναδιατύπωση) [εφεξής ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) ⁽¹⁾] και της οδηγίας σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου (αναδιατύπωση) [εφεξής ΟΔΑ (αναδιατύπωση) ⁽²⁾]. Συμβάλλει στην ορθή εφαρμογή των νομικών διατάξεων παρουσιάζοντας τις προδιαγραφές ΠΧΚ και αναδεικνύοντας τον ρόλο των ΠΧΚ στα διάφορα στάδια των διαδικασιών διεθνούς προστασίας.

Ο πρακτικός οδηγός επικεντρώνεται στη χρήση των ΠΧΚ από τους/τις χειριστές/-ριες υποθέσεων για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Λόγω της πολυπλοκότητας της διαδικασίας εξέτασης, ο οδηγός παρέχει επίσης χρήσιμες συμβουλές και γενικότερη καθοδήγηση σχετικά με τη χρήση των ΠΧΚ στη διαδικασία εξέτασης. Περιέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τη διενέργεια της έρευνας των ΠΧΚ καθώς και τη μεθοδολογία για την υποστήριξη των χειριστών υποθέσεων που αναζητούν ΠΧΚ. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχουν ειδικοί των ΠΧΚ ούτε ειδική μονάδα ΠΧΚ. Παρότι ο παρών οδηγός παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την έρευνα, τη χρήση και τη μεθοδολογία των ΠΧΚ, δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εμπειρογνώσια των ειδικών των ΠΧΚ ή μιας ειδικής μονάδας ΠΧΚ. Όταν δεν διατίθενται ειδικοί των ΠΧΚ, ούτε ειδική μονάδα ΠΧΚ, συνιστάται στον/στην χειριστή/-ρια υποθέσεων να εμβαθύνει περαιτέρω τις γνώσεις του/της, π.χ., μελετώντας την *EASO COI Research Methodology* και άλλα έγγραφα που έχουν δημοσιευθεί από το τμήμα ΠΧΚ της EASO. Συνιστάται επίσης η παρακολούθηση της θεματικής ενότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος της EASO σχετικά με τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής. Εάν υπάρχουν διαθέσιμοι ειδικοί των ΠΧΚ, θεωρείται προτιμότερο να ζητείται η συμβουλή τους σε τακτική βάση.

Ο πρακτικός οδηγός χωρίζεται σε πέντε κεφάλαια. Το εισαγωγικό κεφάλαιο εξηγεί τι είναι οι ΠΧΚ και γιατί είναι αναγκαίο να χρησιμοποιείτε τις ΠΧΚ. Παρουσιάζει τις προδιαγραφές ποιότητας και τις διαδικαστικές έννοιες που εφαρμόζονται στη χρήση των ΠΧΚ και περιγράφει πώς μπορεί να διασφαλιστεί η χρήση ΠΧΚ υψηλής ποιότητας. Στα επόμενα κεφάλαια, ο οδηγός παρουσιάζει τη χρήση των ΠΧΚ στα διάφορα στάδια της διαδικασίας ασύλου — κατά την προετοιμασία και τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης καθώς και κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας και την εκτίμηση κινδύνου της αίτησης διεθνούς προστασίας. Σε αυτό το σημείο, παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με τη χρήση των ΠΧΚ α) για τη διερεύνηση της ταυτότητας και της χώρας καταγωγής ενός αιτούντα/μιας αιτούσας, β) για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των ισχυρισμών και γ) την εκτίμηση του φόβου αμα τη επιστροφή. Σε όλα αυτά τα κεφάλαια, ο οδηγός περιλαμβάνει πρακτικές πληροφορίες σχετικά με την εξέταση μιας αίτησης και τη μεθοδολογία για τις ΠΧΚ. Οι τελικές ενότητες περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις πηγές των ΠΧΚ και χρήσιμες συμβουλές για την έρευνα των ΠΧΚ.

(¹) *Οδηγία 2011/95/ΕΕ* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση).

(²) *Οδηγία 2013/32/ΕΕ* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση).

Για να διευκρινιστεί καλύτερα η χρήση των ΠΧΚ στη διαδικασία εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας, χρησιμοποιούνται διάφορα παραδείγματα βασισμένα σε τέσσερις συγκεκριμένες υποθέσεις ασύλου σε όλες τις ενότητες του πρακτικού οδηγού. Οι υποθέσεις αυτές αφορούν αιτούντες/ αιτούσες άσυλο από το Καμερούν, την Κολομβία, το Ιράκ και τη Συρία. Επισημαίνεται ότι δεν θα πρέπει να συναχθούν γενικευμένα συμπεράσματα με βάση τα εν λόγω παραδείγματα, τα οποία παρατίθενται αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Υπό την ίδια έννοια, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η επικαιρότητα των ΠΧΚ που παρέχονται στον οδηγό, καθώς οι τελευταίες μπορεί να καταστούν παρωχημένες.

1. Βασικά χαρακτηριστικά των ΠΧΚ

1.1. Τι είναι οι ΠΧΚ;

Οι ΠΧΚ είναι πληροφορίες σχετικά με τις χώρες καταγωγής, τις χώρες συνήθους διαμονής και διέλευσης ή επιστροφής, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την ατομική αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Οι ΠΧΚ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο υποθέσεων μετανάστευσης που δεν σχετίζονται με τη διαδικασία ασύλου, π.χ. κατά την αξιολόγηση αιτήσεων για λόγους υγείας (βλ. κατωτέρω). Σκοπός των ΠΧΚ είναι να απαντούν σε ερωτήματα σχετικά με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, με ζητήματα νομικά, πολιτικά και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με την ασφάλεια και την ανθρωπιστική κατάσταση ή τις συγκρούσεις σε μια δεδομένη στιγμή ⁽³⁾.

Οι πληροφορίες ιατρικού περιεχομένου για τις χώρες καταγωγής (ιατρικές ΠΧΚ) είναι ειδικές ιατρικές και υγειονομικές πληροφορίες για χώρες καταγωγής υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίες είναι σχετικές με την αξιολόγηση των αιτήσεων για λόγους υγείας.

Η ποιότητα των ΠΧΚ εξαρτάται από τις πηγές τους. Όπου αυτό είναι εφικτό, οι ΠΧΚ θα πρέπει να προέρχονται από ποικίλες και δημόσια διαθέσιμες πηγές. Ενίοτε, μπορεί οι πληροφορίες να είναι εμπιστευτικές/περιορισμένης χρήσης ή μπορεί η πηγή να είναι εμπιστευτική/ανώνυμη για λόγους ασφαλείας ή για άλλους λόγους. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να εξακριβώνεται η ποιότητα και η αξιοπιστία της πηγής.

Για να χαρακτηριστεί μια πληροφορία ως ΠΧΚ, είναι πολύ σημαντικό η πηγή της πληροφορίας αυτής **να μην έχει έννομο συμφέρον** ως προς την έκβαση της εκάστοτε αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας.

Υπογραμμίζεται ότι τα προσωπικά έγγραφα που υποβάλλονται από τον αιτούντα/την αιτούσα δεν αποτελούν ΠΧΚ.

Οι ΠΧΚ είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν σε διάφορα στάδια της διαδικασίας: κατά την προετοιμασία της συνέντευξης, κατά τη διεξαγωγή της συνέντευξης και κατά την αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι ΠΧΚ σας βοηθούν να εξοικειωθείτε με τη γενική πολιτική και κοινωνικοοικονομική κατάσταση και/ή την κατάσταση ασφαλείας σε μια χώρα καταγωγής και παρέχουν υποστήριξη ως προς αυτά κατά την εξέταση της ουσίας μιας αίτησης διεθνούς προστασίας.

Οι ΠΧΚ δεν υπαγορεύουν αποφάσεις, αλλά υποστηρίζουν τη διαδικασία αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων. Ενημερώνουν τις κατευθυντήριες οδηγίες ανά χώρα και τις νομικές εκτιμήσεις, αλλά είναι απόλυτα διακριτές από αυτές.

Ωστόσο, παρόλο που είναι σημαντικές για την αξιολόγηση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας, **οι ΠΧΚ έχουν τους περιορισμούς τους.** Οι ΠΧΚ σπανίως οδηγούν σε οριστικά συμπεράσματα σχετικά με την ουσία ενός ισχυρισμού και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις που αφορούν μια υπόθεση. Ο βαθμός στον οποίο μπορεί να υποστηρίξουν την αξιολόγηση μιας μεμονωμένης υπόθεσης εξαρτάται από σειρά παραγόντων, όπως σε ποιο βαθμό η αίτηση βασίζεται σε προσωπικές περιστάσεις ή πόσο καλά τεκμηριωμένες είναι οι πληροφορίες σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα σε μια συγκεκριμένη χώρα καταγωγής. Οι περιορισμοί ή οι δυσκολίες καταγραφής

⁽³⁾ EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019, σ. 5.

της κατάστασης στη χώρα καταγωγής ενδέχεται να περιορίσουν τη διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με ένα επιμέρους θέμα και, ως εκ τούτου, θα πρέπει πάντοτε να συνεκτιμώνται.

Οι ΠΧΚ παρέχουν το γενικό πλαίσιο ή το συναφές υπόβαθρο της εξιστόρησης των γεγονότων από τον αιτούντα/την αιτούσα και προσφέρουν ένα πλαίσιο αναφοράς προκειμένου να κατανοηθεί και αξιολογηθεί πιθανός μελλοντικός κίνδυνος. Στην περίπτωση που έχουν βρεθεί ελάχιστες πληροφορίες, ή εάν οι πληροφορίες δεν κατέστη δυνατό να επιβεβαιωθούν, αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση των δηλώσεων και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζονται. Ωστόσο, η έλλειψη ΠΧΚ δεν σημαίνει ότι ένα γεγονός δεν συνέβη, ή ότι μια κατάσταση δεν υφίστατο, ή ότι ένα πρόσωπο ή μια οργάνωση δεν υπάρχει.

1.2. Γιατί είναι υποχρεωτική η χρήση ΠΧΚ;

Η υποχρέωση χρήσης ΠΧΚ κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας απορρέει από τη νομοθεσία της ΕΕ, και συγκεκριμένα από τις δύο βασικές οδηγίες που αφορούν την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, την ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) και την ΟΔΑ (αναδιατύπωση), αλλά και από την ευρωπαϊκή νομολογία, ιδίως δε τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) ⁽⁴⁾.

Άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση)

Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και να περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:

α) όλων των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών στη χώρα καταγωγής και του τρόπου εφαρμογής τους.

Άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΟΔΑ (αναδιατύπωση)

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις της αποφαινόμενης αρχής επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας να λαμβάνονται μετά τη δέουσα εξέταση. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

[...]

β) να λαμβάνονται συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως η ΕΑΣΟ και η UNHCR, και τις σχετικές διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως προς τη γενική κατάσταση στις χώρες καταγωγής των αιτούντων και, όπου χρειάζεται, στις χώρες μέσω των οποίων διήλθαν και να προβλέπεται ότι το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων και τη λήψη των αποφάσεων έχει πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες·

⁽⁴⁾ Περισσότερα παραδείγματα αποφάσεων του ΕΔΔΑ περιλαμβάνονται στον οδηγό *Judicial practical guide on country of origin information — Compilation of jurisprudence* [Δικαστικός πρακτικός οδηγός σχετικά με τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής — Συλλογή νομολογίας] της ΕΑΣΟ, 2018.

Νομολογία ΕΔΔΑ	
Όνομασία υπόθεσης	Λέξεις-κλειδιά / συνάφεια / κύρια σημεία
<i>Sufi και Elmi κατά Ηνωμένου Βασιλείου</i>	Κατά την αξιολόγηση της βαρύτητας που πρέπει να αποδοθεί στο υλικό που αφορά μια χώρα, πρέπει να εξετάζεται η πηγή του, και ιδίως η ανεξαρτησία, η αξιοπιστία και η αντικειμενικότητά του. Όσον αφορά τις εκθέσεις, η εγκυρότητα και φήμη του συντάκτη, η σοβαρότητα των ερευνών που συνέβαλαν στην εκπόνηση των εκθέσεων, η συνοχή των συμπερασμάτων τους και η επιβεβαίωσή τους μέσω άλλων πηγών αποτελούν στο σύνολό τους σημαντικές παραμέτρους. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η παρουσία και οι ικανότητες υποβολής εκθέσεων του συντάκτη του υλικού στην αφορώμενη χώρα ⁽⁵⁾ .
<i>Saadi κατά Ιταλίας</i>	Όσον αφορά την αξιοπιστία της πηγής, το Δικαστήριο τονίζει την εγκυρότητα και τη φήμη των συντακτών των εκθέσεων, τη σοβαρότητα των ερευνών που συνέβαλαν στην εκπόνηση των εκθέσεων, το γεγονός ότι τα συμπεράσματά τους συμφωνούν μεταξύ τους και ότι τα εν λόγω συμπεράσματα επιβεβαιώνονται στην ουσία τους από πολυάριθμες άλλες πηγές. Το Δικαστήριο αποδίδει πολλές φορές σημασία στις πληροφορίες που περιέχονται σε πρόσφατες εκθέσεις από ανεξάρτητες διεθνείς οργανώσεις προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η Διεθνής Αμνηστία, ή κρατικές πηγές, όπως το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ ⁽⁶⁾ .
<i>Salah Sheekh κατά Κάτω Χωρών</i>	Το Δικαστήριο πρέπει να πειστεί ότι η αξιολόγηση στην οποία προέβησαν οι αρχές του συμβαλλόμενου κράτους είναι επαρκής και υποστηρίζεται ικανώς από υλικό που έχουν στη διάθεσή τους οι εθνικές αρχές, αλλά και υλικό που προέρχεται από άλλες αξιόπιστες και αντικειμενικές πηγές, όπως π.χ. άλλα συμβαλλόμενα ή μη συμβαλλόμενα κράτη, υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών και εγνωσμένου κύρους μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) ⁽⁷⁾ .
Για περισσότερα παραδείγματα, βλ. EASO, <i>Judicial practical guide on country of origin information – Compilation of jurisprudence</i> , 2018.	

Τα κράτη μέλη έχουν καθήκον έρευνας όσον αφορά τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση), το οποίο διαχωρίζεται από την υποχρέωση του αιτούντα/της αιτούσης να τεκμηριώσει την αίτηση. Αυτό το καθήκον ισχύει, μεταξύ άλλων, για τη λήψη πληροφοριών σχετικά με τη χώρα καταγωγής. Αποκτά δε ιδιαίτερα μεγάλη σπουδαιότητα σε περιπτώσεις στις οποίες το βάρος της απόδειξης μετατοπίζεται στην αποφαινόμενη αρχή, π.χ. κατά την εφαρμογή της εναλλακτικής δυνατότητας εγχώριας προστασίας (ΜΠΒ) ή κατά την εξέταση του ενδεχομένου αποκλεισμού (βλ. [Ενότητα 3.3.3. Εγχώρια προστασία και Κεφάλαιο 4. Αποκλεισμός](#)).

⁽⁵⁾ Απόφαση του ΕΔΔΑ της 28ης Ιουνίου 2011, *Sufi και Elmi κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, προσφυγές αριθ. 8319/07 και 11449/07, ECLI:CE:ECHR:2011:0628JUD000831907.

⁽⁶⁾ Απόφαση του ΕΔΔΑ της 28ης Φεβρουαρίου 2008, *Saadi κατά Ιταλίας*, προσφυγή αριθ. 37201/06, ECLI:CE:ECHR:2008:0228JUD003720106.

⁽⁷⁾ Απόφαση του ΕΔΔΑ της 11ης Ιανουαρίου 2007, *Salah Sheekh κατά Κάτω Χωρών*, προσφυγή αριθ. 1948/04, ECLI:CE:ECHR:2007:0111JUD000194804.

1.3. Σημαντικές διαδικαστικές έννοιες κατά τη χρήση των ΠΧΚ

Οι διαδικαστικές έννοιες είναι σημαντικές κατά τη διενέργεια της έρευνας των ΠΧΚ, αλλά, πρωτίστως, κατά την εφαρμογή και χρήση των ΠΧΚ για την αξιολόγηση αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

Οι βασικές **διαδικαστικές έννοιες** για την έρευνα και χρήση των ΠΧΚ ⁽⁸⁾ είναι οι εξής:

- **Ισότητα των μέσων** των συμμετεχόντων σε διαδικασίες ασύλου όσον αφορά την πρόσβαση στις πληροφορίες στην κατ' έφεση διαδικασία. Η αρχή αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση του δίκαιου χαρακτήρα της διαδικασίας. Για να τηρείται το δικαίωμα σε πραγματική προσφυγή, όλα τα μέρη θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες στις οποίες βασίστηκε η απόφαση, εκτός εάν οι πληροφορίες είναι χαρακτηρισμένες. Όσον αφορά τη δημοσιοποίηση πληροφοριών που είναι χαρακτηρισμένες ως «περιορισμένης χρήσης», θα πρέπει να ανατρέξετε στην εθνική πρακτική σας.
- **Χρήση δημόσιων πληροφοριών, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό**, καθώς οι δημόσια προσβάσιμες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για αξιολόγηση και έλεγχο από τον αιτούντα/την αιτούσα, την αρχή λήψης της απόφασης και τις δικαστικές αρχές. Ωστόσο, μπορεί να προκύψουν περιπτώσεις στις οποίες η πηγή είναι εμπιστευτική/άνωνυμη, π.χ. για λόγους ασφαλείας και για την προστασία της πηγής. Σε άλλες περιπτώσεις, οι πληροφορίες μπορεί να είναι χαρακτηρισμένες ως εμπιστευτικές/περιορισμένης χρήσης και να μην προορίζονται για διάχυση πέραν της άμεσης διαδικασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πληροφορίες πρέπει να αξιολογούνται, να σταθμίζονται και να χρησιμοποιούνται καταλλήλως σε συσχέτιση με τα υπόλοιπα αποδεικτικά στοιχεία. Επίσης, σε περίπτωση έφεσης, πρέπει να δίδεται στο δικαστήριο η δυνατότητα να σέβεται την αρχή της ισότητας των μέσων λαμβάνοντας υπόψη τις αναγκαίες εγγυήσεις για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών.
- **Προστασία δεδομένων**. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ενός αιτούντα/μιας αιτούσας και οι πληροφορίες που μπορεί δυνητικά να καταστήσουν τον αιτούντα/την αιτούσα αναγνωρίσιμο/η πρέπει να προστατεύονται και δεν πρέπει ποτέ —άμεσα ή έμμεσα— να κοινοποιούνται στον φερόμενο ως διώκτη.

1.4. Προδιαγραφές ποιότητας των ΠΧΚ

Η ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) και η ΟΔΑ (αναδιατύπωση) δεν σας υποχρεώνουν μόνο να λαμβάνετε υπόψη τις ΠΧΚ αλλά και να ανατρέχετε στις αναγνωρισμένες προδιαγραφές ποιότητας των ΠΧΚ ⁽⁹⁾.

Οι προδιαγραφές ποιότητας των ΠΧΚ για την αξιολόγηση των πηγών και τον έλεγχο εγκυρότητας των πληροφοριών έχουν εκπονηθεί από διάφορους ενδιαφερομένους σε διεθνές ⁽¹⁰⁾ και ενωσιακό επίπεδο. Οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την επεξεργασία των ΠΧΚ 2008 ⁽¹¹⁾, το εγχειρίδιο κατάρτισης του ACCORD 2013 ⁽¹²⁾, η μεθοδολογία για τις εκθέσεις ΠΧΚ της ΕΑΣΟ 2019 ⁽¹³⁾ και η νομολογία του ΕΔΔΑ μεταξύ άλλων, χρησιμοποιούν πολλές κοινές προδιαγραφές, ειδικότερα αυτές που περιγράφονται παρακάτω.

⁽⁸⁾ ACCORD, *Researching country of origin information — Training manual* [Έρευνα των πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής - Εγχειρίδιο κατάρτισης], έκδοση 2013, σ. 36-38.

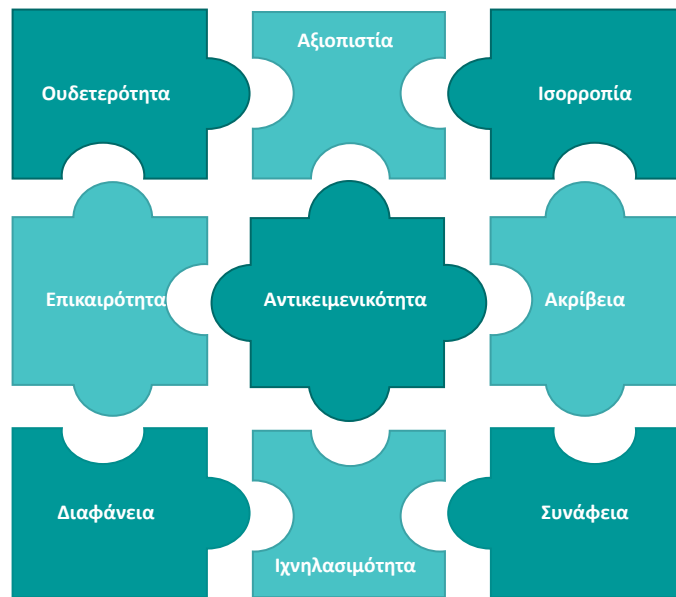
⁽⁹⁾ Αιτιολογική σκέψη 39 της ΟΔΑ (αναδιατύπωση) και άρθρο 8 παράγραφος 2 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση).

⁽¹⁰⁾ Προγενέστερα πρότυπα είχαν εκπονηθεί από την UNHCR, *Country of Origin Information: Towards Enhanced International Cooperation*, Φεβρουάριος 2004, και τη Διεθνή Ένωση Δικαστών Ασύλου (International Association of Refugee Law Judges), *Judicial Criteria for Assessing Country of Origin Information (COI): A Checklist*, Νοέμβριος 2006.

⁽¹¹⁾ ECOI, *Common EU guidelines for processing country of origin information (COI)*, Απρίλιος 2008.

⁽¹²⁾ ACCORD, *Researching country of origin information — Training manual*, έκδοση 2013.

⁽¹³⁾ ΕΑΣΟ, *Country of Origin Information (COI) report methodology*, Ιούνιος 2019.

Σχήμα 1. Προδιαγραφές ποιότητας των ΠΧΚ

Ουδετερότητα	Η έρευνα των ΠΧΚ πρέπει να διενεργείται με ουδετερότητα χωρίς μεροληψία υπέρ μιας συγκεκριμένης έκβασης ή συμπεράσματος.
Αξιοπιστία	Οι αποφάσεις σχετικά με τις ανάγκες διεθνούς προστασίας πρέπει να βασίζονται σε ΠΧΚ από αξιόπιστες πηγές, και να λαμβάνουν υπόψη τη φερεγγυότητα της πηγής, το πολιτικό και ιδεολογικό πλαίσιο, καθώς και την εντολή, τη μεθοδολογία καταγραφής, τη χρηματοδότηση, το υπόβαθρο και τα κίνητρό της.
Ισορροπία	Δεδομένου ότι κάθε πηγή έχει τη δική της προοπτική και εστίαση, θα πρέπει να συμβουλευεται κανείς διαφορετικές πηγές και διαφορετικούς τύπους πηγών προκειμένου να σχηματιστεί η κατά το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη και ισοζυγισμένη εικόνα.
Επικαιρότητα	Πρέπει να χρησιμοποιούνται επίκαιρες ή οι πιο πρόσφατες, και συναφείς ως προς τον χρόνο, ΠΧΚ. Είναι ενίοτε δυνατό να χρησιμοποιηθούν ΠΧΚ που δεν είναι τρέχουσες, όταν είναι συναφείς (αναφορά σε παλαιότερα γεγονότα τα οποία πρέπει να εξακριβωθούν, ή για να δοθεί το ιστορικό εννοιολογικό υπόβαθρο του θέματος).
Αντικειμενικότητα	Οι ΠΧΚ πρέπει να βασίζονται σε πραγματικά γεγονότα και να μην επηρεάζονται από συναισθήματα, εικασίες, ατομικές ή συλλογικές προκαταλήψεις, συμφέροντα ή μεροληπτικές απόψεις.

Ακρίβεια	Πρέπει να υπάρχει συμφωνία μεταξύ της δήλωσης ή γνώμης, ή των πληροφοριών, με τα πραγματικά γεγονότα ή την αλήθεια. Η ακρίβεια επιτυγχάνεται με τη διασταύρωση και την επιβεβαίωση των πληροφοριών.
Διαφάνεια	Οι ΠΧΚ πρέπει να παρουσιάζονται με σαφήνεια και χωρίς να διαστρεβλώνεται το νοημά τους. Θα πρέπει να είναι σαφείς, κατανοητές και κατηγορηματικές ως προς τις μεθόδους λήψης των ερευνητικών αποφάσεων, και τις μεθόδους απόκτησης, αξιολόγησης και παρουσίασης των πληροφοριών.
Ιχνηλασιμότητα	Ο βαθμός στον οποίο μπορεί να εντοπιστεί η πρωτογενής και/ή αρχική πηγή μιας πληροφορίας. Οι ΠΧΚ θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις παραπομπές και να παρατίθενται με σαφήνεια ώστε να μπορούν οι αναγνώστες να ελέγχουν και να αξιολογούν ανεξάρτητα τις πληροφορίες. Κάθε πληροφορία πρέπει να είναι ανιχνεύσιμη στην πηγή της, και, κατά προτίμηση, στην αρχική πηγή.
Συνάφεια	Οι ΠΧΚ είναι συναφείς όταν βασίζονται σε ερωτήσεις που θεμελιώνονται στις νομικές έννοιες του δικαίου των προσφύγων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή σε ερωτήσεις που προκύπτουν από τις δηλώσεις ενός αιτούντα/μιας αιτούσας και συνδέονται στενά με το υπό εξέταση περιστατικό, γεγονός ή ζήτημα.

Οι ανωτέρω προδιαγραφές διασφαλίζουν ότι οι ΠΧΚ πληρούν όλες τις αναγκαίες απαιτήσεις σε επίπεδο διαδικασίας και ποιότητας ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις διαδικασίες διεθνούς προστασίας. Έχουν ρόλο στα διάφορα στάδια της συνολικής διαδικασίας διεθνούς προστασίας, και συγκεκριμένα:

- **κατά τη διατύπωση των ερευνητικών ερωτήσεων με βάση την εξεταζόμενη υπόθεση:** προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα θέματα για την έρευνα των ΠΧΚ είναι συναφή προς τα βασικά στοιχεία των δηλώσεων του αιτούντα/της αιτούσας και προς τα βασικά νομικά ζητήματα που πρέπει να απαντηθούν για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας·
- **κατά τη διενέργεια της έρευνας των ΠΧΚ:** προκειμένου να διασφαλίζεται ο ουδέτερος χαρακτήρας της έρευνας, χωρίς μεροληψία υπέρ μιας συγκεκριμένης έκβασης ή συμπεράσματος, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη δυνατή ποιότητα και εγκυρότητα·
- **κατά την επιλογή, την αξιολόγηση και τον έλεγχο εγκυρότητας των πληροφοριών:** ως εγγύηση ότι οι ΠΧΚ προέρχονται από αξιόπιστες πηγές και ότι χρησιμοποιήθηκε ευρύ και ισοζυγισμένο μείγμα πηγών·
- **κατά την αξιολόγηση των ΠΧΚ:** προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι πηγές και οι πληροφορίες είναι συναφείς προς την υπόθεση, αξιόπιστες, ακριβείς και τρέχουσες (ή συναφείς ως προς τον χρόνο) σύμφωνα με τις προδιαγραφές ποιότητας των ΠΧΚ·
- **κατά την αναφορά των παραπομπών σε ΠΧΚ στις αποφάσεις:** προκειμένου να διασφαλίζεται η ουδετερότητα στην παρουσίαση των πληροφοριών και να αναφέρονται οι παραπομπές σε ΠΧΚ με ανιχνεύσιμο και διαφανή τρόπο.

Όταν οι ΠΧΚ επιλέγονται από διαφορετικές πηγές, τόσο οι πηγές όσο και οι πληροφορίες πρέπει να αξιολογούνται με βάση τα κριτήρια ποιότητας. Επισημαίνεται ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στους όρους «πληροφορία» και «πηγή». Στον παρόντα πρακτικό οδηγό χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί, όπως αυτοί έχουν χρησιμοποιηθεί από τη μεθοδολογία για τις εκθέσεις ΠΧΚ της EASO ⁽¹⁴⁾.

- **Πληροφορία** είναι το περιεχόμενο ή τα δεδομένα που παρέχονται από μια πηγή.
- **Πηγή** είναι ένα μέσο, πρόσωπο ή ο οργανισμός που παράγει πληροφορίες:
 - ο μια πρωτογενής πηγή συνδέεται στενά ή άμεσα (δηλαδή διαθέτει πληροφορίες «από πρώτο χέρι») με ένα συμβάν, δεδομένο ή ζήτημα.
 - ο Μια αρχική πηγή τεκμηριώνει ένα συμβάν, δεδομένο ή ζήτημα απευθείας από την πηγή για πρώτη φορά. Η αρχική πηγή μπορεί να είναι και πρωτογενής πηγή.
 - ο Μια δευτερογενής πηγή αναπαράγει ή αναφέρεται σε πληροφορίες από την αρχική πηγή (ή άλλες δευτερογενείς πηγές).

Άλλη μια σημαντική διάκριση θα πρέπει να γίνεται μεταξύ των πηγών και των βάσεων δεδομένων/δικτυακών πυλών. Ως βάση δεδομένων/δικτυακή πύλη ορίζεται γενικά μια πλατφόρμα που περιέχει πληροφορίες από διάφορους τύπους πηγών. Μια βάση δεδομένων/δικτυακή πύλη είναι πάροχος πληροφοριών, αλλά συνήθως δεν αποτελεί η ίδια πηγή. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις βάσεις δεδομένων/δικτυακές πύλες ΠΧΚ περιλαμβάνονται στο [Κεφάλαιο 5. Έρευνα των ΠΧΚ και πηγές ΠΧΚ](#).

1.5. Η σημασία της αξιολόγησης των πηγών

Προκειμένου να εκτιμηθεί εάν οι πηγές είναι αξιόπιστες και παρέχουν ακριβείς και συναφείς πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση, είναι πάντοτε αναγκαίο να αξιολογείται η κάθε πηγή ξεχωριστά ως προς την ουσία της με βάση τις προδιαγραφές ποιότητας. Αυτό συμβάλλει στη μεγαλύτερη δυνατή εγγύηση της ποιότητας των ΠΧΚ σύμφωνα με τα κοινά κριτήρια. Επομένως, είναι εξαιρετικά σημαντικό να έχετε γνώση των κριτηρίων για την αξιολόγηση των πηγών και τον έλεγχο εγκυρότητας των πληροφοριών.

Παρόλο που στην πράξη η αξιολόγηση των πηγών και ο έλεγχος εγκυρότητας των πληροφοριών ⁽¹⁵⁾ συχνά συνδυάζονται, πρόκειται για δύο διαφορετικές έννοιες. Η αξιολόγηση των πηγών εξετάζει την ποιότητα της πηγής. Για παράδειγμα, μια έκθεση υψηλής ποιότητας από αξιόπιστη πηγή μπορεί να περιέχει παρωχημένες πλέον πληροφορίες απλώς και μόνον επειδή παρήλθε χρόνος και στο μεσοδιάστημα η κατάσταση άλλαξε. Αυτό δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι αυτή καθαυτή η πηγή δεν είναι αξιόπιστη. Σημαίνει απλώς ότι απαιτούνται περισσότερες τρέχουσες πληροφορίες για τον έλεγχο εγκυρότητας και την επιβεβαίωση των πληροφοριών. Μια αξιολόγηση πηγών μπορεί επίσης να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι μια συγκεκριμένη πηγή δεν είναι αξιόπιστη εν γένει, ή σε σχέση με συγκεκριμένα θέματα, ή ότι μπορεί να χρησιμοποιείται για την περιγραφή μόνο μίας άποψης, αλλά όχι για την περιγραφή μιας κατάστασης με

⁽¹⁴⁾ EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019, σ. 12-14.

⁽¹⁵⁾ Έλεγχος εγκυρότητας είναι η διαδικασία αξιολόγησης των πληροφοριών. Ο έλεγχος εγκυρότητας των πληροφοριών πραγματοποιείται με επιστάμενο έλεγχο της προέλευσης των πληροφοριών που παρέχονται από την κάθε πηγή, και με διασταύρωση, επιβεβαίωση και εξισορρόπηση των πληροφοριών με πληροφορίες από άλλες πηγές. EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019, σ. 14-15.

αντικειμενικό τρόπο. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση των πηγών περιλαμβάνονται στο έγγραφο *EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology* ⁽¹⁶⁾.

Μια πληροφορία είναι ακριβής όταν αποτελεί πραγματική απεικόνιση ενός γεγονότος ή μιας κατάστασης. Αντικειμενικότητα μιας πληροφορίας είναι η ιδιότητα να βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα και να μην επηρεάζεται από συναισθήματα, εικασίες, ατομικές ή συλλογικές προκαταλήψεις, συμφέροντα ή μεροληπτικές απόψεις. Μια πληροφορία θεωρείται τρέχουσα όταν είναι η πιο επίκαιρη διαθέσιμη πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες η πληροφορία δεν είναι μεν πρόσφατη αλλά οι περιστάσεις δεν έχουν μεταβληθεί από τη δημοσίευσή της έως σήμερα. Κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας μιας πηγής, μπορούν να βοηθήσουν οι ακόλουθες ερωτήσεις «αξιολόγησης πηγής».

Ποιος παρέχει την πληροφορία; Είναι γνωστό αυτό ή πρόκειται για ανώνυμη πηγή; Ποια είναι η εντολή της πηγής; Τι φήμη έχει; Διαθέτει η πηγή ειδικές γνώσεις που την καθιστούν «ειδήμονα» στο εξεταζόμενο θέμα; Έχει η πηγή κάποια εγνωσμένη προκατάληψη; Ποιο είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί η πηγή;

Τι πληροφορία παρέχεται; Ποια είναι η φύση της παραχθείσας πληροφορίας (π.χ. άρθρο σε μέσο μαζικής ενημέρωσης, μαρτυρία αυτόπτη μάρτυρα, δελτίο τύπου, κείμενο γνώμης, κείμενο θέσης, κ.λπ.); Σε ποιο βαθμό βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα και τεκμηριώνεται; Παρέχεται ανεξαρτήτως των κινήτρων της πηγής;

Γιατί παρέχει η πηγή τη συγκεκριμένη πληροφορία; Ποιες είναι οι επιδιώξεις ή η εντολή της πηγής; Έχει η πηγή κάποιο ειδικό συμφέρον (π.χ. να ενημερώσει, να υπερασπιστεί, να συλλέξει κεφάλαια, κ.λπ.);

Πώς παρουσιάζεται η πληροφορία; Παρουσιάζεται το υλικό με αντικειμενικό και διαφανή τρόπο; Είναι σαφές ποιες ερευνητικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται; Πώς συλλέγεται η πληροφορία από την πηγή; Είναι η γλώσσα και το ύφος του γραπτού λόγου ουδέτερο ή προκατειλημμένο; Είναι η πληροφορία ανιχνεύσιμη και χαρακτηρίζεται η πηγή της από διαφάνεια;

Πότε συλλέχθηκε η πληροφορία και πότε παρασχέθηκε ⁽¹⁷⁾;

Κατά την εξέταση των διαφόρων πηγών, ενδέχεται να προκύψει το ερώτημα εάν ορισμένες πηγές έχουν μεγαλύτερη αξία ή αξιοπιστία από άλλες. Για παράδειγμα, οι πηγές από ΜΜΕ έχουν την ίδια αξία με τις πηγές του ΟΗΕ κατά την αξιολόγηση των ΠΧΚ, όταν χρησιμοποιούνται ως βάση για μια απόφαση; Θα πρέπει να δίδεται μεγαλύτερη βαρύτητα σε μια κυβερνητική έκθεση σε σχέση με ένα έγγραφο δημοσιευμένο από ΜΚΟ;

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι κάθε πηγή έχει τη δική της εντολή και/ή αποστολή και ότι δεν υπάρχει μια γενική ιεραρχία των πηγών. Η χρησιμότητα και η αυθεντία της κάθε πηγής εξαρτάται από το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί. Κάθε πηγή πρέπει να αξιολογείται αφεαυτής και τα συμπεράσματα για την αξιοπιστία της πηγής πρέπει να συνάγονται μόνο μετά από διεξοδική αξιολόγησή της. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να αποκλείεται μια πηγή χωρίς περαιτέρω εξέταση και αξιολόγηση.

⁽¹⁶⁾ EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019.

⁽¹⁷⁾ EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019, Annex 2: Glossary.

1.6. ΠΧΚ και ανά χώρα ειδική καθοδήγηση

Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι υπηρεσίες ασύλου μπορεί να προσκομίσουν διαφορετικά είδη ΠΧΚ καθώς και άλλα εργαλεία που δεν αποτελούν ΠΧΚ, όπως τα ειδικά ανά χώρα έγγραφα πολιτικής ή καθοδήγησης. Είναι πολύ σημαντικό να γίνει αντιληπτή η διαφορά μεταξύ των ΠΧΚ και των εγγράφων πολιτικής/καθοδήγησης και των αντίστοιχων λειτουργιών τους.

Τα **ειδικά ανά χώρα έγγραφα καθοδήγησης και πολιτικής** εκπονούνται από τις υπηρεσίες ασύλου με σκοπό τη συνδρομή των χειριστών/ριων υποθέσεων, τη βελτίωση της σύγκλισης και την αποτελεσματικότερη λήψη αποφάσεων μέσω της παροχής συμβουλών και κατευθύνσεων σχετικά με το πώς πρέπει να αξιολογούνται οι υποθέσεις. Καθορίζουν τη γενική ή την επιμέρους (ανά θέμα) πολιτική αξιολόγησης των αρχών όσον αφορά τις αιτήσεις από μια συγκεκριμένη χώρα, αξιολογώντας τα σχετικά στοιχεία σύμφωνα με την εθνική, τη διεθνή και την ενωσιακή νομοθεσία της ΕΕ [ιδίως δε την ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση)]. Τα έγγραφα αυτά παρουσιάζουν μια **νομική ερμηνεία** και αξιολόγηση της κατάστασης σε μια δεδομένη χώρα. Αυτή είναι και η βασική διάκριση από τις ΠΧΚ. Οι ΠΧΚ αποτελούν τη βάση τεκμηρίωσης (αποδεικτικά στοιχεία ΠΧΚ) επί της οποίας εκπονούνται τα έγγραφα καθοδήγησης και πολιτικής, και τα εν λόγω έγγραφα μπορεί να παραπέμπουν συχνά στις ΠΧΚ προκειμένου να εξηγήσουν με παραδείγματα το σκεπτικό για μια συγκεκριμένη απόφαση. Ωστόσο, είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι τα έγγραφα καθοδήγησης και πολιτικής δεν αποτελούν αυτά καθαυτά ΠΧΚ και δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ή να αναφέρονται στις παραπομπές ως πηγές ΠΧΚ. Ορισμένα εθνικά έγγραφα πολιτικής/καθοδήγησης συνδυάζονται με ΠΧΚ, όπως, τα Σημειώματα πολιτικής και πληροφοριών ανά χώρα (Country Policy and Information Notes) που εκπονούνται από το Υπουργείο Εσωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου.

Τα ανά χώρα έγγραφα καθοδήγησης που δημοσιεύονται από την EASO περιέχουν επίσης περιλήψεις ΠΧΚ, οι οποίες διευκρινίζουν τα πραγματικά περιστατικά για την αξιολόγηση αλλά αποτελούν προϊόν σύνοψης από τις αρχικές εκθέσεις ΠΧΚ. Οι χειριστές/-ριες υποθέσεων θα πρέπει να συμβουλευονται τις παρατιθέμενες αρχικές εκθέσεις ΠΧΚ ως βάση για την αξιολόγηση σε κάθε επιμέρους υπόθεση και να τις παραθέτουν εφόσον τις χρησιμοποιούν. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο της EASO όσον αφορά την ανά χώρα καθοδήγηση περιλαμβάνονται στη σχετική ενότητα του ιστότοπου της EASO: <https://easo.europa.eu/country-guidance>.

Η UNHCR εκδίδει επίσης ειδικά ανά χώρα έγγραφα καθοδήγησης, όπως τα *Eligibility Guidelines* [Κατευθυντήριες γραμμές για την επιλεξιμότητα] και *International Protection Considerations* [Ζητήματα διεθνούς προστασίας], με σκοπό να βοηθήσει τους/τις χειριστές/-ριες υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της UNHCR, τις κυβερνήσεις και τους νομικούς στην αξιολόγηση των αναγκών διεθνούς προστασίας των αιτούντων/αιτουσών άσυλο⁽¹⁸⁾. Τα εν λόγω έγγραφα δεν αποτελούν ΠΧΚ, αλλά περιλαμβάνουν τις αρχικές πηγές των ΠΧΚ στις υποσημειώσεις.

⁽¹⁸⁾ Πρόκειται για νομικές ερμηνείες των κριτηρίων για την επιλογή των προσφύγων σε σχέση με ειδικά προφίλ βάσει των κοινωνικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών συνθηκών και των συνθηκών ασφαλείας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εξεταζόμενη χώρα/επικράτεια καταγωγής. Η UNHCR εκδίδει τα εν λόγω ανά χώρα έγγραφα καθοδήγησης στο πλαίσιο της εντολής του, καθώς είναι υπεύθυνη για την εποπτεία εφαρμογής της Σύμβασης για το καθεστώς των προσφύγων (1951), όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλό της (1967).

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι τα ανά χώρα έγγραφα καθοδήγησης δεν πρέπει να συγχέονται με τα **συμπεράσματα ΠΧΚ (ανάλυση ΠΧΚ)**. Οι εκθέσεις ΠΧΚ μπορεί να περιλαμβάνουν ενότητες με «συμπεράσματα» ή «αναλύσεις». Αντίθετα με τα ανά χώρα έγγραφα καθοδήγησης, οι ενότητες αυτές δεν περιλαμβάνουν νομικές αξιολογήσεις ή καθοδήγηση σχετικά με πολιτικές ή αποφάσεις. Τα εν λόγω συμπεράσματα στοχεύουν στην ανάδειξη επαναλαμβανόμενων προτύπων και τάσεων μέσα από τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με μια κατάσταση στη χώρα καταγωγής, αποφεύγοντας ωστόσο τις υπερβολικές γενικεύσεις. Τα συμπεράσματα ΠΧΚ είναι **αμιγείς ΠΧΚ** και βασίζονται στη σύνθεση ΠΧΚ που αναφέρονται ως παραπομπές από διάφορες πηγές. Περισσότερες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην *EASO Country of Origin Information (COI) report methodology* ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁹⁾ EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019, σ. 20-21.

2. ΠΧΚ και εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας

Σχεδόν όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εγείρουν ορισμένα ζητήματα και θέματα τα οποία πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω, και τα οποία μπορεί να απαντηθούν με τη βοήθεια των ΠΧΚ. Μερικές φορές χρειάζονται πληροφορίες γενικής φύσεως προκειμένου να σχηματιστεί μια συνολική εικόνα για την κατάσταση σε μια χώρα. Σε άλλες περιπτώσεις, απαιτούνται πολύ λεπτομερείς επιμέρους πληροφορίες για μια υπόθεση ή ένα θέμα, π.χ. σχετικά με μια ορισμένη εθνική ομάδα ή ένα πολιτικό γεγονός, προκειμένου να γίνει κατανοητό ένα κρίσιμο στοιχείο μιας υπόθεσης ή να αξιολογηθεί η αξιοπιστία του αιτούντα/της αιτούσας.

2.1. Διαφορετικοί ρόλοι των ΠΧΚ στη διαδικασία εξέτασης

Οι ΠΧΚ σας βοηθούν να ανταπεξέλθετε στις διάφορες πτυχές της εξέτασης μιας αίτησης, π.χ.:

- να εξοικειωθείτε με τη γενική πολιτική κατάσταση, την κατάσταση ασφαλείας, την κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και/ή την κοινωνικοοικονομική κατάσταση σε μια χώρα καταγωγής.

Η γνώση της κατάστασης στη χώρα καταγωγής του αιτούντα/της αιτούσας και άλλων συναφών πληροφοριών που αντικατοπτρίζουν τις γνωστές λεπτομέρειες μιας υπόθεσης συνιστά ένα ουσιαστικό πρώτο βήμα για την προετοιμασία της συνέντευξης. Υπάρχει κίνδυνος να παραβλέψετε ή να παρανοήσετε ουσιαστικά περιστατικά ⁽²⁰⁾ που σχετίζονται με την αίτηση εάν δεν γνωρίζετε το είδος των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συμβαίνουν σε μια χώρα ή μπορεί να σας διαφύγει η ύπαρξη μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας εάν δεν γνωρίζετε τις κοινωνικές συμπεριφορές σε μια ορισμένη χώρα. Σε μερικές περιπτώσεις οι αιτούντες/αιτούσες μπορεί να μην έχουν την ικανότητα να διατυπώσουν με σαφήνεια τα προβλήματά τους και το να έχετε γνώση της κατάστασης στη χώρα καταγωγής είναι σημαντικό για τον προσδιορισμό των συναφών στοιχείων της αίτησης.

- να αξιολογήσετε την **εξωτερική αξιοπιστία** των σχετικών ισχυρισμών ⁽²¹⁾.

Η εξωτερική αξιοπιστία αναφέρεται στη συνέπεια με τα αποδεικτικά στοιχεία που συντάχθηκαν από τρίτο μέρος (δηλαδή όχι από τον αιτούντα/την αιτούσα): ΠΧΚ, γνωστά περιστατικά και άλλα αποδεικτικά στοιχεία που έχει συλλέξει η αποφαινόμενη αρχή. Οι ΠΧΚ σας βοηθούν να επιβεβαιώσετε τις λεπτομέρειες της μαρτυρίας του αιτούντα/της αιτούσας.

- να αξιολογήσετε τα στοιχεία που τεκμηριώνουν ή δεν τεκμηριώνουν την **ανάγκη διεθνούς προστασίας** : ο βάσιμος φόβος δίωξης του αιτούντα/της αιτούσας, συμπεριλαμβανομένου του

⁽²⁰⁾ Τα ουσιαστικά περιστατικά είναι γεγονότα που συνδέονται άμεσα με τον ορισμό του πρόσφυγα (άρθρο 1 σημείο Α) περίπτωση 2 της Σύμβασης για τους πρόσφυγες του 1951 και άρθρο 2 στοιχείο δ) της οδηγίας για την αναγνώριση (αναδιατύπωση) ή του προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία (άρθρο 2 στοιχείο στ) και άρθρο 15 της οδηγίας για την αναγνώριση (αναδιατύπωση) και άπτονται του πυρήνα της αίτησης. Συνήθως είναι περιττό να εστιάζετε σε ήσσονος σημασίας ή μη ουσιαστικά περιστατικά που δεν επηρεάζουν τα κρίσιμα στοιχεία των ισχυρισμών. Συμβουλευτείτε τον *Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, Μάρτιος 2015.

⁽²¹⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. *Ενότητα 3.3.1. Αξιολόγηση της αξιοπιστίας*.

μελλοντικού κινδύνου, τα διάφορα είδη βλάβης, επιμέρους πτυχές των λόγων αίτησης διεθνούς προστασίας⁽²²⁾, η άσκηση αδιάκριτης βίας, οι δυνατότητες προστασίας, η εφαρμογή ΜΠΒ.

Τα θέματα που αφορούν την προστασία άπτονται της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι ΠΧΚ σας βοηθούν να αξιολογήσετε τον πιθανό κίνδυνο που αντιμετωπίζουν οι αιτούντες/ αιτούσες στη χώρα καταγωγής τους. Οι ΠΧΚ μπορεί να σχετίζονται με τον φόβο του αιτούντα/της αιτούσας ότι θα διωχθεί για λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 10 της ΟΕΕΑ (αναδιатύπωση) (φυλή, θρησκεία, εθνικότητα, συμμετοχή σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτική άποψη), ή με το εάν ένας αιτών/μία αιτούσα είναι επιλέξιμος/η για επικουρική προστασία βάσει του άρθρου 15 της ΟΕΕΑ (αναδιатύπωση). Οι ΠΧΚ μπορεί επίσης να αφορούν την αξιολόγηση της επάρκειας της προστασίας στη χώρα καταγωγής ενός αιτούντα/μιας αιτούσας, συμπεριλαμβανομένου του ΜΠΒ.

- να αξιολογήσετε εάν ένας αιτών/μία αιτούσα πρέπει να **αποκλειστεί** από τη διεθνή προστασία.

Όπως και με τα θέματα που σχετίζονται με την προστασία, οι ΠΧΚ σας βοηθούν να αξιολογήσετε πιθανές ρήτρες αποκλεισμού⁽²³⁾

Οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται εν είδει παραδείγματος στον παρόντα οδηγό

Για να εξηγηθεί καλύτερα η χρήση των ΠΧΚ στη διαδικασία εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας, σε όλα τα επόμενα κεφάλαια του πρακτικού οδηγού θα χρησιμοποιηθούν διάφορα παραδείγματα βασισμένα σε τέσσερις συγκεκριμένες υποθέσεις. Επισημαίνεται ότι δεν θα πρέπει να συναχθούν γενικευμένα συμπεράσματα με βάση τα εν λόγω παραδείγματα τα οποία παρατίθενται αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Ταυτόχρονα, επισημαίνεται ότι οι ΠΧΚ που παρέχονται στον οδηγό μπορεί να πάψουν να είναι επίκαιρες.

Υπόθεση αιτούσας από το Ιράκ

Η αιτούσα είναι **άγαμη μητέρα** με δύο παιδιά από το Ιράκ. Δεν διαθέτει έγγραφα ταυτότητας. Ανήκει στη φυλή των **Γεζιτών**, είναι ηλικίας 40-50 ετών και έχει παρακολουθήσει 6 έτη υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Γεννήθηκε στην **Σιντζάρ**, μια μικρή πόλη πλησίον της Μοσούλης. Ο λόγος για τον οποίο εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής της είναι η εισβολή του Ισλαμικού Κράτους του Ιράκ και της Μεγάλης Συρίας (**ISIS**) τον Αύγουστο 2014. Εγκατέλειψε το σπίτι με την οικογένειά της και κατέφυγε για μια ολόκληρη εβδομάδα στα γειτονικά όρη χωρίς τροφή και νερό. Στη διάρκεια αυτής της εβδομάδας, απεβίωσε η μητέρα της καθώς και άλλα μέλη της ευρύτερης οικογένειάς της. Δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα της λόγω της **της βίας και της κακοποίησης** που έχει υποστεί. Επιπροσθέτως, θεωρεί την **κατάσταση ασφαλείας** στην περιοχή της Μοσούλης υπερβολικά ασταθής για την ίδια και τα δύο μικρά παιδιά της.

⁽²²⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Ενότητα 3.3.2. Εκτίμηση κινδύνου.

⁽²³⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Ενότητα 4. Αποκλεισμός.

Υπόθεση αιτούντα από τη Συρία

Ο αιτών είναι **άγαμος άνδρας** που γεννήθηκε στην πόλη Χομς. Είναι **Σουνίτης μουσουλμάνος** και το 2013 συμμετείχε στις **διαδηλώσεις στη Χομς** ως φοιτητής του πανεπιστημίου. Το 2015 μετακόμισε στη Χάμα και αργότερα, το 2018, στην πόλη Σαρμίν. Λόγω της κατάστασης ασφαλείας, εγκατέλειψε τη Σαρμίν και ταξίδεψε με συριακό διαβατήριο στην Τουρκία για να περάσει ακολούθως στην Ελλάδα. Δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα του λόγω της **κατάστασης ασφαλείας** και της **υποχρεωτικής στράτευσης**.

Υπόθεση αιτούντα από το Καμερούν

Ο αιτών είναι **άγαμος άνδρας** που γεννήθηκε στην πόλη **Ντουάλα**. Στην εφηβεία του σύναψε ερωτικό δεσμό με άνδρα. Η σχέση αυτή έληξε μετά από 3 έτη λόγω της αναχώρησης του συντρόφου του στο εξωτερικό. Έναν χρόνο αργότερα γνώρισε έναν άλλο άνδρα. Σε μια έξοδό τους σε εστιατόριο, παρασυρμένος από τα αισθήματά του, ο σύντροφός του φίλησε απροκάλυπτα τον αιτούντα δημοσιοποιώντας έτσι τον **γενετήσιο προσανατολισμό** του. Ως επακόλουθο, τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, καθώς πήγαινε στο πατρικό του συνοδευόμενος από τον σύντροφό του, γείτονες **βανδάλισαν το οικογενειακό αυτοκίνητο**· ο σύντροφός του διέφυγε. Φοβούμενος για την ασφάλειά του, εγκατέλειψε τη χώρα και δεν επιθυμεί να επιστρέψει επειδή φοβάται ότι **θα καταδικαστεί και θα φυλακιστεί επειδή είναι ομοφυλόφιλος**. Δεν διαθέτει ταξιδιωτικά έγγραφα αλλά έχει στην κατοχή του πιστοποιητικό γέννησης.

Υπόθεση αιτούσας από την Κολομβία

Η αιτούσα είναι **ανύπανδρη γυναίκα** γεννημένη το 1993 στην πόλη **Κάλι (Cali)**, πρωτεύουσα του διαμερίσματος Valle del Cauca στην Κολομβία. Έχει κολομβιανό διαβατήριο με έτος έκδοσης το 2017. Είναι καθολική στο θρήσκευμα και έχει σπουδάσει κοινωνική λειτουργός στο Universidad del Valle. Στη συνέχεια, άρχισε να εργάζεται ως **κοινωνική λειτουργός** για μια ΜΚΟ, η οποία έχει ως αποστολή την πρόληψη της εγκληματικότητας μεταξύ των λιγότερο προνομιούχων νέων. Ο λόγος για τον οποίο εγκατέλειψε την Κολομβία είναι οι **απειλές που δέχθηκε από την Las Águilas Negras** (παραστρατιωτική οργάνωση/εγκληματική ομάδα) λόγω της εργασίας της. Απειλήσαν να τη σκοτώσουν αν δεν εγκατέλειπε την εργασία της και αν δεν τους κατέβαλε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό. Η οικογένειά της δεν ήταν σε θέση να πληρώσει αυτό το ποσό και αποφάσισε να τη βοηθήσει να εγκαταλείψει τη χώρα.

2.2. Διατύπωση ερευνητικών ερωτήσεων

Για να μπορείτε να φέρετε σε πέρας την εξέταση των πτυχών που αναφέρονται στην [Ενότητα 2.1. Διαφορετικοί ρόλοι των ΠΧΚ στη διαδικασία εξέτασης](#), θα πρέπει να μπορείτε να διατυπώνετε **ερευνητικές ερωτήσεις** που άπτονται των συναφών ζητημάτων στον πυρήνα της εκάστοτε υπόθεσης. Η διατύπωση ερευνητικών ερωτήσεων είναι αναγκαία όταν αναζητείτε εσείς ο/η ίδιος/-α τις ΠΧΚ αλλά και όταν απευθύνετε ερώτημα σε μονάδα ΠΧΚ ⁽²⁴⁾.

Οι ερευνητικές ερωτήσεις μπορεί να έχουν νόημα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, είναι σημαντικό να διατυπώνονται με ακρίβεια προκειμένου να αποφεύγεται η σπατάλη χρόνου σε μη παραγωγική αναζήτηση ΠΧΚ. Για παράδειγμα, κατά τη διατύπωση των ερευνητικών ερωτήσεων, εκτός από τη γενική εξοικείωσή σας με την κατάσταση σε μια χώρα καταγωγής, θα πρέπει να διασφαλίζετε ότι οι ερευνητικές ερωτήσεις είναι ουσιαστικές για τον προσδιορισμό της αξιοπιστίας των δηλώσεων ενός αιτούντα/μιας αιτούσας, της ανάγκης διεθνούς προστασίας, του κινδύνου που ενέχει η επιστροφή, κ.λπ. Δεν θα πρέπει επομένως να αρχίζετε έρευνα των ΠΧΚ προτού διαμορφώσετε σαφή εικόνα για το ποια είναι τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και ποιες βασικές ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν.

Μια χρήσιμη **μέθοδος για τη διατύπωση συγκεκριμένων ερευνητικών ερωτήσεων** είναι να αρχίσετε προσδιορίζοντας το γενικό συναφές θεματικό πεδίο/-α που χρήζει αξιολόγησης και ακολούθως να εξειδικεύσετε το θεματικό πεδίο/-α σε επιμέρους θέματα και ερωτήματα.

Παράδειγμα από την υπόθεση του Καμερούν

Θα χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα την υπόθεση του αιτούντα άσυλο από το Καμερούν ο οποίος ισχυρίζεται ότι υπήρξε θύμα δίωξης λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού του. Για να αξιολογηθεί η ανάγκη προστασίας, το γενικό θεματικό πεδίο για το οποίο θα χρειαστεί να συλλέξετε ΠΧΚ είναι:

- η κατάσταση των ομοφυλοφίλων στο Καμερούν.

Μπορεί να το εξειδικεύσετε σε επιμέρους θέματα:

- αντιμετώπιση των ομοφυλοφίλων από το κράτος στο Καμερούν·
- κοινωνική αντιμετώπιση των ομοφυλοφίλων στο Καμερούν·
- κρατική προστασία των ομοφυλοφίλων στο Καμερούν.

Από τα θέματα αυτά, μπορεί να προκύψουν πιο εξειδικευμένες ερευνητικές ερωτήσεις.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση των ομοφυλοφίλων από το κράτος στο Καμερούν:

- Τι ορίζει η νομοθεσία του Καμερούν σχετικά με τη γενετήσια συμπεριφορά μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου;

⁽²⁴⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [Ενότητα 2.2.1. Ζητώντας τη συνδρομή ειδικών των ΠΧΚ](#).

Μετά από μια αρχική μελέτη, μπορεί να διαπιστώσετε ότι η γενετήσια πράξη μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου απαγορεύεται βάσει της νομοθεσίας του Καμερούν. Έχοντας επίγνωση αυτού του γεγονότος, μπορεί να χρειαστεί να αναζητήσετε τις ακόλουθες πληροφορίες:

- Εφαρμόζονται οι νόμοι που απαγορεύουν τη γενετήσια πράξη μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου στο Καμερούν;
- Υπάρχουν παραδείγματα ομοφυλοφίλων που υπήρξαν θύματα εξωδικαστικής βίας, αυθαίρετης φυλάκισης, εκβιασμού, εξευτελισμού, κ.λπ. από κρατικούς λειτουργούς στο Καμερούν;

Όσον αφορά την κοινωνική αντιμετώπιση των ομοφυλοφίλων στο Καμερούν:

- Ποιο είναι το γενικό κοινωνικό κλίμα έναντι των ομοφυλοφίλων στο Καμερούν; Και εξειδικεύοντας ακόμη περισσότερο το θέμα:
 - ο Υπάρχουν περιστατικά ρητορικής μίσους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή στον δημόσιο διάλογο κατά των ομοφυλοφίλων;

Όσον αφορά την κρατική προστασία των ομοφυλοφίλων στο Καμερούν:

Ξεκινώντας, είναι πάντοτε σημαντικό να γνωρίζετε ποιοι είναι όλοι οι φορείς δίωξης και τι προστασία παρέχει το κράτος εν γένει. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, δεν υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση της ύπαρξης κρατικής προστασίας καθώς από την έρευνα που έχει προηγηθεί έχουμε επίγνωση της δυσμενούς αντιμετώπισης των ομοφυλοφίλων από το κράτος. Ωστόσο, εάν είχε διαπιστωθεί δυσμενής αντιμετώπιση μόνο σε επίπεδο κοινωνίας, θα χρειαζόταν περαιτέρω έρευνα σχετικά με την κρατική προστασία.

Κατά τη διατύπωση μιας ερευνητικής ερώτησης, μην ξεχνάτε να λαμβάνετε υπόψη εάν είναι πιθανό ή όχι να βρείτε ΠΧΚ για πολύ επιμέρους πληροφορίες. Στο παράδειγμα του αιτούντα άσυλο από το Καμερούν, ενδέχεται να είναι απίθανο να βρείτε πληροφορίες για πολύ συγκεκριμένα περιστατικά της ιστορίας του, όπως η επίθεση και ο βανδαλισμός του οικογενειακού αυτοκινήτου. Μπορείτε αντ' αυτού να επιλέξετε να αναζητήσετε γενικότερες πληροφορίες σχετικά με το εάν οι ομοφυλόφιλοι άνδρες στο Καμερούν αποτελούν στόχο άλλων μορφών βίας και κακοποίησης από διάφορους φορείς (κοινωνία, οικογένεια, φίλους κ.λπ.).

Επιπλέον, κατά τη διατύπωση μιας ερευνητικής ερώτησης, θα πρέπει να λαμβάνετε υπόψη όλες τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε υπόθεσης, όπως τρωτά σημεία ή άλλες προσωπικές πτυχές.

2.2.1. Ζητώντας τη συνδρομή ειδικών των ΠΧΚ

Ορισμένες εθνικές διοικήσεις διαθέτουν ειδικές μονάδες ΠΧΚ ή ειδικούς των ΠΧΚ με αποκλειστικό καθήκον να παρέχουν απαντήσεις σε ερωτήσεις που σχετίζονται με ΠΧΚ όταν ένας/μία χειριστής/-ρια υποθέσεων χρειάζεται συνδρομή. Όπου υπάρχουν, οι ειδικοί των ΠΧΚ μπορούν να παράσχουν εμπειρογνωσία σε θέματα όπως οι τεχνικές αναζήτησης και η αξιολόγηση των πηγών. Εντός της μονάδας, μπορεί επίσης να υπάρχουν ειδικοί των ΠΧΚ με ειδίκευση σε ορισμένες χώρες ή περιοχές οι οποίοι διενεργούν την έρευνα και παρέχουν τις αναγκαίες συναφείς πληροφορίες. Για τον λόγο

αυτό, όταν το εθνικό σύστημα χορήγησης ασύλου διαθέτει τέτοιους ειδικούς, σας συνιστούμε να επικοινωνείτε μαζί τους.

Όταν απευθύνεστε σε ειδικούς των ΠΧΚ για υποστήριξη, μπορείτε να ακολουθείτε τις ακόλουθες συμβουλές, ανάλογα με την εθνική πρακτική:

- πριν ζητήσετε συνδρομή, πραγματοποιείτε τη βασική έρευνα στις σημαντικότερες δικτυακές πύλες ΠΧΚ;
- υποδείξετε στο αίτημά σας τις πηγές και τις πληροφορίες που έχετε ήδη βρει/ελέγξει;
- διατυπώστε κατάλληλες και ακριβείς ερευνητικές ερωτήσεις με μη μεροληπτικό τρόπο ⁽²⁵⁾.

Συνιστά ορθή πρακτική να σημειώνετε για δική σας χρήση κάθε ερώτηση της οποίας η απάντηση θα είναι κρίσιμη για την έκβαση της αξιολόγησης της υπόθεσης.

Τα ερωτήματα για τον/την ειδικό των ΠΧΚ/τη μονάδα ΠΧΚ θα πρέπει να **διατυπώνονται με αντικειμενικότητα** προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η προσέγγιση για τη συλλογή ΠΧΚ είναι ουδέτερη και αμερόληπτη (χωρίς να επηρεάζεται από οποιοδήποτε συμφέρον για την έκβαση, ούτε να αναζητεί συγκεκριμένα τις ΠΧΚ που θα ενίσχυαν μόνο μια αρνητική ή μόνο μια θετική απόφαση). Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να αποφεύγονται οι ερευνητικές ερωτήσεις σχετικά με ΠΧΚ που καθοδηγούν ή επιχειρούν να χειραγωγήσουν.

Παράδειγμα ακατάλληλης διατύπωσης αιτήματος για ΠΧΚ

- Χρειάζομαι επιβεβαίωση για το γεγονός ότι δεν υφίσταται κίνδυνος δίωξης για Σουνίτη που επιστρέφεται στο Ιράκ.

Παραδείγματα νομίμως διατυπωμένων ερωτήσεων που πρέπει να αποφεύγονται

- Ποιος είναι ο κίνδυνος δίωξης για έναν Σουνίτη σε περίπτωση επιστροφής του στο Ιράκ;
- Έχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα εγχώριας προστασίας;

Οι ανωτέρω ερωτήσεις εμπίπτουν στο πεδίο δικαιοδοσίας της λήψης αποφάσεων και της αξιολόγησης, και δεν ενδείκνυνται για ειδικούς των ΠΧΚ/μονάδες ΠΧΚ. Οι ερωτήσεις αυτές πρέπει να επαναδιατυπωθούν ώστε να είναι ουδέτερες και εμπεριστατωμένες για την έρευνα των ΠΧΚ, π.χ. ως εξής:

- Πώς αντιμετωπίζονται οι άνδρες Σουνίτες από κρατικές και μη κρατικές ομάδες κατά την επιστροφή τους από το εξωτερικό;
- Συναντούν οι άνδρες Σουνίτες δυσκολίες όταν μετεγκαθίστανται εντός του Ιράκ;

Όταν δεν υπάρχει εθνική μονάδα ΠΧΚ και πρέπει να απευθυνθείτε σε εξωτερικούς ειδικούς, θα πρέπει να ανατρέξετε στην εθνική πρακτική.

⁽²⁵⁾ Ανάλογα με την εθνική πρακτική, μπορεί να υπάρχει ειδικό έντυπο το οποίο πρέπει να υποβάλετε στη μονάδα ΠΧΚ/στους ειδικούς των ΠΧΚ όταν διατυπώνετε κάποιο αίτημα για συγκεκριμένες πληροφορίες ΠΧΚ.

3. Χρήση των ΠΧΚ στα διάφορα στάδια της εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας

Σε κάθε φάση της διαδικασίας —κατά την προετοιμασία για τη συνέντευξη, κατά τη διεξαγωγή της συνέντευξης και κατά την αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς, προστασίας— εσείς, ως χειριστής της υπόθεσης, πρέπει να είστε καλά ενημερωμένος/-η σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στη χώρα καταγωγής του αιτούντα/της αιτούσας και όλες τις συναφείς ΠΧΚ που αφορούν τη συγκεκριμένη υπόθεση.

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε την κάθε φάση χωριστά και με περισσότερες λεπτομέρειες.

Ως σημείο εκκίνησης, ας δούμε τα βασικά βήματα στον κατωτέρω πίνακα.

Πίνακας 1. Τα βασικά βήματα των φάσεων της διαδικασίας εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας.

Κατά την προετοιμασία για την προσωπική συνέντευξη	Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης	Κατά την αξιολόγηση της αίτησης
<ul style="list-style-type: none"> • Συλλέγετε βασικές πληροφορίες σχετικά με τη χώρα του αιτούντα/της αιτούσας • Εξασφαλίζετε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση ασφαλείας, την κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την πολιτική κατάσταση στη χώρα του αιτούντα/της αιτούσας • Προσδιορίζετε, στο μέτρο του δυνατού, τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά ⁽²⁶⁾ που πρέπει να διερευνηθούν και καταρτίζετε συναφείς ερωτήσεις • Καταρτίζετε πλάνο της συνέντευξης 	<ul style="list-style-type: none"> • Επιβεβαιώνετε ή αμφισβητείτε την αξιοπιστία των πληροφοριών που έχει παράσχει ο αιτών/η αιτούσα • Υποβάλλετε συναφείς ερωτήσεις όσον αφορά τις ΠΧΚ • Συλλέγετε πρόσθετες ΠΧΚ στο μέτρο του δυνατού 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογείτε την αξιοπιστία • Αξιολογείτε τους κινδύνους • Αξιολογείτε τις πτυχές της προστασίας (συμπεριλαμβανομένου του ΜΠΒ, κατά περίπτωση) • Αξιολογείτε το ενδεχόμενο του αποκλεισμού (κατά περίπτωση)

⁽²⁶⁾ Τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά είναι γεγονότα που συνδέονται άμεσα με τον ορισμό του πρόσφυγα (άρθρο 1 σημείο Α) περίπτωση 2 της Σύμβασης για τους πρόσφυγες του 1951 και άρθρο 2 στοιχείο δ) της οδηγίας για την αναγνώριση (αναδιατύπωση) ή του προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία (άρθρο 2 στοιχείο στ) και άρθρο 15 της οδηγίας για την αναγνώριση (αναδιατύπωση) και άπτονται του πυρήνα της αίτησης. Συνήθως είναι περιττό να εστιάζετε σε ήσσονος σημασίας ή μη ουσιώδη περιστατικά που δεν επηρεάζουν τα κρίσιμα στοιχεία των ισχυρισμών. Συμβουλευτείτε τον *Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, Μάρτιος 2015.

3.1. Προετοιμασία για την προσωπική συνέντευξη

Πριν από τη συνέντευξη, η διεξοδική προετοιμασία της υπόθεσης είναι κρίσιμης σημασίας προκειμένου να αποκτήσετε σαφέστερη αντίληψη της συγκεκριμένης υπόθεσης και να καταρτίσετε ένα πλάνο συνέντευξης ειδικά προσαρμοσμένο στον αιτούντα/στην αιτούσα. Σε αυτό το στάδιο, θα πρέπει να προσέξετε ιδιαίτερα τα βασικά στοιχεία που περιέχονται στον φάκελο της υπόθεσης. Είναι κρίσιμο να έχετε ικανοποιητική γνώση των πληροφοριών σχετικά με τον αιτούντα/την αιτούσα και τη χώρα καταγωγής του/της. Η έλλειψη γνώσης μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την ικανότητά σας να παρακολουθήσετε τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας και να θέσετε τις αναγκαίες ερωτήσεις για τη διερεύνηση των ουσιωδών πραγματικών περιστατικών, του βάσιμου φόβου, των κινδύνων και άλλων στοιχείων που είναι ουσιαστικά για τη λήψη της απόφασης. Υπάρχει κίνδυνος να θέσετε μη συναφή ερωτήματα, γεγονός που με τη σειρά του μπορεί να υπονομεύσει την εξουσία σας ή να διαρρήξει την εμπιστοσύνη με τον αιτούντα/την αιτούσα. Ως αποτέλεσμα, η ανεπαρκής γνώση μπορεί όχι απλώς να θέσει σε κίνδυνο τη συνέντευξη αλλά και την δυνατότητα να επιτευχθεί η κατανομή του βάρους της απόδειξης, το οποίο συνιστά παράβαση του άρθρου 4 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση).

Για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να έχετε ικανοποιητική γνώση των επικαιροποιημένων ΠΧΚ πριν από τη διεξαγωγή της συνέντευξης. Σε αυτές περιλαμβάνονται η γενική κατάσταση στη χώρα καταγωγής, όπως η κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η κατάσταση ασφαλείας, η διακυβέρνηση, οι θρησκευτικές ομάδες, οι εθνοτικές ομάδες, οι πολιτισμικές πτυχές, οι διοικητικές υποδιαιρέσεις, η πρόσφατη ιστορία, κ.λπ. Περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τον αιτούντα/την αιτούσα οι οποίες περιέχονται ήδη στον φάκελο. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της καταγραφής, οι αιτούντες/αιτούσες καλούνται συνήθως να παράσχουν προσωπικές πληροφορίες όπως η ηλικία, το φύλο, ο τόπος γέννησης και ο τόπος διαμονής, η εθνικότητα, η εθνοτική καταγωγή, η ομιλούμενη γλώσσα, η θρησκεία, η οικογενειακή κατάσταση, η εκπαίδευση, η εργασιακή εμπειρία, η διαδρομή του ταξιδιού που ακολούθησαν, οι λόγοι για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, κ.λπ. Το επόμενο βήμα σας θα είναι να εξετάσετε τα στοιχεία αυτά ως προς την ανάγκη διεθνούς προστασίας, να προσδιορίσετε τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά που πρέπει να διερευνηθούν στη διάρκεια της συνέντευξης και τους πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους για τους αιτούντες/τις αιτούσες. Αναζητήστε συγκεκριμένες ΠΧΚ που σχετίζονται με τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και τους κινδύνους και καταρτίστε ένα πλάνο συνέντευξης. Να λαμβάνετε υπόψη τις ενδείξεις αποκλεισμού.

Ας επιστρέψουμε στα παραδείγματα αιτούντων/αιτουσών που παρουσιάστηκαν παραπάνω και ας δούμε ποια πρέπει να είναι η προετοιμασία σας πριν από τη συνέντευξη όσον αφορά τις ΠΧΚ.

Παράδειγμα από την υπόθεση του Ιράκ

Η αιτούσα παρείχε πληροφορίες μόνο για τη χώρα καταγωγής (Ιράκ), τον τόπο γέννησης (Σιντζάρ), την εθνοτική καταγωγή/θρησκεία (Γεζίντι) και την οικογενειακή κατάσταση (άγαμη μητέρα με δύο παιδιά). Ο λόγος φυγής από τη χώρα καταγωγής της είναι η επέλαση του ISIS τον Αύγουστο 2014. Η αιτούσα δεν διαθέτει έγγραφα.

Αφού εξοικειωθείτε με τη **γενική κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την κατάσταση ασφαλείας** στο Ιράκ και αφού εξετάσετε τα γνωστά πραγματικά περιστατικά που σχετίζονται με την αιτούσα ως προς τις ανάγκες διεθνούς προστασίας, θα καταγράψετε τι πρέπει να διερευνηθεί στη διάρκεια της συνέντευξης και θα αναζητήσετε σχετικές ΠΧΚ.

Συλλογή πληροφοριών σε σχέση με την αξιολόγηση της αξιοπιστίας. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, δεδομένου ότι η αιτούσα δεν διαθέτει έγγραφα ταυτότητας και δεδομένης

της σπουδαιότητας και της σημασίας του τόπου κατοικίας και του θρησκευτικού προφίλ της αιτούσας, σκεφθείτε τις πληροφορίες που θα χρειαστείτε κατά τη διερεύνηση της ταυτότητας της αιτούσας. Για παράδειγμα, οι γενικές ΠΧΚ σχετικά με το Ιράκ και **την πόλη και την περιφέρεια** στην οποία γεννήθηκε η αιτούσα είναι συναφείς για την εξέταση της εθνικότητας και του τόπου διαμονής της αιτούσας. Με τον ίδιο τρόπο, θα πρέπει να εστιάσετε στις γενικές πληροφορίες σχετικά με τους Γεζίντι. Ακολούθως, θα πρέπει να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την **κατάσταση κατά τη διάρκεια της επέλασης του ISIS τον Αύγουστο 2014** προκειμένου να εξετάσετε εάν η αιτούσα βρισκόταν εκεί όταν εκτυλίσσονταν τα συγκεκριμένα γεγονότα. Ειδικότερα, πληροφορίες σχετικά με τη χρονική διαδοχή των γεγονότων, τους εμπλεκόμενους, τις επιπτώσεις για τους αμάχους στην περιοχή κ.λπ. Επίσης, πληροφορίες για την κατάσταση των Γεζίντι κατά τη διάρκεια της σύρραξης στην Σιντζάρ και για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις οποίες μπορεί να βίωσαν.

Συλλογή πληροφοριών σε σχέση με τις ανάγκες προστασίας. Συμβουλευτείτε τις ΠΧΚ σε σχέση με την **τρέχουσα κατάσταση ασφαλείας** στην Σιντζάρ και στην επαρχία της Νινευή στην οποία ανήκει, την αντιμετώπιση των Γεζίντι από τον ISIS, τις αρχές και τον κοινωνικό περίγυρο, τον τρόπο αλληλεπίδρασης των διαφόρων εθνοτικών ομάδων όπως οι Γεζίντι, οι Κούρδοι και οι Άραβες του Ιράκ. Θα πρέπει επίσης να έχετε εμπειριστατωμένη αντίληψη της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά τη διαθεσιμότητα **κρατικής προστασίας** στη Νινευή.

Συλλογή πληροφοριών σε σχέση με την εναλλακτική δυνατότητα εγχώριας προστασίας (ΜΠΒ). Το τελευταίο βήμα μπορεί να είναι η εξέταση της κατάστασης ασφαλείας και της διαθεσιμότητας εγχώριας προστασίας στα τμήματα της χώρας που μπορεί να προσφέρονται ως εναλλακτική δυνατότητα εγχώριας προστασίας, σε συνάρτηση και με τα χαρακτηριστικά της αιτούσας.

Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πληροφορίες που έχετε στη διάθεσή σας, θα μπορέσετε να συμπληρώσετε το πλάνο της συνέντευξης με συγκεκριμένες ερωτήσεις και να υποβάλετε στην αιτούσα τις κατάλληλες ερωτήσεις.

Ως προς αυτό, συνιστάται η κατάρτιση **πιο συγκεκριμένων ερωτήσεων σχετικά με γεγονότα τα οποία γνωρίζουμε ότι μπορούν να εξακριβωθούν** λόγω της εκ των προτέρων προετοιμασίας και εξοικείωσης με τις ΠΧΚ. Εάν υποβάλετε ερωτήσεις που είναι πολύ γενικές, θα λάβετε πιθανότατα εξίσου γενικόλογες απαντήσεις και η δυνατότητα εξέτασής τους έναντι των δεικτών αξιοπιστίας θα είναι περιορισμένη. Ταυτόχρονα, είναι πολύ δύσκολο να επιβεβαιώσετε πολύ συγκεκριμένα στοιχεία και λεπτομέρειες μετά τη συνέντευξη. Μια απάντηση ότι υπάρχει μια πλατεία και μια αγορά στο χωριό δεν θα σας βοηθήσει να καταλήξετε σε κάποιο συμπέρασμα για τον τόπο καταγωγής της αιτούσας, καθώς τέτοια μέρη υπάρχουν και αλλού. Παρομοίως, εάν δεν καταφέρετε να βρείτε τα ονόματα της πλατείας και της αγοράς που έχει δώσει η αιτούσα, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν. Για τον λόγο αυτό, εκτός από τις ερωτήσεις ανοικτού τύπου, θα πρέπει επίσης να απευθύνετε πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις με στόχο να συλλέξετε συμπληρωματικές πληροφορίες που μπορούν να επιβεβαιωθούν από άλλες πηγές, π.χ.:

- Πού ακριβώς βρίσκεται (συγκεκριμένη τοποθεσία που ανέφερε νωρίτερα η αιτούσα);
- Πώς πηγαίνετε εκεί από (ονομασία μιας τοποθεσίας);

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

Ο αιτών παρείχε πληροφορίες σχετικά με τον τόπο καταγωγής, την οικογενειακή κατάσταση, τη θρησκεία, τους προηγούμενους τόπους διαμονής, τη μόρφωση και τους λόγους της φυγής του από τη χώρα καταγωγής. Αφού εξοικειωθείτε με τη **γενική κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την κατάσταση ασφαλείας** στη Συρία και αφού εξετάσετε τα γνωστά πραγματικά περιστατικά που σχετίζονται με τον αιτούντα ως προς τις ανάγκες διεθνούς προστασίας, θα καταγράψετε τι πρέπει να διερευνηθεί στη διάρκεια της συνέντευξης και θα αναζητήσετε σχετικές ΠΧΚ.

Συλλογή πληροφοριών σε σχέση με την αξιολόγηση της αξιοπιστίας. Όπως και στην προηγούμενη υπόθεση, αφού εξοικειωθείτε με τη **γενική κατάσταση ασφαλείας και την κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** στη Συρία, θα πρέπει να εγκύψετε σε γενικές πληροφορίες σχετικά με τη **Συρία, τη Χομς, το πανεπιστήμιο και τους Σουνίτες μουσουλμάνους** προκειμένου να διερευνήσετε την ταυτότητα του αιτούντα. Σχετικά με αυτό, θα ήταν επίσης χρήσιμο να αναζητήσετε ΠΧΚ σχετικά με τη δυνατότητα απόκτησης διαβατηρίου στη Συρία. Στη συνέχεια, θα πρέπει να συλλέξετε συγκεκριμένες ΠΧΚ σχετικά με τα γεγονότα και τους (πολιτικούς/στρατιωτικούς) παράγοντες που εμπλέκονταν στη Χομς, στη Χάμα και στο Σαρμίν κατά την περίοδο της εκεί διαμονής του αιτούντα πριν από τη φυγή του από τη Συρία. Σε αυτές περιλαμβάνονται, π.χ., πληροφορίες σχετικά με τις **διαδηλώσεις στη Χομς το 2013**.

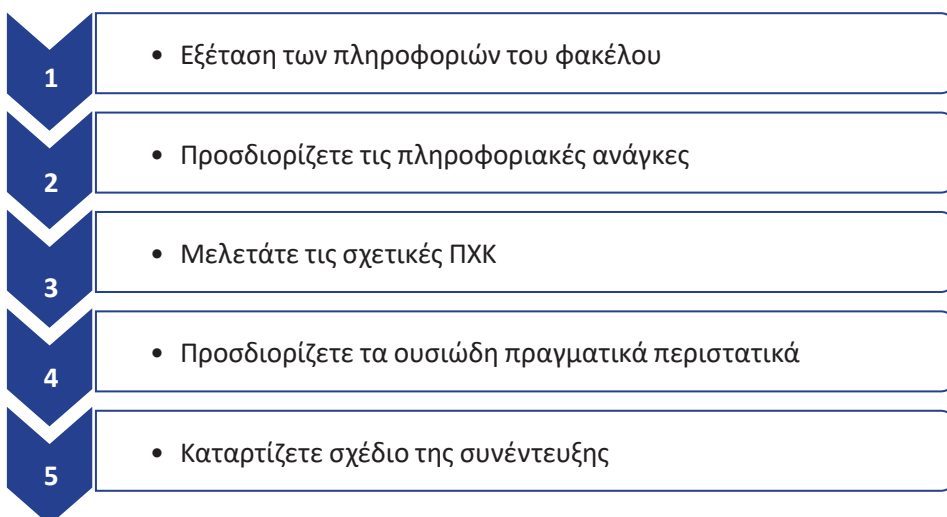
Συλλογή πληροφοριών σε σχέση με τις ανάγκες προστασίας. Ακολούθως, πρέπει να έχετε σαφή εικόνα σχετικά με την **τρέχουσα κατάσταση ασφαλείας, πολιτική κατάσταση και κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** στη Συρία. Σε σχέση με αυτό, θα πρέπει επίσης να εξετάσετε τη θρησκευτική ταυτότητα του αιτούντα ως Σουνίτη μουσουλμάνου. Θα χρειαστείτε πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των Σύρων που συμμετείχαν στις αντικαθεστωτικές διαδηλώσεις. Τέλος, με δεδομένη την ηλικία του αιτούντα, θα πρέπει να επίσης να συλλέξετε πληροφορίες σχετικά με τη **στρατιωτική θητεία** και τη στρατολόγηση, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων, της μεταχείρισης των στρατευμένων και των πράξεων στις οποίες συμμετέχουν οι στρατευμένοι.

Οι πληροφορίες που έχετε συλλέξει κατά την προετοιμασία της συνέντευξης θα σας βοηθήσουν να αποφασίσετε αν χρειάζεται να υποβληθούν περαιτέρω συμπληρωματικές ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ή όχι. Ταυτόχρονα, οι ΠΧΚ θα σας βοηθήσουν να αποφύγετε τις περιττές ερωτήσεις και να επικεντρωθείτε στις ερωτήσεις που είναι συναφείς για τη λήψη της απόφασής σας. Οι ΠΧΚ μπορεί επίσης να βοηθήσουν στον εντοπισμό συγκεκριμένων στοιχείων σχετικά με ορισμένα προφίλ και, έτσι, να επηρεάσουν τον χαρακτήρα και την ποσότητα των συμπληρωματικών ερωτήσεων της συνέντευξης. Για παράδειγμα, κατά την αναζήτηση ΠΧΚ σχετικά με τη στρατιωτική θητεία στη Συρία, θα διαπιστώσετε ότι οι άρρενες πολίτες ηλικίας 18 έως 42 ετών υποχρεούνται εκ του νόμου να υπηρετήσουν τη στρατιωτική θητεία τους και ότι η μαζική στρατολόγηση αποτελεί συνήθη πρακτική στις διοικητικές επαρχίες της Χομς και της Χάμα. Παρά το γεγονός ότι οι φοιτητές πανεπιστημίου δύνανται, υπό ορισμένες συνθήκες, να εξαιρεθούν από τη στρατιωτική θητεία, οι φοιτητές ηλικίας άνω των 25 ετών καλούνταν γενικά να καταταγούν στον στρατό και σε άλλα συνδεδεμένα σώματα ασφαλείας. Αν ο αιτών εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία, αν δηλαδή ήταν άνω των 25 ετών το 2013, οι πληροφορίες που ανακαλύψατε θα επηρεάσουν τον τρόπο με τον

οποίο θα αντιμετωπίσετε το ουσιώδες πραγματικό περιστατικό ότι «ο αιτών συμμετείχε στις διαδηλώσεις στην πόλη Χομς ενώ ήταν φοιτητής». Εφόσον οι ΠΧΚ υποδεικνύουν ότι η πλειονότητα των φοιτητών της ηλικίας του ήταν στρατευμένοι, μπορεί να επιθυμείτε να συμπεριλάβετε πιο στοχευμένες ερωτήσεις προκειμένου να διαπιστώσετε πώς ο αιτών κατάφερε να αποφύγει τη στρατιωτική θητεία. Χάρη στην επιμελή προετοιμασία, θα μπορείτε επίσης να εντοπίσετε πιθανές ενδείξεις αποκλεισμού και να υποβάλετε περαιτέρω εξειδικευμένες ερωτήσεις. Περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τον αποκλεισμό παρέχεται στην [Ενότητα 4. Αποκλεισμός](#).

Έχοντας συλλέξει όλες τις αναγκαίες ΠΧΚ και μελετήσει διαφορετικά είδη αξιόπιστων πηγών, θα είστε σε θέση να καταρτίσετε ένα ειδικά προσαρμοσμένο σχέδιο συνέντευξης (κεντρικά θέματα, τι είδους ερωτήσεις θα θέσετε), που ανταποκρίνεται στους στόχους της εκάστοτε συνέντευξης. Ένα καλά μελετημένο σχέδιο συνέντευξης είναι κρίσιμης σημασίας για μια ουσιαστική και αποτελεσματική συνέντευξη.

Να θυμάστε

3.2. Διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης

Με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον φάκελο και τις πληροφορίες που έχετε συλλέξει, θα είστε σε θέση να υποβάλετε **συναφείς ερωτήσεις** που σχετίζονται με ζητήματα εξωτερικής αξιοπιστίας ή προστασίας και πρέπει να επιβεβαιωθούν από τις ΠΧΚ. Θα είστε επίσης σε θέση να εντοπίζετε εύκολα νέα θέματα τα οποία εγείρονται από τον αιτούντα/την αιτούσα στη διάρκεια της συνέντευξης. Πιο κάτω θα βρείτε επεξηγηματικά και μη εξαντλητικά παραδείγματα ερωτήσεων για τη συνέντευξη τα οποία είναι συναφή για την αξιολόγηση της εξωτερικής αξιοπιστίας, των λόγων της αίτησης ή του μελλοντικού κινδύνου. Μην ξεχνάτε ότι οι ερωτήσεις πρέπει πάντοτε να είναι προσαρμοσμένες στην εκάστοτε υπόθεση και στις διαθέσιμες ΠΧΚ. Παράλληλα, κατά τη διατύπωση των ερωτήσεων, πρέπει να λαμβάνετε υπόψη τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντα/της αιτούσας, όπως η ηλικία, το φύλο, η εκπαίδευση, το κοινωνικό υπόβαθρο κ.λπ. ⁽²⁷⁾. Οι συλλεγόμενες πληροφορίες μπορεί δυνητικά να επιβεβαιώνονται από τις ΠΧΚ.

⁽²⁷⁾ Η παρούσα ενότητα πραγματεύεται τις πληροφορίες που συλλέγονται στη διάρκεια της συνέντευξης. Για πιο αναλυτική καθοδήγηση σχετικά με τις τεχνικές συνέντευξης, βλ. [Πρακτικός οδηγός της EASO: Προσωπική συνέντευξη](#), Δεκέμβριος 2014.

Κατά περίπτωση, συνιστά ορθή πρακτική το να ζητάτε από τον αιτούντα/την αιτούσα στη διάρκεια της συνέντευξης να συλλαβίσει ονόματα, ονόματα τοποθεσιών, ονόματα οργανώσεων, κ.λπ., στην τοπική γλώσσα, κάτι που αποδεικνύεται χρήσιμο όταν διενεργείτε δική σας έρευνα ή όταν απευθύνεστε σε ειδικούς των ΠΧΚ για συνδρομή.

Παραδείγματα ερωτήσεων που αφορούν την εξωτερική αξιοπιστία στην υπόθεση της Κολομβίας — διερεύνηση των δηλώσεων της αιτούσας

- Ποιο είναι το πλήρες όνομα της ΜΚΟ στην οποία εργαζόσασταν (στην τοπική γλώσσα);
- Μπορείτε να περιγράψετε τη ΜΚΟ στην οποία εργαζόσασταν; Ποια είναι η δομή της;
- Πού βρίσκεται η έδρα της;
- Ποιος είναι ο ιδρυτής/διευθυντής/τοπικός διευθυντής;
- Με τις ακριβώς ασχολείται η ΜΚΟ σας, ποιοι είναι οι στόχοι της; Σε τι ειδικεύεται;
- Ποια ήταν τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές σας στη ΜΚΟ; (Η ερώτηση αυτή δεν σχετίζεται άμεσα με πληροφορίες που θα μπορούσαν να διασταυρωθούν με τις ΠΧΚ, εκτός εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο ήταν υψηλόβαθμο. Ωστόσο, οι ΠΧΚ μπορεί να παράσχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες των μελών αναλόγως της θέσης τους στην οργάνωση, και αυτό μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση της εξωτερικής αξιοπιστίας).
- Γνωρίζετε για τον ρόλο και τις δραστηριότητες της Las Águilas Negras? Μπορείτε να τα περιγράψετε;

Παραδείγματα ερωτήσεων που αφορούν την εξωτερική αξιοπιστία στην υπόθεση της Συρίας — διερεύνηση των δηλώσεων του αιτούντα

- Μπορείτε να περιγράψετε τη διαδήλωση(-εις) στην οποία συμμετείχατε και τον ρόλο σας σε αυτή τη διαδήλωση(-εις); (Χρόνος και τόπος)
- Μπορείτε να περιγράψετε τι σάς συνέβη μετά τη συμμετοχή σας σε αυτή τη διαδήλωση(-εις);
- Μπορείτε να περιγράψετε τι συνέβη στην οικογένεια και στους φίλους σας; Πού βρίσκονται σήμερα;
- Κληθήκατε να καταταγείτε στον στρατό; Αν ναι, πότε και πώς; Παρουσιάστηκατε για ανάληψη υπηρεσίας;

Παραδείγματα ερωτήσεων που αφορούν την προστασία στην υπόθεση της Κολομβίας — διερεύνηση του μελλοντικού κινδύνου που διατρέχει η αιτούσα (βάσιμος φόβος και διαθεσιμότητα προστασίας)

- Ποια είναι η κατάσταση των ακτιβιστών / κοινωνικών λειτουργών που απασχολούνται σε ΜΚΟ;
- Πώς σας απείλησε η LAN; Τι συνέβη στους άλλους υπαλλήλους/μέλη της ΜΚΟ σας;
- Ζητήσατε προστασία από τις τοπικές αρχές; π.χ. καταγγείλατε τις απειλές στην αστυνομία; Με ποιο αποτέλεσμα; Έλαβαν μέτρα; Αν όχι, προχωρήσατε σε υποβολή καταγγελίας σε άλλο αστυνομικό τμήμα;

Είναι πολύ σημαντικό στη διάρκεια της συνέντευξης να διατηρήσετε **ανοικτό πνεύμα** και να παραμείνετε **ευέλικτος/-η** και **αμερόληπτος/-η**. Το σχέδιο συνέντευξης που έχετε καταρτίσει και οι ΠΧΚ που έχετε συλλέξει θα πρέπει να έχουν αποκλειστικά **βοηθητικό ρόλο** καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας της συνέντευξης. Να αναμένετε και να είστε προετοιμασμένος/-η για το ενδεχόμενο ο αιτών/η αιτούσα να εγείρει εντελώς νέα θέματα κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ή να σας δώσει απροσδόκητες απαντήσεις.

Παράδειγμα στην υπόθεση του Καμερούν

Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, ο αιτών από το Καμερούν δηλώνει ότι είναι παντρεμένος με γυναίκα. Αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί αυτομάτως ως στοιχείο που υπονομεύει τον ισχυρισμό του περί ομοφυλοφιλικού προσανατολισμού/ συμπεριφοράς. Από τις διαθέσιμες εκθέσεις ΠΧΚ, μπορείτε να πληροφορηθείτε ότι είναι σύνηθες φαινόμενο οι ομοφυλόφιλοι άνδρες στην υποσαχάρια Αφρική να ζουν «διπλή ζωή» και να νυμφεύονται γυναίκες. Μπορεί να προχώρησε σε γάμο λόγω των κυρίαρχων κοινωνικών προτύπων στη χώρα του και/ή για να προστατεύσει τον εαυτό του ⁽²⁸⁾.

Μην ξεχνάτε ότι οι ΠΧΚ έχουν τα όριά τους και μπορεί να μην διατίθενται επιμέρους πληροφορίες για ορισμένα γεγονότα. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι ένα συγκεκριμένο γεγονός δεν συνέβη ή ότι ένα πρόσωπο ή μια οργάνωση που αναφέρθηκε από τον αιτούντα/την αιτούσα δεν υπάρχει. Παραμείνετε ανοιχτόμυαλος/-η και στη διάρκεια της συνέντευξης συλλέξτε **συμπληρωματικές πληροφορίες** από τον αιτούντα/την αιτούσα οι οποίες θα διευκολύνουν την έρευνά σας για περαιτέρω πληροφορίες μετά τη συνέντευξη.

Παράδειγμα στην περίπτωση της Κολομβίας

Το όνομα της ΜΚΟ που ανέφερε η αιτούσα από την Κολομβία δεν εμφανίζεται σε καμία από τις υπάρχουσες εκθέσεις για τη συγκεκριμένη χώρα. Αυτό δεν σημαίνει ότι η ΜΚΟ δεν υπάρχει και ότι η δήλωση της αιτούσας δεν είναι αξιόπιστη. Μπορεί να μην βρίσκετε πληροφορίες επειδή η ΜΚΟ είναι νεοσυσταθείσα, μπορεί να προήλθε από διάσπαση άλλης οργάνωσης, ή μπορεί να δραστηριοποιείται μόνο σε τοπικό επίπεδο και συνεπώς

⁽²⁸⁾ Γραφείο Μονάδας Πληροφοριών για τις Χώρες Καταγωγής Πολωνία, *Situation of Sexual Minorities in Africa (South of the Sahara) [Η κατάσταση των σεξουαλικών μειονοτήτων στην Αφρική (νοτίως της Σαχάρας)]*, Maciej Fagasiński, Μάιος 2013, σ. 23.

δεν υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για δημοσίευση σχετικών πληροφοριών ⁽²⁹⁾. Ζητήστε από την αιτούσα να υποδείξει άλλες ΜΚΟ με παρεμφερείς σκοπούς και στόχους και να σας παράσχει πληροφορίες, προκειμένου να μπορέσετε να σχηματίσετε εικόνα για το ευρύτερο πλαίσιο.

Τα νέα στοιχεία που αποκαλύπτει ο αιτών/η αιτούσα μπορεί να απαιτούν γρήγορο έλεγχο για την επιβεβαίωση μιας τοποθεσίας, μιας ημερομηνίας ή του ονόματος μιας ομάδας, κ.λπ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενδέχεται να χρειαστεί να **αναζητήσετε συμπληρωματικές πληροφορίες**, που μπορεί να καθοδηγήσουν τις ερωτήσεις σας. Εντούτοις, είναι πολύ σημαντικό να **ακολουθείτε τη ροή της συνέντευξης**.

Αν χρειαστεί να αναζητήσετε ΠΧΚ στη διάρκεια της συνέντευξης, θα πρέπει να μεριμνήσετε ότι αυτό **δεν θα διαρρήξει** την επικοινωνία που έχετε αναπτύξει με τον αιτούντα/την αιτούσα. Οι γρήγοροι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται παρουσία του αιτούντα/της αιτούσας, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες. Ωστόσο, αν χρειάζεστε περισσότερο χρόνο για να αναζητήσετε και να εξοικειωθείτε με μια συγκεκριμένη ΠΧΚ, θα ήταν ίσως πιο ενδεδειγμένο να πραγματοποιήσετε την αναζήτηση στη διάρκεια ενός **διαλείμματος** ή **μετά** τη συνέντευξη.

Παράδειγμα 1 από την υπόθεση της Συρίας

Στη διάρκεια της συνέντευξης, ο αιτών από τη Συρία προσέθεσε ότι κατά τη μετάβασή του στη Χάμα είχε κάνει στάση στο Ar-Rastan, όπου και παρέμεινε τέσσερις μήνες.

Αν υπάρχει δυνατότητα, μπορείτε να ελέγξετε άμεσα **στη διάρκεια της συνέντευξης** την ακριβή τοποθεσία της εν λόγω πόλης (π.χ. μπορείτε, χρησιμοποιώντας χάρτες, να ελέγξετε αν βρίσκεται στη διαδρομή για τη Χάμα) και να θέσετε συμπληρωματικές ερωτήσεις σχετικά με τη διαμονή του αιτούντα στο Ar-Rastan, ή να δώσετε στον αιτούντα τη δυνατότητα να διευκρινίσει ορισμένα ενδεχομένως ασαφή στοιχεία (αυτό θα συζητηθεί αναλυτικότερα πιο κάτω).

Στην πράξη, οι γρήγοροι έλεγχοι είναι εφικτοί μόνον εάν έχετε πρόσβαση σε βάση δεδομένων ΠΧΚ ή στο διαδίκτυο. Σε σχέση με αυτό, ακολουθείτε τις εθνικές πρακτικές.

Οι γρήγοροι έλεγχοι πρέπει να είναι σύντομοι και απλοί — ενδείκνυνται περισσότερο για την εξακρίβωση ονομάτων τοποθεσιών, της γεωγραφικής θέσης τοποθεσιών, ημερομηνιών, ονομάτων οργανώσεων και συντομογραφιών, ονομάτων ή ψευδωνύμων αρχηγών κ.λπ.

⁽²⁹⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ανυπαρξία ΠΧΚ, βλ. Ενότητα 3.3.1.1. Περιπτώσεις αξιολόγησης των ΠΧΚ στο πλαίσιο της αξιολόγησης της εξωτερικής αξιοπιστίας.

Παράδειγμα 2 από την υπόθεση της Κολομβίας

Στη διάρκεια της συνέντευξης, η αιτούσα από την Κολομβία αναφέρει τις εξής νέες πληροφορίες. Ισχυρίζεται ότι έχει δικό της ιστολόγιο στο οποίο ασκούσε δριμεία κριτική στις αρχές για διαφθορά και συνεργασία με συμμορίες εμπόρων ναρκωτικών. Τους κατηγορούσε ότι επέτρεπαν σε εγκληματικές οργανώσεις να στρατολογούν νεαρά αγόρια. Για τον λόγο αυτό, απειλείται με φυλάκιση για συκοφαντική δυσφήμιση πολιτικών προσώπων.

Σε αυτή την περίπτωση, αφού ελέγξετε τα νέα στοιχεία που έχει παράσχει η αιτούσα, όπως το περιεχόμενο του ιστολογίου, των άρθρων και των σχολίων της σχετικά με τους τοπικούς πολιτικούς άρχοντες, θα πρέπει να αναζητήσετε ΠΧΚ σχετικά με την κατάσταση της ελευθερίας της έκφρασης στην Κολομβία και τις πιθανές κυρώσεις για συκοφάντηση των αρχών. Θα πρέπει επίσης να εξετάσετε τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τη συνεργασία των συμμοριών με τις αρχές ή το πώς οι αρχές προσπαθούν να καταπολεμήσουν αυτή την κατάσταση με οποιονδήποτε τρόπο.

Λόγω του όγκου των νέων και συγκεκριμένων πληροφοριών, στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να διενεργήσετε ενδελεχέστερη έρευνα και/ή να απευθυνθείτε στη μονάδα ΠΧΚ. Αυτό απαιτεί περισσότερο χρόνο, οπότε είναι προτιμότερο να το αφήσετε για **μετά τη συνέντευξη**.

Στην πράξη, η ενδελεχέστερη έρευνα και/ή η αποστολή συμπληρωματικών ερωτήσεων στην οικεία μονάδα ΠΧΚ θα πρέπει γενικά να πραγματοποιούνται μετά τη συνέντευξη.

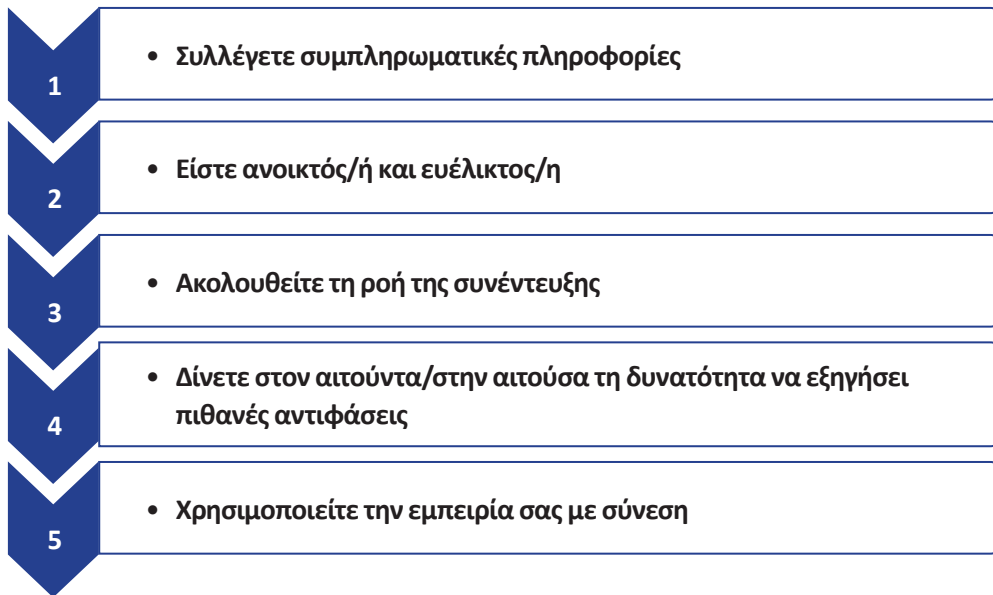
Οι δηλώσεις των αιτούντων/αιτουσών ενδέχεται να παρουσιάζουν διαφορές από τις ΠΧΚ που έχετε βρει, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αξιοπιστία και την τελική απόφαση. ΠΧΚ που ενδέχεται να προδιαθέσουν έναν φορέα λήψης αποφάσεων για αρνητική αξιολόγηση της αξιοπιστίας θα πρέπει να τίθενται υπόψη του αιτούντα/της αιτούσας προκειμένου να μπορέσουν να απαντήσουν ⁽³⁰⁾ σύμφωνα με την αρχή της ισότητας των μέσων. **Ο αιτών/Η αιτούσα θα πρέπει, ει δυνατόν, να έχει την δυνατότητα να εξηγήσει τις αντιφάσεις με τις ΠΧΚ στη διάρκεια της συνέντευξης ⁽³¹⁾**, προκειμένου να αμφισβητήσει, αν χρειάζεται, τις πληροφορίες, και/ή να είναι προετοιμασμένος/-η να βρεθεί αντιμέτωπος/-η με πληροφορίες που μπορεί να ακυρώνουν την αξιοπιστία του ισχυρισμού του/της.

Η εμπειρία και οι γνώσεις σας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με σύνεση. Οι έμπειροι χειριστές υποθέσεων διαθέτουν συνήθως ικανοποιητική εποπτεία συγκεκριμένων χωρών καταγωγής. Τους είναι πιο εύκολο να **προσδιορίσουν** τις συναφείς πτυχές και θέματα ενώ, ταυτόχρονα, η γνώση των ΠΧΚ τους βοηθά να υποβάλουν τις κατάλληλες ερωτήσεις. Ωστόσο, αυτή η πείρα μπορεί ενίοτε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη συνέντευξη. Επειδή οι έμπειροι χειριστές υποθέσεων αισθάνονται τόσο εξοικειωμένοι με το θέμα, μπορεί να μην ενημερώνονται για τις πρόσφατες εξελίξεις και υπάρχει κίνδυνος οι γνώσεις τους να είναι ξεπερασμένες. Για τον λόγο αυτό, **δεν θα πρέπει να βασίζεστε αποκλειστικά στην εμπειρία σας, αλλά να παραμένετε ενημερωμένος/η όσον αφορά πιθανές αλλαγές.**

⁽³⁰⁾ Πρακτικός οδηγός της EASO: προσωπική συνέντευξη, Δεκέμβριος 2014.

⁽³¹⁾ Πρακτικός οδηγός της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων· Πρακτικός οδηγός της EASO: Προσωπική συνέντευξη, Δεκέμβριος 2014.

Να θυμάστε

3.3. Αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας

Σε αυτό το στάδιο, οι ΠΧΚ θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διαδικασία λήψης της απόφασης για την υποστήριξη της διενεργούμενης αξιολόγησης σχετικά με το εάν ο αιτών/η αιτούσα έχει ανάγκη διεθνούς προστασίας.

Στο πλαίσιο της **αξιολόγησης της αξιοπιστίας**, θα πρέπει να αξιολογήσετε, με βάση τις ΠΧΚ, τις σχετικές πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία που έχετε συλλέξει και σχετίζονται με τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά της αίτησης.

Τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά είναι γεγονότα που συνδέονται άμεσα με τον ορισμό του πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο δ) της οδηγίας για την αναγνώριση (αναδιατύπωση) ή του προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία (άρθρο 2 στοιχείο στ) και άρθρο 15 της οδηγίας για την αναγνώριση(αναδιατύπωση) και άπτονται του πυρήνα της αίτησης. Τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά αφορούν:

- τη χώρα καταγωγής ενός αιτούντα/μιας αιτούσας·
- προγενέστερα προβλήματα του αιτούντα/της αιτούσας που σχετίζονται με δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και τον μελλοντικό φόβο·
- τους λόγους για τους οποίους ο αιτών/η αιτούσα βίωσε προβλήματα/φοβάται ότι θα έχει προβλήματα·
- τους λόγους για τους οποίους ο αιτών/η αιτούσα δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της χώρας καταγωγής του/της, συμπεριλαμβανομένης της εναλλακτικής δυνατότητας εγχώριας προστασίας·
- πιθανούς λόγους για τους οποίους ο αιτών/η αιτούσα ενδέχεται να αποκλειστεί.

Αφού ολοκληρώσετε την αξιολόγηση της αξιοπιστίας και έχετε προσδιορίσει ποια ουσιώδη πραγματικά περιστατικά πρέπει να γίνουν αποδεκτά, θα χρησιμοποιήσετε στη συνέχεια τις ΠΧΚ για την **εκτίμηση**

κινδύνου, προκειμένου να αξιολογήσετε την πιθανότητα μελλοντικής δίωξης ή τον πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης.

Ανάλογα με την εκάστοτε υπόθεση, ενδέχεται να πρέπει να χρησιμοποιήσετε τις ΠΧΚ προκειμένου να αξιολογήσετε τη διαθεσιμότητα **εναλλακτικής δυνατότητας εγχώριας προστασίας** ή το ενδεχόμενο του **αποκλεισμού**.

Για να κατανοήσετε πλήρως τη μεθοδολογία αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων και για πιο αναλυτική καθοδήγηση σχετικά με την διενέργεια της αξιολόγησης αξιοπιστίας και της εκτίμησης κινδύνου, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον *Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*. Κατά τον ίδιο τρόπο, ο *Πρακτικός οδηγός της EASO: Αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας* και ο *Πρακτικός οδηγός της EASO: Αποκλεισμός* σας καθοδηγούν σχετικά με την εναλλακτική δυνατότητα εγχώριας προστασίας και τα ζητήματα που σχετίζονται με τον αποκλεισμό. Ο παρών πρακτικός οδηγός επικεντρώνεται αποκλειστικά στη χρήση των ΠΧΚ στα συγκεκριμένα στάδια.

Πριν προχωρήσετε στην αξιολόγηση και στη λήψη της απόφασής σας, θα πρέπει να εξετάσετε την πιθανότητα να υπάρχουν ανάγκες για συμπληρωματικές ΠΧΚ. Θα πρέπει να ανατρέξετε στις ΠΧΚ που σχετίζονται με τις νέες πληροφορίες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης και που δεν είχατε την ευκαιρία να διασταυρώσετε όσο διαρκούσε η συνέντευξη.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Κολομβίας

Στη διάρκεια της συνέντευξης, η Κολομβιανή αιτούσα ανέφερε νέες περιστάσεις που σχετίζονται με την ανάγκη διεθνούς προστασίας (παράδειγμα 2 στη σ. 32). Ως εκ τούτου, θα χρειαστεί να σχηματίσετε αντίληψη για νέα θέματα, όπως η κατάσταση της ελευθερίας της έκφρασης στην Κολομβία, οι πιθανές κυρώσεις για συκοφάντηση των αρχών, κ.λπ. Θα πρέπει να αναζητήσετε συναφείς ΠΧΚ πριν αρχίσετε τη σύνταξη της απόφασης.

3.3.1. Αξιολόγηση της αξιοπιστίας

Στην παρούσα ενότητα, θα εστιάσουμε στην αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων που τεκμηριώνουν το κάθε ουσιώδες πραγματικό περιστατικό της υπόθεσης, στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας του κάθε ουσιώδους πραγματικού περιστατικού με ιδιαίτερη έμφαση στην εξωτερική αξιοπιστία.

Στη διάρκεια της αξιολόγησης των δηλώσεων και όλων των λοιπών αποδεικτικών στοιχείων, θα πρέπει να μεριμνάτε ώστε τα υπό αξιολόγηση αποδεικτικά στοιχεία να συνδέονται με το κάθε ουσιώδες πραγματικό περιστατικό, και να αξιολογείτε το κάθε ουσιώδες πραγματικό περιστατικό σύμφωνα με τους δείκτες αξιοπιστίας.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αξιοπιστίας, αρχίζετε αξιολογώντας την **εσωτερική αξιοπιστία** των δηλώσεων του αιτούντα/της αιτούσας με βάση τους σχετικούς δείκτες αξιοπιστίας, δηλαδή την επάρκεια λεπτομερειών, την εξειδίκευση και τη συνέπεια ⁽³²⁾. Συνεχίζετε με την αξιολόγηση της

⁽³²⁾ Για να κατανοήσετε πλήρως τη μεθοδολογία αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων και για πιο αναλυτική καθοδήγηση σχετικά με την διενέργεια της αξιολόγησης αξιοπιστίας και της εκτίμησης κινδύνου, θα πρέπει να συμβουλευέστε τον *Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, Μάρτιος 2019.

εξωτερικής αξιοπιστίας των δηλώσεων και λοιπών αποδεικτικών στοιχείων που τεκμηριώνουν την αίτηση, χρησιμοποιώντας τις ΠΧΚ και τα άλλα αποδεικτικά στοιχεία που μπορεί να έχετε συλλέξει. Τέλος, καταλήγετε στο συμπέρασμα λαμβάνοντας υπόψη τόσο την εσωτερική όσο και την εξωτερική αξιοπιστία. Να θυμάστε ότι δεν απαιτείται πάντοτε εκτενής αναζήτηση για λεπτομερείς ΠΧΚ. Πριν προχωρήσετε σε εξεζητημένη έρευνα των ΠΧΚ ή ζητήσετε τη συνδρομή εξειδικευμένης μονάδας ΠΧΚ, θα πρέπει να αναλογιστείτε εάν η φύση της απάντησης στη συμπληρωματική ερευνητική ερώτηση μπορεί να είναι τέτοια ώστε να μεταβάλει την αξιολόγηση ενός ουσιώδους πραγματικού περιστατικού. Π.χ., αν οι δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας σχετικά με τη συμμετοχή του/της σε μια διαδήλωση είναι καταφανώς μη αξιόπιστες (σοβαρές αντιφάσεις και ανακολουθίες στο περιεχόμενο των δηλώσεων), θα μπορούσε η απόκτηση λεπτομερέστερων ΠΧΚ σχετικά με το τι συνέβη στη διάρκεια της διαδήλωσης να μεταβάλει την έως τώρα αξιολόγηση της συνολικής αξιοπιστίας αυτού του ουσιώδους πραγματικού περιστατικού;

Κατά την αξιολόγηση της εξωτερικής αξιοπιστίας, θα πρέπει να **ελέγχετε την εγκυρότητα των πληροφοριών** που χρησιμοποιούνται από διαφορετικές πηγές με βάση τα πρότυπα ποιότητας των ΠΧΚ. Ο έλεγχος εγκυρότητας των πληροφοριών πραγματοποιείται με επιστάμενο έλεγχο της προέλευσης των πληροφοριών που παρέχονται από την κάθε πηγή, και με διασταύρωση, επιβεβαίωση και εξισορρόπηση των πληροφοριών με πληροφορίες από άλλες πηγές. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, θα είναι σημαντικό να μην βασιστείτε σε μία μόνο πηγή, αλλά να χρησιμοποιήσετε πολλές πηγές διαφορετικών τύπων, ει δυνατόν τουλάχιστον τρεις διαφορετικές πηγές, προκειμένου να εξισορροπήσετε τις διαφορετικές προοπτικές.

Η ανάγκη για διασταύρωση και επιβεβαίωση των πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωτερικής αξιολόγησης των ουσιωδών πραγματικών περιστατικών εξαρτάται από τη φύση των πληροφοριών και των πηγών. Η ανάγκη αυτή είναι ιδιαίτερα επιτακτική στις ακόλουθες περιπτώσεις.

- Όταν αφορά κεντρικό θέμα μιας αίτησης διεθνούς προστασίας.
- Όταν περιγράφει μια μείζονα τάση ή μια αξιοσημείωτη κατάσταση.
- Όταν η πληροφορία δεν πληροί ορισμένα από τα κριτήρια ποιότητας των ΠΧΚ.
- Όταν η πληροφορία προέρχεται από ανώνυμες πηγές. Στην πράξη, η απόφαση αναφέρει συνήθως τις άλλες μη ανώνυμες πηγές που εντοπίστηκαν για τον σκοπό της διασταύρωσης και της επιβεβαίωσης.

Κατά τον έλεγχο εγκυρότητας και την επιβεβαίωση των πληροφοριών, θα πρέπει να λαμβάνετε υπόψη τις ακόλουθες αρχές.

- Κατά τη διενέργεια της έρευνάς σας, όπου είναι δυνατό, παραπέμπετε στην αρχική πηγή ή στην πρωτογενή πηγή προκειμένου να αποφεύγονται το φαινόμενο του «roundtripping», οι ψευδείς επιβεβαιώσεις και οι εσφαλμένες παραθέσεις πληροφοριών.
 - ο Το φαινόμενο του «roundtripping» παρατηρείται όταν δευτερογενείς πηγές αναφέρουν η μια την άλλη, αντί να παραπέμπουν στην αρχική/πρωτογενή πηγή. Ο μη εντοπισμός περιπτώσεων «roundtripping» μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη χρήση πληροφοριών που ενδέχεται να μην είναι τόσο επίκαιρες όσο φαίνονται, ή στη διαστρέβλωση των πληροφοριών.

- ο Ψευδής επιβεβαίωση παρατηρείται όταν μια πληροφορία φαίνεται να επιβεβαιώνεται από πληροφορίες διαφορετικών πηγών ενώ στην πραγματικότητα οι πληροφορίες προέρχονται από την ίδια πρωτογενή/αρχική πηγή ⁽³³⁾.
- ο Εσφαλμένη παράθεση παρατηρείται όταν η αρχική πληροφορία επαναλαμβάνεται με τρόπο που δεν είναι ακριβής.

Όταν η πρωτογενής/αρχική πηγή είναι τοπικό μέσο ενημέρωσης, μην ξεχνάτε ότι πρέπει πάντοτε να αξιολογείτε κατά πόσον η χώρα διαθέτει ενεργό και ελεύθερο Τύπο, καθώς και την πιθανή ύπαρξη φαινομένων λογοκρισίας ή αυτολογοκρισίας.

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι μπορεί να υπάρχει χρονική υστέρηση ανάμεσα σε ένα γεγονός και στη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το γεγονός. Επιμέρους πηγές έχουν χρονοβόρες διαδικασίες επαλήθευσης ή μεγάλους κύκλους δημοσίευσης που δημιουργούν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να υπάρχει απόκλιση μεταξύ της περιόδου καταγραφής και της ημερομηνίας δημοσίευσης.

Εάν υπάρχουν διαθέσιμες εκθέσεις ΠΧΚ που έχουν δημοσιευθεί από την εθνική μονάδα ΠΧΚ ή από την EASO, είναι χρήσιμο να εξετάζονται κατά προτεραιότητα. Αυτό συμβαίνει γιατί οι συντάκτες έχουν αξιολογήσει τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν στην έκθεση σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας που ορίζονται στην [Ενότητα 1.4. Πρότυπα ποιότητας των ΠΧΚ](#).

- Οι ΠΧΚ που χρησιμοποιούνται σε μια απόφαση πρέπει να βασίζονται κατά το δυνατόν σε δημόσια προσβάσιμες πηγές. Η χρήση δημόσιων πληροφοριών συνάδει απολύτως με το πρότυπο ποιότητας της διαφάνειας και της ιχνηλασιμότητας. Επιπλέον, πληροί το πρότυπο της ακρίβειας και της επικαιρότητας καθώς επιτρέπει σε τρίτους να ελέγχουν επισταμένως τις πληροφορίες και να συμβάλλουν σε διορθώσεις και τροποποιήσεις. Όταν χρησιμοποιείται εμπιστευτική ή ανώνυμη πηγή ⁽³⁴⁾, πρέπει να εξακριβώνεται η ποιότητα της πηγής. Η πηγή πρέπει να αξιολογείται με βάση τα κριτήρια ποιότητας, τα οποία σας επιτρέπουν να σταθμίσετε τη βαρύτητα των πληροφοριών στην απόφαση. Π.χ., θα χρειαστεί να αξιολογήσετε τις δραστηριότητες/την παρουσία/ τον ρόλο των πηγών στην εν λόγω περιοχή, τη σοβαρότητα των ερευνών τους, τη φήμη τους κ.λπ. Είναι επίσης σημαντικό να σταθμίζονται, να παραβάλλονται και να επιβεβαιώνονται οι ανώνυμες πληροφορίες με βάση άλλες ΠΧΚ. Θα πρέπει να αποφεύγετε να βασίζεστε σε μία και μόνον ανώνυμη πηγή. Οι ανώνυμες πηγές θα πρέπει να αξιολογούνται με βάση τον βαθμό στον οποίο συμφωνούν με άλλες διαθέσιμες ΠΧΚ. Αν οι ανώνυμες πηγές δεν συμφωνούν με τις λοιπές πληροφορίες, θα πρέπει να επιδεικνύεται σύνεση. Στην περίπτωση που τα συμπεράσματα συμφωνούν με άλλες ΠΧΚ, οι ανώνυμες πηγές λειτουργούν ως επιβεβαίωση ⁽³⁵⁾.

Για να ελέγξετε την εγκυρότητα των πληροφοριών, θα πρέπει να έχετε στη διάθεσή σας **σχετικές, συναφείς ως προς τον χρόνο και ακριβείς** ΠΧΚ από αξιόπιστες πηγές. Οι ΠΧΚ θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν συγκεκριμένες και σχετιζόμενες με την κατάσταση στην οποία αναφέρεται ο αιτών/η αιτούσα. Ωστόσο, πληροφορίες που σχετίζονται με την ευρύτερη εποπτεία του σχετικού γενικού πλαισίου μπορεί επίσης να σας φανούν χρήσιμες ανάλογα με το ουσιαστικό πραγματικό περιστατικό που αξιολογείτε. Ας δούμε το ακόλουθο παράδειγμα.

⁽³³⁾ EASO, *Country of origin information report methodology*, Ιούνιος 2019.

⁽³⁴⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [Ενότητα 1.3. Σημαντικές διαδικαστικές έννοιες κατά τη χρήση των ΠΧΚ](#).

⁽³⁵⁾ ΕΔΔΑ, 28 Ιουνίου 2011, *Sufi και Elmi*, ό.π., υποσ. 5, σκέψη 233.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Κολομβίας

Αξιολογείτε την υπόθεση της Κολομβίας και συγκεκριμένα το ουσιώδες πραγματικό περιστατικό που σχετίζεται με τις απειλές που δέχεται η αιτούσα επειδή εργαζόταν σε ΜΚΟ που δραστηριοποιούνταν στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο της εξωτερικής αξιολόγησης αυτού του ουσιώδους πραγματικού περιστατικού, θα πρέπει να συμπεριλάβετε στην απόφαση πληροφορίες όχι μόνο σχετικά με τη ΜΚΟ στην οποία εργαζόταν η αιτούσα, τις δραστηριότητές της και την μεταχείριση που έχουν τα μέλη της, αλλά και πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση παρεμφερών ΜΚΟ στην Κολομβία. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα προβλήματα και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν, το αν τα μέλη τους στοχοποιούνται σε τακτική βάση, αν έχουν τη στήριξη της κυβέρνησης ή αν η κυβέρνηση είναι εναντίον τους. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να εμπλουτιστούν με πληροφορίες σχετικά με την εν γένει μεταχείριση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα.

Να θυμάστε ότι η **συνάφεια και η ακρίβεια** των ΠΧΚ στην εκάστοτε υπόθεση είναι πιο σημαντική από τον όγκο των συλλεγόμενων ΠΧΚ. Αποφύγετε παραπομπές σε ΠΧΚ που δεν σχετίζονται με το θέμα. Δεν χρειάζεται να παραθέσετε στην απόφασή σας όλες τις εκθέσεις ΠΧΚ που έχετε συλλέξει στη διάρκεια της διαδικασίας. Αναφέρετε μόνον εκείνες που είναι συναφείς προς την υπόθεση.

Παράδειγμα από την υπόθεση του Ιράκ

Για την αξιολόγηση της υπόθεσης του Ιράκ, έχετε στη διάθεσή σας ΠΧΚ σχετικά με την κατάσταση των Γεζίντι στο Ιράκ. Σε αυτές περιλαμβάνονται η ιστορία του ISIS, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων από διεθνείς οργανισμούς σχετικά με την απαγωγή νεαρών Γεζίντι από τον ISIS, εκθέσεων από διεθνείς οργανισμούς σχετικά με την κατάσταση των άγαμων μητέρων στο Ιράκ και εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση ασφαλείας στο Ιράκ.

Κατά την αναφορά των ΠΧΚ στην αξιολόγηση της εξωτερικής αξιοπιστίας του ουσιώδους πραγματικού περιστατικού που σχετίζεται με την παρουσία και τη συμπεριφορά του ISIS, οι εν λόγω ΠΧΚ θα πρέπει να επικεντρώνονται στην παρουσία του ISIS στη συγκεκριμένη περιοχή το 2014 και στη συμπεριφορά του απέναντι στους αμάχους και ιδίως τους Γεζίντι, και ακόμη πιο συγκεκριμένα απέναντι στις Γεζίντι γυναίκες με παιδιά. Πληροφορίες σχετικά με τη στρατολόγηση νεαρών Γεζίντι ανδρών από τον ISIS στη συγκεκριμένη περιοχή το 2014 δεν είναι συναφείς στην προκειμένη περίπτωση. Ωστόσο, αν η στρατολόγηση αφορούσε και γυναίκες, οι πληροφορίες καθίστανται αμέσως συναφείς και κρίσιμες για την εξεταζόμενη υπόθεση. Ενδέχεται να είναι χρήσιμο να παρατεθούν ΠΧΚ σχετικά με τη γενική κατάσταση ασφαλείας στο Ιράκ στο μέτρο που μπορεί να είναι συναφείς με τις επιμέρους πληροφορίες της υπόθεσης.

Μετά τον προσδιορισμό των συναφών ΠΧΚ, είναι σημαντικό να δηλώνετε με σαφήνεια τη σύνδεση ανάμεσα στις ΠΧΚ που αναφέρετε και στην επιχειρηματολογία σας.

3.3.1.1. Περιπτώσεις αξιολόγησης ΠΧΚ στο πλαίσιο της αξιολόγησης της εξωτερικής αξιοπιστίας

Όταν χρησιμοποιείτε ΠΧΚ για την αξιολόγηση των ουσιωδών πραγματικών περιστατικών, **μπορεί να αντιμετωπίσετε τις εξής περιπτώσεις.**

A. ΠΧΚ που επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς

Εάν αξιόπιστες ΠΧΚ ενισχύουν τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας ή άλλα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία, τότε η εξωτερική αξιοπιστία ενός συγκεκριμένου ουσιώδους πραγματικού περιστατικού μπορεί να θεωρείται τεκμηριωμένη. Αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι το ουσιώδες πραγματικό περιστατικό θα γίνει αποδεκτό, αφού πρέπει να αποδειχθεί τόσο η εσωτερική όσο και η εξωτερική αξιοπιστία.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

Στην υπόθεση της Συρίας, ο αιτών δήλωσε ότι εγκατέλειψε τη χώρα του λόγω της κατάστασης ασφαλείας και της υποχρεωτικής στράτευσης, το οποίο συνάδει με τις διαθέσιμες ΠΧΚ.

Ας δούμε τη σύνδεση ανάμεσα στις ΠΧΚ και στο ουσιώδες πραγματικό περιστατικό.

Ο αιτών θα στρατολογούνταν και θα υποχρεωνόταν να πολεμήσει κατά ομοεθνών του σε εμφύλια σύρραξη. Αυτό τεκμηριώνεται από σειρά εκθέσεων ⁽³⁶⁾ που αναφέρουν ότι η στρατιωτική θητεία στη Συρία είναι καθολική και υποχρεωτική για τους άνδρες ηλικίας 18 έως 42 ετών, ή ακόμη και έως 54 ετών. Η υποχρεωτική θητεία έχει διάρκεια 18 έως 21 μήνες. Επιβάλλεται από το κράτος και οι άνδρες που επιστρατεύτηκαν στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο αιτών διέφυγε υποχρεώθηκαν να συμμετάσχουν στη σύρραξη.

B. ΠΧΚ που έρχονται σε αντίφαση με τους ισχυρισμούς

• ΠΧΚ που έρχονται σε αντίφαση με τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας

Πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής οι οποίες έρχονται σε σαφή αντίφαση με τα προβαλλόμενα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά συνιστούν παράγοντα ο οποίος επηρεάζει αρνητικά την εξωτερική αξιοπιστία. Όταν, στη διάρκεια της συνέντευξης, διαπιστώνεται ανακολουθία με τις ΠΧΚ, θα πρέπει να την υποδεικνύετε στον αιτούντα/την αιτούσα και να του/της παρέχετε την ευκαιρία να δώσει εξηγήσεις, όπως περιγράφηκε πιο πάνω. Ωστόσο, όταν εντοπίζονται ασυνέπειες μεταξύ των δηλώσεων του αιτούντα/της αιτούσας και των ΠΧΚ μετά την προσωπική συνέντευξη, θα πρέπει να χρησιμοποιείτε με μεγάλη σύνεση τις εν λόγω ασυνέπειες στα πορίσματά σας σχετικά με την αξιοπιστία. Ακολουθείτε την εθνική πρακτική της χώρας σας σε περίπτωση ασυνεπειών μεταξύ των δηλώσεων του αιτούντα/της αιτούσας και των ΠΧΚ μετά την προσωπική συνέντευξη. Μπορεί να χρειαστεί να καλέσετε τον αιτούντα/την αιτούσα για συμπληρωματική συνέντευξη, ή μπορεί να γνωστοποιήσετε στον αιτούντα/στην αιτούσα ότι έχει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν συλλεγεί στην υπόθεση και να παράσχει συμπληρωματικές εξηγήσεις, ή να ενημερώσετε τον αιτούντα/την αιτούσα με άλλο τρόπο. Στην απόφαση, όταν χρησιμοποιείτε ΠΧΚ που έρχονται σε αντίφαση με τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας και άλλα αποδεικτικά στοιχεία, πρέπει να

⁽³⁶⁾ Σχετικές πηγές περιλαμβάνονται, π.χ., στο εξής έγγραφο: EASO, *COI Report: Syria — Targeting of individuals* [Έκθεση ΠΧΚ: Συρία — Στόχευση ατόμων], Μάρτιος 2020.

αναφέρεται ρητώς η αξιολόγηση της πηγής. Ταυτόχρονα, πρέπει να αξιολογείται σωστά το ουσιώδες πραγματικό περιστατικό. Δεν αρκεί να επισημάνετε ότι διαπιστώνεται αντίφαση ανάμεσα στις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας και στις ΠΧΚ για να απορριφθεί συνολικά ένα ουσιώδες πραγματικό περιστατικό. Η αντίφαση πρέπει να σχετίζεται με την ουσία του πραγματικού περιστατικού και να σταθμίζεται με τους λοιπούς παρατηρούμενους δείκτες αξιοπιστίας, εσωτερικής και εξωτερικής.

Παράδειγμα ΠΧΚ που έρχεται σε αντίφαση με τις δηλώσεις της αιτούσας από την υπόθεση της Κολομβίας

Η αιτούσα ισχυρίστηκε ότι εργαζόταν σε συγκεκριμένη ΜΚΟ επί σειρά ετών. Με βάση αυτή τη δήλωση, ευλόγως προσδοκά κανείς ότι η αιτούσα θα γνωρίζει την οργανωτική δομή της ΜΚΟ. Ωστόσο, οι πληροφορίες σχετικά με τη δομή της ΜΚΟ από σειρά πηγών διαφέρουν από τις δηλώσεις της αιτούσας. Το εύρημα αυτό αποτελεί αρνητική διαπίστωση για την εξωτερική αξιοπιστία στο πλαίσιο της αξιολόγησης του σχετικού ουσιώδους πραγματικού περιστατικού, χωρίς ωστόσο να συνεπάγεται ότι το πραγματικό περιστατικό θα απορριφθεί λόγω της συγκεκριμένης ανακολουθίας και μόνον.

• Αντιφατικές ΠΧΚ προερχόμενες από διαφορετικές πηγές

Εάν έχετε βρει ΠΧΚ από διαφορετικές πηγές, εκ των οποίων η μία έρχεται σε αντίφαση και η άλλη συμφωνεί με τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας, θα πρέπει να θυμάστε ότι οι ΠΧΚ πρέπει να προσεγγίζονται με ουδέτερο πνεύμα. Δεν μπορείτε να δίνετε προτεραιότητα σε μία πηγή επειδή ταιριάζει περισσότερο με την αξιολόγησή σας προκειμένου να πετύχετε μια συγκεκριμένη έκβαση ή συμπέρασμα. Σε μια τέτοια κατάσταση, θα πρέπει να ξεκινάτε με σωστή αξιολόγηση των πηγών με στόχο να διαπιστώσετε ποια πηγή είναι πιο αξιόπιστη. Παράλληλα, θα πρέπει να αναζητήσετε και άλλες πηγές για το συγκεκριμένο θέμα. Θα πρέπει να **προσεγγίζετε τις πηγές με κριτικό πνεύμα** αναλύοντας τις απαντήσεις στα ερωτήματα αξιολόγησης των πηγών: **ποιος, τι, γιατί, πώς, πότε** ⁽³⁷⁾. Π.χ., μην παραβλέπετε το γεγονός ότι οι συντάκτες επικεντρώνονται συνήθως σε επιμέρους θέματα με αποτέλεσμα να έχουν περιορισμένη προοπτική. Όλες οι παραπάνω πτυχές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη στάθμιση των ΠΧΚ και των δεικτών αξιοπιστίας. Αν το ουσιώδες πραγματικό περιστατικό παραμένει αβέβαιο, θα πρέπει να εφαρμόζετε το άρθρο 4 παράγραφος 5 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) (αρχή του ευεργετήματος της αμφιβολίας) προκειμένου να καταλήξετε σε ένα συμπέρασμα σχετικά με το αποδεκτό ή μη του συγκεκριμένου γεγονότος. Αν τα πέντε κριτήρια του άρθρου 4 παράγραφος 5 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) ισχύουν σωρευτικά, πρέπει να εφαρμόζετε το ευεργετήριο της αμφιβολίας και να κάνετε δεκτά τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά. Εντούτοις, τα συμπεράσματά σας πρέπει να βασίζονται σε εύλογη συνεκτίμηση των κριτηρίων του άρθρου 4 παράγραφος 5, λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές και ευρύτερες περιστάσεις του αιτούντα/της αιτούσας ⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Για την αξιολόγηση των πηγών, βλ. Ενότητα 1.5. Η σημασία της αξιολόγησης των πηγών.

⁽³⁸⁾ Για λεπτομερέστερη ανάλυση της εφαρμογής του ευεργετήματος της αμφιβολίας, συμβουλευτείτε τον *Πρακτικό οδηγό της ΕΑΣΟ: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, Μάρτιος 2015.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

Ο αιτών από τη Συρία δήλωσε ότι μετά τις φοιτητικές διαδηλώσεις, οι κρατικές αρχές άρχισαν να συλλαμβάνουν τους διαδηλωτές. Οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώνονται από εργαζόμενους σε τοπικές ΜΚΟ, ωστόσο έρχονται σε αντίφαση με τα άρθρα των εφημερίδων. Μετά την αξιολόγηση της πηγής, αντιλαμβάνεστε ότι η εφημερίδα λαμβάνει οικονομική ενίσχυση από τις τοπικές αρχές, οπότε είναι σαφώς προκατειλημμένη.

Γ. Ανυπαρξία ΠΧΚ

Σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν θα υπάρχουν διαθέσιμες ΠΧΚ για την αξιολόγηση των προβαλλόμενων ουσιωδών πραγματικών περιστατικών. Ωστόσο, η ανυπαρξία ΠΧΚ δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι ένα γεγονός/πρόσωπο/ζήτημα δεν συνέβη/συμβαίνει ή δεν υπήρξε/υπάρχει. Η ανυπαρξία ΠΧΚ μπορεί να οφείλεται, π.χ., στην περιορισμένη πρόσβαση σε πληροφορίες στη χώρα καταγωγής ή στη μικρότερη κλίμακα και προβολή του γεγονότος. Συνεπώς, η ανυπαρξία ΠΧΚ δεν πρέπει αφεαυτής να οδηγεί σε αρνητικό πόρισμα όσον αφορά την αξιοπιστία, αλλά πρέπει να αξιολογείται καταλλήλως. Θα πρέπει να δηλώνετε, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της εξωτερικής αξιοπιστίας του ουσιώδους πραγματικού περιστατικού, την ανυπαρξία πληροφοριών αναφέροντας ότι διενεργήσατε έρευνα και συμβουλευτήκατε δημοσίως διαθέσιμες πηγές αλλά δεν εντοπίσατε πληροφορίες. Ακολούθως, θα πρέπει να εξετάσετε την εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 5 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) [αρχή του ευεργετήματος της αμφιβολίας⁽³⁹⁾].

Παράδειγμα από την υπόθεση της Κολομβίας

Δεν βρέθηκαν πληροφορίες σχετικά με τη ΜΚΟ στην οποία εργαζόταν η αιτούσα. Μπορεί να υπάρχουν πολλοί λόγοι για αυτό, π.χ. η περίπτωση να πρόκειται για νεοουσταθείσα ή τοπικής εμβέλειας ΜΚΟ. Η αξιολόγησή σας θα βασιστεί στο πλαίσιο και στις περιστάσεις της υπόθεσης, καθώς και στην αξιολόγηση των λοιπών ουσιωδών πραγματικών περιστατικών. Θα πρέπει επίσης να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την παρουσία, τις δραστηριότητες και τη μεταχείριση των άλλων ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα.

⁽³⁹⁾ Όταν ένα προβαλλόμενο ουσιώδες πραγματικό περιστατικό παραμένει αβέβαιο, θα πρέπει να εφαρμόζετε το άρθρο 4 παράγραφος 5 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) (που σχετίζεται με την αρχή του ευεργετήματος της αμφιβολίας) προκειμένου να καταλήξετε σε ένα σαφέστερο συμπέρασμα σχετικά με το αποδεκτό ή μη του συγκεκριμένου γεγονότος. Αν τα πέντε κριτήρια του άρθρου 4 παράγραφος 5 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) ισχύουν σωρευτικά, πρέπει να εφαρμόζετε το ευεργετήμα της αμφιβολίας και να κάνετε δεκτά τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά. Εντούτοις, τα συμπεράσματά σας πρέπει να βασίζονται σε εύλογη συνεκτίμηση των κριτηρίων του άρθρου 4 παράγραφος 5 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση), λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές και ευρύτερες περιστάσεις του αιτούντα/της αιτούσας. Για λεπτομερέστερη ανάλυση της εφαρμογής του ευεργετήματος της αμφιβολίας, συμβουλευτείτε τον [Πρακτικό οδηγό της ΕΑΣΟ: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), Μάρτιος 2015.

Δ. Μια μόνο πρωτογενής πηγή

Αν οι πληροφορίες προέρχονται από **μία μόνο πηγή**, πρέπει να αξιολογείτε το γενικό πλαίσιο αυτής της πηγής, π.χ. εάν γενικώς υπάρχουν ή όχι εκτενείς πληροφορίες για τη χώρα και/ή το πλαίσιο· ή εάν η εν λόγω πηγή είναι η μόνη διαθέσιμη για την τεκμηρίωση των εν λόγω πληροφοριών.

Θα πρέπει να δηλώνετε στην απόφασή σας το γεγονός ότι βρέθηκε μόνο μία πηγή. Η πηγή θα πρέπει να περιγράφεται εν συντομία και το γενικό πλαίσιο θα πρέπει να εξηγείται λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία. Μην παραλείπετε τη σωστή αξιολόγηση της πηγής όταν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αξιοπιστία της πηγής ⁽⁴⁰⁾.

Να θυμάστε ότι δεν είναι αναγκαίο να επιβεβαιώνεται από τις σχετικές ΠΧΚ κάθε προσωπική πτυχή της αίτησης. Οι ΠΧΚ συχνά δεν επικεντρώνονται στον μεμονωμένο αιτούντα/αιτούσα αλλά στο γενικό πλαίσιο και κατάσταση που επικρατεί στη χώρα. Βλ. παράδειγμα στη σ. 39 (αιτούσα από την Κολομβία).

3.3.1.2. Αξιολόγηση των εγγράφων

Μπορείτε επίσης να συμβουλευέστε τις ΠΧΚ για την αξιολόγηση σχετικών **εγγράφων** που έχει υποβάλει ο αιτών/η αιτούσα, προκειμένου να εξακριβώσετε εάν ο συγκεκριμένος τύπος εγγράφων εκδίδεται στη χώρα καταγωγής ή στον συνήθη τόπο διαμονής του αιτούντα/της αιτούσας, και εάν η διαδικασία έκδοσης ήταν σύμφωνη με τις ΠΧΚ. Το περιεχόμενο αλλά και η μορφή του εγγράφου θα πρέπει επίσης να συνάδουν με τις ΠΧΚ. Η συμβατότητα με τις ΠΧΚ είναι ένα από τα κριτήρια που θα σας βοηθήσουν στην αξιολόγηση των αποδεικτικών εγγράφων που παρέχονται από τον αιτούντα/την αιτούσα ⁽⁴¹⁾. Ένα έγγραφο που δεν έχει εκδοθεί σύμφωνα με την κοινή πρακτική μιας συγκεκριμένης χώρας καταγωγής αποτελεί σίγουρα έναυσμα για περαιτέρω διερεύνηση όσον αφορά τις αξιολογήσεις της αξιοπιστίας.

Ορισμένες χώρες διαθέτουν ειδικές βάσεις δεδομένων με παραδείγματα πραγματικών εγγράφων από διάφορες χώρες. Ελέγξτε αν η χώρα σας διαθέτει τέτοιες βάσεις δεδομένων. Εναλλακτικά, μπορείτε να συμβουλευέστε το επιγραμμικό δημόσιο μητρώο γνήσιων εγγράφων ταυτότητας και ταξιδιού (PRADO) ⁽⁴²⁾.

⁽⁴⁰⁾ ΕΑΣΟ, *Country of origin information report methodology*, Ιούλιος 2019, σ. 16 (https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASO_COI_Report_Methodology.pdf).

⁽⁴¹⁾ Για πιο αναλυτική καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης των εγγράφων, βλ. *Πρακτικός οδηγός της ΕΑΣΟ: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, Μάρτιος 2019.

⁽⁴²⁾ Το PRADO είναι ένας πολυγλωσσικός ιστότοπος με πληροφορίες σχετικά με τα γνήσια έγγραφα ταυτότητας και ταξιδιού (και από τρίτες χώρες), που οργανώθηκε από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της ΕΕ (GSC). Περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την εγκυρότητα και άλλες νομικές πτυχές, καθώς και τεχνικές περιγραφές (συμπεριλαμβανομένων περιγραφών για ορισμένα από τα σημαντικότερα γνωρίσματα ασφάλειας) των εν λόγω εγγράφων. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε το PRADO [εδώ](#).

3.3.2. Εκτίμηση κινδύνου

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της αξιοπιστίας, προχωράτε στην εκτίμηση κινδύνου με βάση όλα τα αποδεκτά ουσιώδη πραγματικά περιστατικά. Η εκτίμηση κινδύνου αποτελεί την εστιασμένη στο μέλλον ανάλυση για την αξιολόγηση της ανάγκης διεθνούς προστασίας του/της συγκεκριμένου/-ης αιτούντα/αιτούσας. Εξετάζει τον μελλοντικό κίνδυνο, δηλαδή την πιθανότητα να συμβούν μελλοντικά γεγονότα, με βάση τα αποδεκτά στοιχεία ⁽⁴³⁾ που έχετε στη διάθεσή σας κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης. Η εκτίμηση κινδύνου αναλύει τον μελλοντικό κίνδυνο του αιτούντα/της αιτούσας με βάση το σχετικό απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης ⁽⁴⁴⁾.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο μελλοντικός κίνδυνος απορρέει από γεγονός/-ότα που έλαβε/-αν χώρα ή από κατάσταση/-εις που επικρατούσε/-αν στο παρελθόν, οι περισσότερες ΠΧΚ μπορεί να έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της εξωτερικής αξιοπιστίας των ουσιωδών πραγματικών περιστατικών. Μπορεί να χρειάζεται να αναδείξετε συγκεκριμένα σημεία από τις εν λόγω πληροφορίες που έχουν ήδη υποβληθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της εξωτερικής αξιοπιστίας και/ή να παράσχετε συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση που μπορεί να συνδέονται με τον κίνδυνο του αιτούντα/της αιτούσας σε περίπτωση επιστροφής του/της στη χώρα καταγωγής. Ο όγκος και το περιεχόμενο αυτών των πληροφοριών εξαρτάται από την τρέχουσα κατάσταση και από το πόσο έχει μεταβληθεί αυτή η κατάσταση από την ημέρα που ο αιτών/η αιτούσα εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής.

Παράδειγμα από την υπόθεση του Ιράκ

Η αιτούσα εκφράζει φόβους για τη ζωή της και για τη ζωή των παιδιών της λόγω της παρουσίας του ISIS στην περιοχή της και της κακοποίησης των Γεζίντι, και ιδίως των Γεζιτών γυναικών, δεδομένου ότι είναι άγαμη μητέρα. Ας υποθέσουμε ότι, κατά την αξιολόγηση του ουσιώδους πραγματικού περιστατικού σχετικά με την παρουσία του ISIS και τη συμπεριφορά του απέναντι στους Γεζίντι, και ειδικότερα τις άγαμες μητέρες, βρήκατε ΠΧΚ που επιβεβαίωναν ότι τα άτομα με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά διέτρεχαν ακραίο κίνδυνο το 2014, όταν δηλαδή η αιτούσα εγκατέλειψε τη χώρα της. Κατά την αξιολόγηση του μελλοντικού κινδύνου, θα πρέπει να ελέγξετε εάν οι κίνδυνοι αυτοί εξακολουθούν να υφίστανται. Θα χρειαστεί συνεπώς να βρείτε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση. Εάν οι πληροφορίες επιβεβαιώνουν ότι η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη από το 2014 έως σήμερα, τότε θα πρέπει να συνδέσετε τις πληροφορίες που αφορούν το παρελθόν με τα νέα ευρήματα και να τεκμηριώσετε τον μελλοντικό κίνδυνο. Ωστόσο, εάν οι νέες πληροφορίες υποδεικνύουν ότι η κατάσταση στην περιοχή έχει αλλάξει και ότι δεν υπάρχει παρουσία του ISIS, μπορεί να καταλήξετε στο συμπέρασμα ότι η αιτούσα δεν βρίσκεται πλέον αντιμέτωπη με αυτόν τον κίνδυνο. Σε αυτή την περίπτωση, κατά την αξιολόγηση του μελλοντικού κινδύνου, θα πρέπει να ανατρέξετε σε όλες τις πληροφορίες που αντικατοπτρίζουν σαφή μεταβολή

⁽⁴³⁾ Το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση) δηλώνει ότι «όλ[α] τ[α] συναφ[ή] στοιχεί[α] που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών στη χώρα καταγωγής και του τρόπου εφαρμογής τους» συγκαταλέγονται στα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση μιας αίτησης.

⁽⁴⁴⁾ Το απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης αναφέρεται στο κατώτατο όριο που πρέπει να πληρούται για να καθοριστεί ο βαθμός πιθανότητας ενός συγκεκριμένου γεγονότος. Το συνηθέστερα εφαρμοζόμενο απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης κατά την αξιολόγηση του βασικού φόβου δίωξης και του πραγματικού κινδύνου σοβαρής βλάβης είναι η «εύλογη πιθανότητα», που εξηγείται στον *Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, Μάρτιος 2015, σ. 21.

της κατάστασης στην περιοχή και να κάνετε διάκριση ανάμεσα στην κατάσταση που επικρατούσε όταν η αιτούσα εγκατέλειψε τη χώρα και στην τρέχουσα κατάσταση.

Στο επόμενο βήμα, θα πρέπει να αξιολογήσετε τους λοιπούς συναφείς κινδύνους που σχετίζονται με τα προσωπικά χαρακτηριστικά και περιστάσεις της αιτούσας. Σε σχέση με αυτό, θα βρείτε πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι οι άγαμες μητέρες χωρίς οικογενειακό δίκτυο αντιμετωπίζουν πολλούς κινδύνους στην κοινωνία. Οι κίνδυνοι αυτοί μπορεί να μην αντιστοιχούν στα επίπεδα βίας που ασκούσαν στο παρελθόν από το ISIS, ωστόσο, θα πρέπει να αξιολογήσετε τον κίνδυνο για εκείνη και τα παιδιά της σε σχέση με την κοινωνική αντιμετώπιση των ατόμων με παρεμφερή χαρακτηριστικά. Από την άλλη πλευρά, εάν κατά τη διαμονή της στη χώρα σας η αιτούσα νυμφεύθηκε άλλον αιτούντα από την ίδια περιοχή του Ιράκ, αυτό θα έχει αντίκτυπο στις πληροφορίες που θα χρειαστεί να συλλέξετε προκειμένου να αξιολογήσετε τον μελλοντικό κίνδυνο, δεδομένου ότι, σε περίπτωση επιστροφής της, θα είναι πλέον μια νυμφευμένη γυναίκα με παιδιά. Εάν ο σύζυγός κατάγεται από άλλη χώρα, π.χ. τη Σομαλία, τότε θα πρέπει να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα των Ιρακινών γυναικών να φέρουν αλλοδαπό σύζυγο στο Ιράκ και να λάβουν άδεια μόνιμης διαμονής για τον σύζυγο, καθώς και σχετικά με την αντιμετώπιση των διαφυλετικών ζευγαριών στο Ιράκ.

Από το παραπάνω παράδειγμα και τα διαφορετικά σενάρια, είναι προφανές ότι ενδέχεται να υπάρχουν μελλοντικοί κίνδυνοι για τον αιτούντα/την αιτούσα οι οποίοι δεν σχετίζονται (μόνο) με γεγονότα του παρελθόντος, αλλά συνδέονται με τις αλλαγές στη χώρα καταγωγής και/ή την προσωπική κατάσταση. Πρέπει, συνεπώς, να αναζητείτε και να χρησιμοποιείτε τις πιο πρόσφατες συναφείς ΠΧΚ, εξεταζόμενες σε συνάρτηση με το σύνολο των προσωπικών χαρακτηριστικών και περιστάσεων της υπόθεσης, προκειμένου να αξιολογήσετε εάν υφίσταται μελλοντικός κίνδυνος για τον αιτούντα/την αιτούσα.

Στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνου, θα πρέπει επίσης να αξιολογείτε την πιθανή διαθεσιμότητα προστασίας από τις αρχές στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής του αιτούντα/της αιτούσας, όταν ο δράστης της δίωξης δεν είναι κρατικός παράγοντας. Οι ΠΧΚ μπορεί να είναι κρίσιμες για τον προσδιορισμό της ικανότητας και της βούλησης του κράτους να προστατεύσει τον αιτούντα/την αιτούσα. Κατά την αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με τη διαθεσιμότητα προστασίας από τις εθνικές αρχές, μπορεί να κληθείτε να αντιμετωπίσετε διάφορα σενάρια.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Κολομβίας

Μπορεί να βρείτε πληροφορίες ότι η αστυνομία απορρίπτει όλες τις καταγγελίες κατά των Las Águilas Negras ή ακόμη και ότι υπάρχουν πολλοί αστυνομικοί που συνεργάζονται με την οργάνωση. Αυτό καθιστά προφανές ότι η αστυνομία ανέχεται ή και στηρίζει τη δράση των Las Águilas Negras. Οι πληροφορίες αυτές θα σας βοηθήσουν να τεκμηριώσετε ότι η αιτούσα δεν μπορεί να έχει καμία προστασία εάν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής της επειδή οι αρχές δεν έχουν τη βούληση να την προστατεύσουν. Εναλλακτικά, οι πληροφορίες σχετικά με την αντίδραση των αρχών μπορεί να αποδεικνύουν ότι η αστυνομία προσπαθεί να βοηθήσει τους ανθρώπους που ζητούν προστασία αλλά χωρίς αποτέλεσμα, επειδή δεν έχει την εξουσία να συγκρατήσει τους Las Águilas Negras, λόγω των ισχυρών διασυνδέσεων της οργάνωσης με τους πολιτικούς. Οι πληροφορίες αυτές θα σας βοηθήσουν να τεκμηριώσετε ότι οι αρχές δεν είναι σε θέση να παράσχουν προστασία στην αιτούσα.

Οι επικαιροποιημένες ΠΧΚ είναι επίσης κρίσιμες όταν αξιολογείτε τους κινδύνους που αφορούν τη σοβαρή βλάβη και την **εφαρμογή του άρθρου 15 της ΟΕΑΑ (αναδιατύπωση)**, συγκεκριμένα:

- τη θανατική ποινή [άρθρο 15 στοιχείο α)].
- τα βασανιστήρια ή την απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία [άρθρο 15 στοιχείο β)].

και

- τη φύση της σύρραξης.
- τις περιοχές στις οποίες εξελίσσεται η σύρραξη· και
- τα επίπεδα βίας [άρθρο 15 στοιχείο γ)].

Για τον σκοπό αυτό, οι εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση ασφαλείας σε μια χώρα προσφέρουν επικαιροποιημένες και αξιόπιστες πληροφορίες για την κατάσταση ασφαλείας.

3.3.3 Εγχώρια προστασία

Αφού προσδιορίσετε τις ανάγκες προστασίας, μπορεί να χρειαστεί να εξετάσετε τη διαθεσιμότητα εναλλακτικής δυνατότητας εγχώριας προστασίας (ΜΠΒ). Επιπροσθέτως των πληροφοριών που έχετε ήδη συλλέξει έως τώρα, θα πρέπει να αναζητήσετε συμπληρωματικές ΠΧΚ προκειμένου να αξιολογήσετε τα εξής.

- Α. Το τμήμα της χώρας καταγωγής που είναι υποψήφιο για ΜΠΒ είναι **ασφαλές** για τον αιτούντα/ την αιτούσα. Θα πρέπει να συλλέξετε πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση ασφαλείας και τους φορείς δίωξης, την ακτίνα επιρροής τους και την ικανότητά τους να προσεγγίσουν, να εντοπίσουν και να στοχοποιήσουν τον αιτούντα/την αιτούσα στην πιθανή περιοχή της ΜΠΒ. Παράλληλα, θα χρειαστεί να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με τους φορείς προστασίας, την ικανότητα και τη βούληση των φορέων προστασίας να παράσχουν αποτελεσματική και διαρκή προστασία στην υποψήφια περιοχή ΜΠΒ, π.χ. πληροφορίες σχετικά με την ικανότητα της κυβέρνησης και των δυνάμεων ασφαλείας να προστατεύσουν τους αμάχους και να εξασφαλίσουν και να διατηρήσουν τον έλεγχο στην εξεταζόμενη περιοχή ΜΠΒ, σχετικά με την παρουσία της αστυνομίας κ.λπ.
- Β. Ο αιτών/Η αιτούσα μπορεί νομίμως και με ασφάλεια να **μεταβεί** στο τμήμα της χώρας καταγωγής που εξετάζεται ως ΜΠΒ. Θα χρειαστείτε πληροφορίες σχετικά με το δρομολόγιο μετάβασης στην περιοχή ΜΠΒ από τη χώρα στην οποία υποβλήθηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας, τους πιθανούς νομικούς περιορισμούς και εμπόδια για την είσοδο και τη διαμονή, τους πιθανούς κινδύνους στο ταξίδι προς τον προορισμό (π.χ. σημεία ελέγχου που συναντά κανείς), κ.λπ.

- Γ. Προσδοκάται ευλόγως ότι ο αιτών/η αιτούσα μπορεί να εγκατασταθεί στο τμήμα της χώρας που εξετάζεται ως ΜΠΒ. Ως προς αυτό, θα πρέπει να είναι εγγυημένες οι βασικές ανάγκες, δηλαδή η επισιτιστική ασφάλεια, η στέγη, η υγιεινή, η βασική υγειονομική περίθαλψη και η δυνατότητα βιοπορισμού⁽⁴⁵⁾. Σε σχέση με αυτό, μπορεί ενίοτε να κληθείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης, το ποσοστό ανεργίας, το ποσοστό φτώχειας, τη διαθεσιμότητα ανθρωπιστικής βοήθειας, τις ιατρικές εγκαταστάσεις, τη διαθεσιμότητα καταλυμάτων και τις ρυθμίσεις μίσθωσης, την αποχέτευση, την ύδρευση, κ.λπ.

Κατά τη διάρκεια της ερευνάς σας, μην ξεχνάτε να λαμβάνετε υπόψη τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντα/της αιτούσας, όπως η ηλικία, το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση, η κατάσταση της υγείας, το κοινωνικό υπόβαθρο και το μορφωτικό επίπεδο, η γλώσσα, η ταυτότητα φύλου, ο γενετήσιος προσανατολισμός κ.λπ. Θα χρειαστεί, π.χ., να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων ιατρικών υπηρεσιών, εάν ο αιτών/η αιτούσα έχει ένα ειδικό πρόβλημα υγείας, σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης για ένα άτομο που ανήκει σε θρησκευτική μειονότητα και μπορεί να υποστεί διακρίσεις ή, τέλος, πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της μη εγγραφής στο ληξιαρχείο και της απουσίας επίσημων εγγράφων για την εξασφάλιση στέγης ή των βασικών μέσων διαβίωσης κ.λπ..

Να θυμάστε ότι, στην αξιολόγηση της εναλλακτικής δυνατότητας εγχώριας προστασίας (ΜΠΒ), το βάρος της απόδειξης βαραίνει την αποφαινόμενη αρχή.

3.4. Αναφορά παραπομπών στην απόφαση

Για να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ιχνηλασιμότητα, θα πρέπει στην απόφασή σας να περιλαμβάνετε παραπομπές στις ΠΧΚ και να παραθέτετε τις ΠΧΚ με σαφή τρόπο ώστε να μπορούν οι αναγνώστες να ανατρέξουν στις πληροφορίες, σύμφωνα με την αρχή της «ισότητας των μέσων» (βλ. Ενότητα 1.3. Σημαντικές διαδικαστικές έννοιες κατά τη χρήση των ΠΧΚ). Κάθε πληροφορία πρέπει να μπορεί να ιχνηλατηθεί στην πηγή της, με αναφορά τουλάχιστον του συντάκτη, του τίτλου και της ημερομηνίας δημοσίευσης, π.χ.:

- Médecins Sans Frontières, *Set to Explode*, Απρίλιος 2017, σ. 18.

Για περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τις παραπομπές στις πηγές, μπορείτε να συμβουλευέστε τον οδηγό *Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports* της EASO⁽⁴⁶⁾ ή να ακολουθείτε την εθνική νομοθεσία και τις πρακτικές της χώρας σας.

⁽⁴⁵⁾ Βλ. Πρακτικός οδηγός της EASO : Αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, Απρίλιος 2018.

⁽⁴⁶⁾ EASO, *Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports*, Ιούνιος 2019.

4. Αποκλεισμός

Παρόλο που το παρόν εργαλείο εστιάζει σε θέματα εγκλεισμού, είναι σημαντικό να γνωρίζετε ότι οι ΠΧΚ επιτελούν επίσης σημαντική λειτουργία στον εντοπισμό και στην εξέταση υποθέσεων αποκλεισμού.

Ο έγκαιρος εντοπισμός μιας πιθανής υπόθεσης αποκλεισμού κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης ασύλου είναι κρίσιμης σημασίας. Οι ΠΧΚ μπορεί να συμβάλουν σε αυτή τη διαδικασία επισημαίνοντας συγκεκριμένες ενδείξεις (π.χ. συμμετοχή σε μια συγκεκριμένη οντότητα, τύπος δραστηριότητας ή φύση της πράξης) και προφίλ που ενδεχομένως συνεπάγονται αποκλεισμό τα οποία χρήζουν περαιτέρω εξέτασης. Επιπλέον, οι ΠΧΚ μπορεί να παράσχουν βασικές πληροφορίες σχετικά με τη γενική κατάσταση σε μια συγκεκριμένη χώρα καταγωγής και τους εμπλεκόμενους σε πράξεις που συνεπάγονται αποκλεισμό, όπως οι σοβαρές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τα σοβαρά εγκλήματα.

Όταν εντοπίζεται μια πιθανή υπόθεση αποκλεισμού, οι ΠΧΚ μπορούν να συνδράμουν στην εξέταση του ενδεχομένου αποκλεισμού και πιο συγκεκριμένα στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας των δηλώσεων του αιτούντα/της αιτούσας και των στοιχείων που σχετίζονται με τον αποκλεισμό.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων για λόγους αποκλεισμού, μην ξεχνάτε ότι το βάρος της απόδειξης φέρει η αποφαινόμενη αρχή. Εξαιρούνται δύο περιπτώσεις στις οποίες το βάρος της απόδειξης μετατίθεται από το κράτος στον αιτούντα/στην αιτούσα όπως εξηγείται στον *Πρακτικό οδηγό της EASO: Αποκλεισμός* ⁽⁴⁷⁾. Το απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης («σοβαροί λόγοι για να πιστευτεί») είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο κατά την αξιολόγηση κινδύνου κατά την εξέταση της ανάγκης διεθνούς προστασίας («εύλογη πιθανότητα»). Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για τον αποκλεισμό αιτούντων/αιτουσών διεθνούς προστασίας πρέπει να είναι αξιόπιστες και ακριβείς ώστε να πληρούνται το απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης.

Πολλές φορές, οι πληροφορίες που σχετίζονται με τη χορήγηση προστασίας αφορούν επίσης τον αποκλεισμό, ιδίως δε οι πληροφορίες σχετικά με τους φορείς δίωξης και τις πράξεις δίωξης. Ωστόσο, ένα σύνθημα πρόβλημα κατά την έρευνα για ΠΧΚ σχετικά με ζητήματα που άπτονται του αποκλεισμού είναι ότι ορισμένες ερωτήσεις θα είναι δύσκολο να απαντηθούν μέσω αναζήτησης σε δημόσια διαθέσιμες πηγές, ιδίως δε οι πιο αναλυτικές ερωτήσεις. Ως εκ τούτου, είναι επίσης σημαντικό να έχετε λογικές προσδοκίες ως προς το τι είδους ΠΧΚ μπορούν ή δεν μπορούν να βρεθούν. Είναι συνήθως δύσκολο, π.χ., να βρεθούν πληροφορίες για χαμηλόβαθμους αξιωματούχους. Επιπλέον, μερικές φορές δεν θα υπάρχουν διαθέσιμες ΠΧΚ ώστε να μπορούν να προσδιοριστούν τα εξής:

- εάν διαπράχθηκαν πράξεις που οδηγούν σε αποκλεισμό·
- εάν οι αιτούντες/αιτούσες είχαν ρόλο στην εκτέλεση των εν λόγω πράξεων που συνεπάγονται αποκλεισμό και, εάν ναι, ο ακριβής ρόλος/πράξεις τους, καθώς και ο χρόνος και ο τόπος εκτέλεσης των πράξεων·
- όλα τα στοιχεία γύρω από τις περιστάσεις της υπόθεσης που ακυρώνουν την ατομική ευθύνη ή άλλες συναφείς πτυχές.

⁽⁴⁷⁾ Βλ. κεφάλαιο 5 του *Πρακτικού οδηγού της EASO: Αποκλεισμός*, Ιανουάριος 2017.

Η παρούσα ενότητα παρέχει ένα βασικό περίγραμμα της χρήσης των ΠΧΚ σε πιθανές υποθέσεις αποκλεισμού. Για μεγαλύτερη εξοικείωση με το θέμα, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον πρακτικό οδηγό της EASO σχετικά με τον αποκλεισμό ⁽⁴⁸⁾.

4.1. Προσδιορισμός στοιχείων που υποδεικνύουν ανάγκη να εξεταστεί το ενδεχόμενο αποκλεισμού

Ενδείξεις πιθανής συμμετοχής σε πράξεις που οδηγούν σε αποκλεισμό ενδέχεται να υπάρχουν ήδη κατά τη φάση της καταχώρησης και μπορεί να έλθουν στην επιφάνεια ανά πάσα στιγμή στη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης. Για να προετοιμαστείτε για ένα σενάριο στο οποίο ο αποκλεισμός εμφανίζεται ως ενδεχόμενο στη διάρκεια της συνέντευξης, θα πρέπει να έχετε ευρύτερη γνώση της εν λόγω χώρας προκειμένου να είστε σε θέση να εντοπίζετε τις σχετικές ενδείξεις. Είναι σημαντικό να συλλέγετε ΠΧΚ για θέματα όπως η ύπαρξη ένοπλης σύρραξης στη χώρα ή σε τμήματα της χώρας, το κατά πόσον η χώρα καταγωγής έχει αυταρχικό πολίτευμα ή η δράση ένοπλων ή εγκληματικών ομάδων. Είναι επίσης σημαντικό να συλλέγετε ΠΧΚ σχετικά με παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σοβαρά εγκλήματα με τα οποία συνδέονται το καθεστώς ή ένοπλες ομάδες, και σχετικά με το εάν υπάρχουν συνδέσεις ανάμεσα στον αιτούντα/στην αιτούσα και στα προφίλ όσων είναι γνωστό ότι έχουν συμμετάσχει σε πράξεις που συνεπάγονται αποκλεισμό. Η κατάρτιση χρονολογίων γεγονότων με τη βοήθεια ΠΧΚ μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στις υποθέσεις αποκλεισμού. Ένα τέτοιο χρονολόγιο ΠΧΚ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προετοιμασία μιας συνέντευξης, προκειμένου να αξιολογήσετε εάν το πρόσωπο μπορεί να έχει συμμετάσχει σε πράξεις που συνεπάγονται αποκλεισμό σε συγκεκριμένο χρόνο και συγκεκριμένο τόπο, ή να ζητήσετε περισσότερες πληροφορίες από τον αιτούντα/την αιτούσα σχετικά με συγκεκριμένα γεγονότα. Παράλληλα με τα χρονολόγια γεγονότων, θα πρέπει επίσης να εξετάζετε με προσοχή τους καταλόγους με τα προφίλ όσων είναι γνωστό ότι έχουν συμμετάσχει σε πράξεις που οδηγούν σε αποκλεισμό καθώς και τις ενδείξεις που μπορεί να σας προειδοποιήσουν ότι ο αιτών/η αιτούσα μπορεί να εμπίπτει σε ένα από τα απαριθμούμενα προφίλ. Με καλή προετοιμασία για τη συνέντευξη, θα έχετε τις απαιτούμενες γνώσεις για να υποβάλετε τις σωστές ερωτήσεις. Μπορεί επίσης να λάβετε πληροφορίες από τον αιτούντα/την αιτούσα οι οποίες θα μπορούσαν να διευκολύνουν την περαιτέρω έρευνα.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

Ο αιτών είναι νέος άνδρας με καταγωγή από χώρα που σπαράσσεται από εμφύλια διαμάχη στη διάρκεια της οποίας είναι ευρέως γνωστό ότι έχουν διαπραχθεί εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα πολέμου και άλλες αγριότητες σε μεγάλη κλίμακα από διάφορες πλευρές. Επιπλέον, σύμφωνα με τις διαθέσιμες γενικές πληροφορίες, ακολουθούνται πρακτικές βίαιης στρατολόγησης νέων ανδρών ή παρατηρείται ένταξή τους σε διάφορες ένοπλες ομάδες που συμμετέχουν στη σύρραξη καθώς αυτό συνεπάγεται οικονομική ενίσχυση ή άλλους είδους πλεονεκτήματα. Ο αιτών κατοικούσε σε περιοχή (Χομς) η οποία υπήρξε θέατρο βίαιων διαδηλώσεων την εποχή που εκείνος ζούσε εκεί. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν ενδείξεις ότι ο αποκλεισμός θα μπορούσε να αποτελέσει ζήτημα προς διερεύνηση.

⁽⁴⁸⁾ Πρακτικός οδηγός της EASO: Αποκλεισμός, Ιανουάριος 2017.

Ορισμένα θέματα ΠΧΚ που μπορείτε να διερευνήσετε προετοιμαζόμενος/η για τη συνέντευξη στη συγκεκριμένη υπόθεση είναι τα εξής:

- Ποιες πλευρές (στρατός, ένοπλες ομάδες, τρομοκρατικές οργανώσεις, κ.λπ.) συμμετέχουν στην εμφύλια σύρραξη στη Συρία εν γένει;
- Ποιες ένοπλες ομάδες δρούσαν στη Χομς, στη Χάμα και στη Σαρμίν κατά τη διάρκεια των αναφερόμενων χρονικών περιόδων; Τι είδους οργανώσεις είναι; Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι τους; Ποιος είναι ο τρόπος δράσης τους; Πώς στρατολογούν τα μέλη τους;
- Εδαφικός έλεγχος: ποιος είχε τον έλεγχο των αναφερόμενων περιοχών και σε ποιες περιόδους;
- Ποιοι ήταν οι δρώντες που συμμετείχαν στις διαδηλώσεις οι οποίες έλαβαν χώρα στη Χομς το 2013 και τι παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σοβαρά εγκλήματα τελέστηκαν κατά το γεγονός αυτό;
- Ποιοι συμμετείχαν στις διαδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Χομς το 2013 και τι είδους παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σοβαρών εγκλημάτων διέπραξαν κατά τη διάρκειά τους;

Έχοντας προετοιμαστεί πριν από τη συνέντευξη, θα είστε σε θέση να υποβάλετε συναφείς συμπληρωματικές ερωτήσεις και να εντοπίσετε πιθανές ανακολουθίες ανάμεσα στην αφήγηση του αιτούντα/της αιτούσας και στις ΠΧΚ κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Εάν εντοπίσετε τέτοιες ανακολουθίες ή εάν υπάρχουν κενά στη δήλωση του αιτούντα/της αιτούσας, θα πρέπει να του/της δοθεί η δυνατότητα να παράσχει εξηγήσεις. Εάν ο αιτών/η αιτούσα αποκαλύψει, π.χ., τη συμμετοχή του/της σε μια οργάνωση ή άλλες περιστάσεις που μπορεί να είναι συναφείς, μην παραλείψετε να καταγράψετε την αφήγηση του αιτούντα/της αιτούσας. Υποβάλλετε ερωτήσεις για γεγονότα που μπορούν ενδεχομένως να επιβεβαιωθούν ή να καταρριφθούν από τις ΠΧΚ μετά από περαιτέρω έρευνα.

Θεωρείται σκόπιμο να υποβάλλετε ερωτήσεις για γεγονότα που μπορείτε να ελέγξετε στη συνέχεια, να σημειώνετε όρους όπως οι βαθμοί και οι μονάδες στη γλώσσα του αιτούντα/της αιτούσας και να μαθαίνετε τα ονόματα των διοικητών που βρίσκονται υψηλότερα στην ιεραρχία.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

Με βάση τις γνώσεις που προέρχονται από τις ΠΧΚ, παρατίθενται στη συνέχεια ερωτήσεις που θα μπορούσαν να τεθούν στον αιτούντα κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Οι ερωτήσεις αυτές θα πρέπει να είναι αρχικά ερωτήσεις ανοικτού τύπου σχετικά με τη ζωή του αιτούντα υπό την εξουσία του Μετώπου αλ-Νούσρα και στη συνέχεια να γίνονται όλο και πιο συγκεκριμένες εστιάζοντας σε ένα συγκεκριμένο θέμα.

1. Για πόσο διάστημα ζήσατε στην περιοχή της Σαρμίν;
2. Γνωρίζετε ποιος είχε τον έλεγχο της Σαρμίν κατά την παραμονή σας στην περιοχή;

Ο αιτών απαντά ότι εκείνη την εποχή είχε τον έλεγχο το Μέτωπο αλ-Νούσρα.

3. Πώς ήταν η ζωή σας υπό την εξουσία του Μετώπου αλ-Νούσρα στην περιοχή;
4. Συναντήσατε εσείς ή η οικογένειά σας προβλήματα με μέλη του Μετώπου αλ-Νούσρα όσο ζούσατε στην περιοχή της Σαρμίν;

Ο αιτών απαντά ότι προσπάθησαν να τον στρατολογήσουν αλλά ότι εκείνος αρνήθηκε να ενταχθεί στην οργάνωση επειδή δεν συμφωνεί με την ιδεολογία της. Κατόπιν τούτου, δεν τον προσέγγισαν ξανά ούτε είχε άλλα ζητήματα μαζί τους. Τα μέλη της οικογένειάς του δεν είχαν προβλήματα με το Μέτωπο αλ-Νούσρα. Ωστόσο, σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, το αλ-Νούσρα ακολουθούσε την πρακτική της αναγκαστικής στρατολόγησης, θεωρούσε αντιπάλους όσους αρνούνταν να ενταχθούν στην οργάνωση εκείνη την εποχή και τόσο οι ίδιοι όσο και τα μέλη της οικογένειάς τους γίνονταν στόχος βίαιων πράξεων. Επιπλέον, οι πληροφορίες αναφέρουν ότι ο μόνος τρόπος για να μπορεί να ζήσει ένας άνδρας στρατεύσιμης ηλικίας στην περιοχή της Σαρμίν εκείνη την εποχή χωρίς να έχει προβλήματα με το αλ-Νούσρα ήταν να ενταχθεί στην οργάνωση.

Μια συμπληρωματική ερώτηση θα μπορούσε να είναι η εξής:

5. Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι στην περίπτωσή σας, το αλ-Νούσρα δεν έλαβε μέτρα εναντίον σας ή εναντίον της οικογένειάς σας μετά την άρνησή σας να ενταχθείτε σε αυτό και μπορούσατε να ζείτε εκεί χωρίς προβλήματα;

4.2. Περαιτέρω διερεύνηση των εντοπιζόμενων ενδείξεων αποκλεισμού

Εάν στη διάρκεια της συνέντευξης προκύψουν ενδείξεις πιθανής συμμετοχής σε πράξεις που συνεπάγονται αποκλεισμό, θα πρέπει να προχωρήσετε σε περαιτέρω έρευνα των ΠΧΚ ή να απευθυνθείτε στην οικεία μονάδα ΠΧΚ για τη διερεύνηση και αξιολόγηση των ενδείξεων αποκλεισμού. Εάν απαιτούνται συμπληρωματικές πληροφορίες, μπορεί να χρειαστεί να διεξαχθεί δεύτερη συνέντευξη εστιάζοντας στον αποκλεισμό, εκτός εάν παραπέμψετε την υπόθεση σε ειδική εθνική μονάδα/εμπειρογνώμονα που ασχολείται αποκλειστικά με υποθέσεις αποκλεισμού. Η παραπομπή σε άλλη μονάδα ή σε εμπειρογνώμονα εξαρτάται από την εθνική πρακτική και/ή τις ιδιαίτερες περιστάσεις της εξεταζόμενης υπόθεσης.

Σε αυτή τη φάση, θα πρέπει να μπορείτε να εξειδικεύετε τα συναφή θέματα για περαιτέρω έρευνα.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

Ας δεχθούμε, εν είδει παραδείγματος, ότι ο αιτών παραδέχθηκε τους δεσμούς του με το Μέτωπο αλ-Νούσρα. Ορισμένα παραδείγματα θεμάτων που θα μπορούσαν να διερευνηθούν μέσω των ΠΧΚ είναι τα εξής:

- Ποιοι είναι οι στόχοι του Μετώπου αλ-Νούσρα;
- Ποιες είναι οι μέθοδοι στρατολόγησης που ακολουθεί;
- Τι είδους μεθόδους χρησιμοποιεί το Μέτωπο αλ-Νούσρα όταν διεξάγει πόλεμο ή επιχειρεί εναντίον αμάχων;

- Ποιους στοχοποιεί το Μέτωπο αλ-Νούσρα; Στοχοποιεί αμάχους; Με ποιες μεθόδους και σε ποιο βαθμό;
- Μπορεί η ομάδα και/ή οι διοικητές της ομάδας να συνδέονται με συγκεκριμένα εγκλήματα ή πράξεις; Πού και πότε έλαβαν χώρα αυτές οι πράξεις;
- Είναι το Μέτωπο αλ-Νούσρα γνωστό με διάφορα ονόματα;

Η φύση της οργάνωσης και της ευθύνης της διοικητικής δομής στο εσωτερικό της ομάδας αποτελεί σημαντική πτυχή που πρέπει να εξετάζεται στις υποθέσεις αποκλεισμού. Για να προσδιοριστεί εάν ένας αιτών/μία αιτούσα ενδέχεται να έχει ατομική ευθύνη για πράξεις που επισύρουν αποκλεισμό, ή για να κατανοηθεί εάν εξαναγκάστηκε ή διατάχθηκε να συμπεριφερθεί με ορισμένο τρόπο, η έρευνα των ΠΧΚ μπορεί να κατευθυνθεί στην εύρεση πληροφοριών για το θέμα αυτό. Οι ΠΧΚ μπορούν να συμβάλουν παρέχοντας γενικότερες πληροφορίες σχετικά με μια ομάδα οι οποίες μπορεί να βοηθήσουν στην αξιολόγηση του επιπέδου ατομικής ευθύνης του αιτούντα (γνώση, πρόθεση, και πράξεις) καθώς και της ενδεχόμενης πειστικότητας των υπερασπιστικών στοιχείων (εξαναγκασμός ή αυτοάμυνα). Αυτό προϋποθέτει διενέργεια έρευνας των ΠΧΚ σε σχέση με το πλαίσιο μιας ομάδας, τον τρόπο ένταξης σε αυτή, την υποστήριξη ή συμμετοχή σε δραστηριότητες ή την αποχώρηση από ομάδα η οποία ενεπλάκη σε πράξεις που συνεπάγονται αποκλεισμό. Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένα παραδείγματα συναφών διερευνητικών ερωτήσεων σχετικά με την ατομική ευθύνη που θα μπορούσαν να διατυπωθούν επί του θέματος.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

- Ποια είναι η γεωγραφική διοικητική δομή του Μετώπου αλ-Νούσρα; Π.χ., διαθέτει κάθε γειτονιά/χωριό/συνοικία/επαρχία κ.λπ., δικό της παράρτημα και δομή;
- Υπάρχει κεντρική ιεραρχία που εκδίδει διαταγές ή διαθέτουν οι τοπικοί διοικητές ελευθερία κινήσεων;
- Ποια είναι η ιεραρχική κλίμακα των βαθμίδων της οργάνωσης;
- Ποιες είναι οι ευθύνες ενός ατόμου σε κάθε βαθμίδα της οργάνωσης;
- Δίνει η ομάδα διαταγές σε κατώτερα μέλη για διάπραξη συγκεκριμένων εγκλημάτων ή διενέργεια επιχειρήσεων;
- Ποιος εκδίδει τις διαταγές και πώς παραδίδονται (π.χ. μέσω μηνύματος, διά ζώσης, εγγράφως κ.λπ.);

Ειδικότερα για την ευθύνη της διοίκησης, θα χρειαστεί να συλλέξετε πληροφορίες σχετικά με τον ρόλο και τη θέση του αιτούντα στους κόλπους της ομάδας, μεταξύ άλλων εάν κατείχε θέση διοικητή. Παραδείγματα συναφών ερευνητικών ερωτήσεων σχετικά με την ατομική ευθύνη της διοίκησης οι οποίες θα μπορούσαν να διατυπωθούν για το συγκεκριμένο θέμα είναι τα εξής.

Παράδειγμα από την υπόθεση της Συρίας

- Τι εγκλήματα διαπράχθηκαν από μέλη της ομάδας;
- Ποιοι ήταν στην πραγματικότητα οι δράστες των διαπραχθέντων εγκλημάτων (είτε μετά από διαταγή είτε όχι);
- Τι μέτρα, αν υπάρχουν, έχουν ληφθεί για την αποτροπή της διάπραξης εγκλημάτων και/ή για να διασφαλιστεί ότι δεν θα επαναληφθούν στο μέλλον;

Η **ευθύνη της διοίκησης** είναι ασφαλώς ένα μόνον από τα θέματα που είναι συναφή για την αξιολόγηση της **ατομικής ευθύνης**. Εξάλλου, οι ΠΧΚ δεν μπορούν ποτέ να αποτελέσουν το μοναδικό αποδεικτικό στοιχείο για την αξιολόγηση της ατομικής ευθύνης. Για περισσότερες πληροφορίες, συμβουλευτείτε τον πρακτικό οδηγό της ΕΑΣΟ για τον αποκλεισμό ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁹⁾ Πρακτικός οδηγός της ΕΑΣΟ: Αποκλεισμός, Ιανουάριος 2017.

5. Έρευνα των ΠΧΚ και πηγές ΠΧΚ

5.1. Διαφορετικοί τύποι πηγών ΠΧΚ

Οι περισσότερες πληροφορίες που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση των δηλώσεων ενός αιτούντα/ μιας αιτούσας και της ανάγκης διεθνούς προστασίας του/της μπορούν να αναζητηθούν σε διάφορους τύπους πηγών όπως τα βιβλία, οι διαδικτυακές πηγές και οι προφορικές πηγές. Οι πηγές μπορούν επίσης να κατηγοριοποιηθούν με βάση τον συγγραφέα ή να χωριστούν σε γενικές και εξειδικευμένες πηγές ΠΧΚ.

5.1.1. Βάσεις δεδομένων και δικτυακές πύλες ΠΧΚ

Οι βάσεις δεδομένων και οι δικτυακές πύλες δεν αποτελούν πηγές αυτές καθαυτές αλλά παρέχουν πρόσβαση σε πηγές και δυνατότητα ανάκτησης πληροφοριών. Οι βάσεις δεδομένων/δικτυακές πύλες ΠΧΚ παρέχουν πληροφορίες που είναι εξαιρετικά σημαντικές για την αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας λόγω του εύρους και της εξειδίκευσής τους. Οι βάσεις δεδομένων περιέχουν συνήθως πληροφορίες από διαφορετικές πηγές σχετικά με διάφορες χώρες και θέματα. Ωστόσο, καμία βάση δεδομένων δεν μπορεί να είναι πλήρης, και δεν πρέπει να βασίζεστε εξ ολοκλήρου σε μία μόνο βάση δεδομένων. Παράλληλα, είναι σημαντικό να θυμάστε ότι οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές είναι προεπιλεγμένες. Οι δικτυακές πύλες ΠΧΚ εφαρμόζουν τα κριτήρια ποιότητας των ΠΧΚ για την προεπιλογή των παρεχόμενων πηγών στις πλατφόρμες τους που μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με τις σχετικές πηγές, τα κριτήρια ποιότητας, το εύρος των θεμάτων και τις γλώσσες που καλύπτονται.

Εθνικές βάσεις δεδομένων ΠΧΚ. Πολλές αρχές παροχής ασύλου διατηρούν δικές τους βάσεις δεδομένων ΠΧΚ που είναι προσβάσιμες εσωτερικά ή εξωτερικά. Οι εκθέσεις ΠΧΚ που συντάσσονται από τις διάφορες ευρωπαϊκές μονάδες ΠΧΚ περιλαμβάνονται επίσης συνήθως στην πύλη ΠΧΚ της EASO.

Παραδείγματα βάσεων δεδομένων και δικτυακών πυλών ΠΧΚ

Πύλη ΠΧΚ της EASO. Περιέχει συνήθως εκθέσεις και απαντήσεις σε ερωτήματα που δημοσιεύονται από την EASO και τις υπηρεσίες ΠΧΚ των χωρών ΕΕ+. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://coi.easo.europa.eu>.

Ecoi.net. Η βάση δεδομένων ΠΧΚ του ACCORD (υπηρεσία ΠΧΚ του Αυστριακού Ερυθρού Σταυρού). Η διεπαφή διατίθεται στα αγγλικά και στα γερμανικά και οι περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στα αγγλικά. Είναι μία από τις μεγαλύτερες διαθέσιμες βάσεις δεδομένων ΠΧΚ και περιέχει πληροφορίες από ευρύ φάσμα πηγών και από μεγάλο εύρος γλωσσών. Διατίθεται στη διεύθυνση: www.ecoi.net.

Refworld: Βάση δεδομένων που λειτουργεί υπό την UNHCR και περιέχει ΠΧΚ που δημοσιεύθηκαν έως τον Δεκέμβριο 2018. Τον Ιανουάριο 2019 η UNHCR εγκαινίασε συνεργασία με το ACCORD και επικύρωσε το ecoi.net ως την κύρια βάση δεδομένων ΠΧΚ. Η Refworld θα εστιάζει εφεξής στην πολιτική, στη νομολογία από εθνικά, περιφερειακά και διεθνή δικαστήρια, και στην εθνική νομοθεσία. Διατίθεται στη διεύθυνση: www.refworld.org.

ReliefWeb: Η βάση δεδομένων του Γραφείου Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του ΟΗΕ. Σε αντίθεση με τις προαναφερόμενες βάσεις δεδομένων, η ReliefWeb δεν λειτουργεί πρωτίστως ως βάση δεδομένων ΠΧΚ. Κύρια αποστολή της είναι η υποστήριξη δρώντων παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας, ωστόσο επικαιροποιείται τακτικά με εκθέσεις από διάφορους φορείς, π.χ., οργανισμούς του ΟΗΕ, οι οποίες μπορεί να είναι χρήσιμες για την έρευνα των ΠΧΚ. Περιέχει επίσης χάρτες και άλλα χρήσιμα πληροφοριακά γραφήματα. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://reliefweb.int>.

Να θυμάστε ότι κάθε πηγή έχει τον ρόλο και/ή την αποστολή της και ότι δεν υπάρχει γενική ιεραρχία των πηγών. Η χρησιμότητα και εγκυρότητα της κάθε πηγής εξαρτάται από το ερώτημα στο οποίο πρέπει να απαντήσετε —κάθε πηγή θα πρέπει να αξιολογείται χωριστά και συμπεράσματα για την αξιοπιστία της πηγής θα πρέπει να αντλούνται μόνο μετά από διεξοδική αξιολόγηση της πηγής.

Ανάλογα με την ερευνητική ερώτηση, ορισμένοι τύποι πηγών ενδείκνυνται συνήθως περισσότερο από άλλους. Έχουν επίσης κάποια εγγενή πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

5.1.2. ενικές πηγές ΠΧΚ έναντι εξειδικευμένων πηγών ΠΧΚ

Οι γενικές πηγές ΠΧΚ παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τις χώρες καταγωγής και μπορούν να προσφέρουν μια ικανοποιητική επισκόπηση της κατάστασης σε μια χώρα. Ωστόσο, αν χρειάζεστε πιο εξειδικευμένες γνώσεις για συγκεκριμένο θέμα, πρέπει ενδεχομένως να συμβουλευτείτε εξειδικευμένες πηγές που μπορεί να εστιάζουν σε τοπικές ή περιφερειακές πτυχές ή σε επιμέρους θέματα. Παραδείγματα εξειδικευμένων πηγών με θεματική εντολή είναι η Διεθνής Ένωση Λεσβίων, ομοφυλοφίλων, αμφιφυλοφίλων, διεμφυλικών και μεσοφυλικών ατόμων, διεθνής ΜΚΟ που δραστηριοποιείται σε ζητήματα ΛΟΑΔΜ, και το κέντρο Παρακολούθησης Εσωτερικού Εκτοπισμού, μια ΜΚΟ που επικεντρώνεται στην κατάσταση των εσωτερικά εκτοπιζόμενων.

Ο ΟΗΕ διαθέτει εξειδικευμένους οργανισμούς που υποβάλλουν εκθέσεις για διάφορα θέματα. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του ΟΗΕ και το Γραφείο του Υπατού Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που επικεντρώνονται στις ανθρωπιστικές πτυχές και στα ανθρώπινα δικαιώματα, αντιστοίχως. Παραδείγματα εξειδικευμένων πηγών με περιφερειακή εντολή είναι η Διαμερικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Inter-American Commission on Human Rights - IACHR), που εστιάζει στη Βόρεια και Νότια Αμερική, και το Δίκτυο Αναλυτών για το Αφγανιστάν, μια ερευνητική οργάνωση που δραστηριοποιείται στο Αφγανιστάν. Το IACHR έχει επίσης θεματική εντολή, στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό δεν είναι ασύνηθες, καθώς, π.χ., πολλοί οργανισμοί του ΟΗΕ διαθέτουν περιφερειακά παραρτήματα με ειδική περιφερειακή εντολή και δικούς τους ιστοτόπους. Ο ΟΗΕ διαθέτει επίσης ειδικές αποστολές σε ορισμένες χώρες. Οι αποστολές αυτές παράγουν συχνά μεγάλο όγκο εξειδικευμένων πληροφοριών για διάφορες χώρες. Παραδείγματα χωρών στις οποίες βρίσκονται αυτή τη στιγμή αποστολές του ΟΗΕ είναι το Αφγανιστάν και η Σομαλία. Συνήθως υποβάλλουν εκθέσεις για διάφορα θέματα που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι ευρύτερα χρησιμοποιούμενοι τύποι πηγών ταξινομούνται ως εξής:

• Διεθνείς και διακυβερνητικοί οργανισμοί (ΔΔΟ)

Οι οργανισμοί αυτοί, π.χ. η UNHCR, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, οι ευρωπαϊκοί και ενωσιακοί θεσμοί όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η EASO, η Οικονομική Κοινότητα των Δυτικοαφρικανικών Κρατών, δημοσιεύουν περιοδικές εκθέσεις, έγγραφα θέσης για συγκεκριμένες καταστάσεις, πορίσματα ειδικών εισηγητών ή εμπειρογνομόνων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκθέσεις παρατηρητών σε εκλογές και έγγραφα θέσης σχετικά με πολλές χώρες καταγωγής, βασικές πληροφορίες και ευρύ φάσμα άλλων στοιχείων για πολλές χώρες καταγωγής.

Οι πηγές αυτές έχουν το πλεονέκτημα της διεθνούς ή περιφερειακής εντολής που δημιουργεί μια βάση για ανάπτυξη εμπειρογνωσίας και τους παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένες πρακτικές που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εντούτοις, ορισμένοι από αυτούς μπορεί να συναντούν εμπόδια όσον αφορά την άμεση διενέργεια ερευνών επιτοπίως, ή μπορεί να τους

απαγορεύεται τελείως η είσοδος σε μια χώρα ή περιοχή. Πολλές φορές οι οργανισμοί αυτοί συλλέγουν πληροφορίες σε εμπιστευτική βάση. Φροντίστε να πληροφορείστε εάν ένα έγγραφο συντάχθηκε από πολιτικό φορέα (αποτελούμενο από κυβερνητικούς εκπροσώπους) ή από φορέα παρακολούθησης (αποτελούμενο από εμπειρογνώμονες και ανεξάρτητα μέλη), καθώς αυτό μπορεί να επηρεάσει την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών. Οι ΔΔΟ αποτελούν συνήθως καλές πηγές κατά την έρευνα ζητημάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κ.τ.ο.

Παραδείγματα ΔΔΟ ⁽⁵⁰⁾

Συμβούλιο της Ευρώπης. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.coe.org>.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκθέσεις της Επιτροπής για τα ανθρώπινα δικαιώματα διατίθενται στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/commissioner>· οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/cpt/home>· και οι εκθέσεις της Δράσης κατά της εμπορίας ανθρώπων, στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking>.

ΕΑΣΟ. Εκθέσεις ΠΧΚ για διάφορες χώρες καταγωγής. Διατίθενται στη διεύθυνση <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/country-origin-information/country-reports>.

Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μεταξύ άλλων ετήσιες εκθέσεις και ψηφίσματα. Διατίθενται στη διεύθυνση <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/Documents.aspx>

Ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών. Πληροφορίες σχετικά με τις ειρηνευτικές αποστολές των Ηνωμένων Εθνών. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.unmissions.org>

Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του ΟΗΕ: αναλυτικά έγγραφα πολιτικής σχετικά με δεδομένα και τάσεις στον τομέα της ανθρωπιστικής δράσης καθώς και θεματικές εκδόσεις που παρέχουν πληροφορίες για σημαντικά ανθρωπιστικά ζητήματα, π.χ. την προστασία των αμάχων και την πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.unocha.org>

Το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: δημοσιεύσεις για ποικιλία θεμάτων που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.un.org/securitycouncil/content/security-council-documents>

Το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ: περιέχει εκθέσεις του Γενικού Γραμματέα, ετήσιες εκθέσεις, εκθέσεις των αποστολών του Συμβουλίου Ασφαλείας κ.λπ. Διατίθενται στη διεύθυνση <https://www.un.org/securitycouncil/content/security-council-documents>

Το UN Journal, έγγραφα από τη Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο Ασφαλείας, το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο κ.λπ. Διατίθενται στη διεύθυνση <https://www.un.org/en/sections/general/documents/index.html>

Unicef: πηγή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των παιδιών ανά τον κόσμο, δημοσιεύει στατιστικά στοιχεία και εκδόσεις για διάφορα θέματα. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.unicef.org/>

Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη: δημοσιεύει ετήσιες εκθέσεις. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.undp.org>

⁽⁵⁰⁾ ΕΑΣΟ, *Δικαστικός πρακτικός οδηγός σχετικά με τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής*, 2018, σ. 38.

United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women [Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών]: παρέχει ψηφιακή βιβλιοθήκη με δημοσιεύσεις για θέματα που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών, καθώς και ετήσιες εκθέσεις, εκθέσεις παρακολούθησης και εκθέσεις προόδου. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.unwomen.org/en>

Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες: δημοσιεύει στατιστικά στοιχεία και ειδήσεις σχετικά με τους πρόσφυγες, τις εκτοπίσεις πληθυσμών, το καθεστώς των απάτριδων και άλλα σχετικά θέματα. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.unhcr.org>

Υπηρεσία Αρωγής και Έργων των ΗΕ για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (UNRWA): οργανισμός αρωγής και ανθρωπίνης ανάπτυξης, ο οποίος δημοσιεύει εκθέσεις για διάφορα θέματα που σχετίζονται με την Παλαιστίνη. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.unrwa.org>

Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών: περιλαμβάνει βάση εγγράφων και εκδόσεων, εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση σε χώρες καταγωγής, επιστολές και ρηματικές διακοινώσεις, συνθήκες και συμφωνίες, σχέδια ψηφισμάτων και αποφάσεων. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.un.org/sg>

• Κυβερνητικές και κρατικές πηγές

Πολλοί κρατικοί οργανισμοί δημοσιοποιούν διαφόρων ειδών ΠΧΚ για την κατάσταση που επικρατεί σε πολλές και διαφορετικές χώρες καταγωγής. Ορισμένοι από αυτούς τους οργανισμούς δημοσιεύουν υλικό που αφορά τόσο πολιτικές όσο και ΠΧΚ. Ειδικότερα, ορισμένοι οργανισμοί παρέχουν απαντήσεις σε ερωτήματα καθώς και εκθέσεις για διερευνητικές αποστολές.

Αν επιθυμείτε να αξιολογήσετε μια κυβερνητική πηγή, προσδιορίστε εάν πρόκειται για την κυβέρνηση της υπό εξέταση χώρας ή αν πρόκειται για κυβέρνηση άλλης χώρας. Λάβετε υπόψη το ιστορικό της εν λόγω κυβέρνησης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη σχέση μεταξύ των συγκεκριμένων κρατών, και άλλα ζητήματα πολιτικής που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στην ποιότητα και την αξιοπιστία των πληροφοριών. Οι κρατικές αρχές της χώρας καταγωγής μπορεί να αποτελούν ικανοποιητική πηγή για θέματα όπως η εθνική νομοθεσία σχετικά με την έκδοση εγγράφων ταυτότητας, αλλά μπορεί να μεροληπτούν σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Παραδείγματα κυβερνητικών και κρατικών πηγών ⁽⁵¹⁾

Χώρες ΕΕ+ (η πρόσβαση στις ΠΧΚ πραγματοποιείται μέσω της [πύλης ΠΧΚ της EASO](#))

- Δανία: Τμήμα Πληροφοριών για τις Χώρες Καταγωγής της Υπηρεσίας Μετανάστευσης.
- Γαλλία: Τμήμα Πληροφοριών, Τεκμηρίωσης και Έρευνας του Γραφείου Προστασίας για τους Πρόσφυγες και τους Απάτριδες και Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Εθνικού Δικαστηρίου Ασύλου.
- Γερμανία: Σύστημα πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ) της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Προσφύγων — MILO.

⁽⁵¹⁾ EASO, *Δικαστικός πρακτικός οδηγός σχετικά με τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής*, 2018, σ. 38.

- Κάτω Χώρες: Επίσημα σημειώματα.
- Νορβηγία: Νορβηγικό Κέντρο Πληροφοριών σχετικά με τη Χώρα Καταγωγής — Landinfo.
- Σουηδία: Σουηδική Υπηρεσία για τη Μετανάστευση.

Άλλες (η πρόσβαση στις ΠΧΚ πραγματοποιείται από τη διεύθυνση ecoi.net)

- Καναδάς: Οργανισμός Μετανάστευσης και Προσφύγων του Καναδά.
- Ηνωμένο Βασίλειο: Υπουργείο Εσωτερικών — Σημειώματα πολιτικής και πληροφοριών ανά χώρα.
- ΗΠΑ: Υπουργείο Εξωτερικών (Department of State)

• Μη κυβερνητικές πηγές

Ορισμένες ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο δημοσιεύουν εκθέσεις και έγγραφα για συγκεκριμένες καταστάσεις, οι οποίες αφορούν πολλές χώρες καταγωγής (π.χ. Διεθνής Αμνηστία, Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων). Άλλες ΜΚΟ δραστηριοποιούνται σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο και δημοσιεύουν εκθέσεις για συγκεκριμένες καταστάσεις στη χώρα τους (π.χ. το Αιθιοπικό Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή η πρωτοβουλία για την ισχύ των κοριτσιών στην Πόλη του Μπενίν). Ορισμένες ΜΚΟ (όπως το Ελβετικό Συμβούλιο Προσφύγων) δημοσιοποιούν απαντήσεις σε ερωτήματα, καθώς και εκθέσεις για διερευνητικές αποστολές.

Η αξιοπιστία και η ακρίβεια των εκθέσεων που συντάσσονται από ΜΚΟ εξαρτάται απολύτως από τη μεθοδολογία συλλογής πληροφοριών που χρησιμοποιούν, όπως στην περίπτωση των μεγάλων ΜΚΟ στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που μάχονται για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εν γένει. Οι ΜΚΟ που εκπροσωπούν τα συμφέροντα μιας επιμέρους ομάδας — εθνοτικής, θρησκευτικής ή ως προς το φύλο — μπορεί ενίοτε να είναι πιο δύσκολο να αξιολογηθούν και μπορεί να περιέχουν μεροληπτικές πληροφορίες λόγω της ιδιαίτερης εστίασης ή εντολής τους. Μπορεί να είναι λιγότερο αξιόπιστες από τις ΜΚΟ που παρέχουν ευρείες και εκτενείς πληροφορίες για μια σειρά περιφερειών και ζητημάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οπότε είναι σκόπιμο να αξιολογείτε τις εν λόγω πηγές με προσοχή. Αφενός μπορεί ενίοτε να είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η αξιοπιστία τους, αφετέρου ο συγκεκριμένος τύπος πηγής προσφέρει ορισμένες φορές μεγάλη εξειδίκευση σε θέματα που μπορεί να μην καλύπτονται ικανοποιητικά από άλλες πηγές.

Παραδείγματα μη κυβερνητικών πηγών

Atlas of Torture (Άτλαντας βασανιστηρίων). Έργο του Ινστιτούτου ανθρωπίνων δικαιωμάτων Ludwig Boltzmann, ο ιστότοπος αυτός παρουσιάζει συνοπτικά την κατάσταση των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης σε ολόκληρο τον κόσμο. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://atlas-of-torture.org>

Διεθνής Αμνηστία. Παρέχει έγγραφα για συγκεκριμένες χώρες. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.amnesty.org/en/>

Δείκτης μετασχηματισμού του ιδρύματος Bertelsmann Stiftung. Παρέχει εκθέσεις σχετικά με την εξέλιξη της δημοκρατίας, της οικονομίας και της πολιτικής στις αναπτυσσόμενες χώρες και στις χώρες που βρίσκονται σε στάδιο μετασχηματισμού. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.bti-project.org/en/home/>

Freedom House. Παρέχει περιοδικές εκθέσεις σχετικά με τα πολιτικά δικαιώματα και τις ελευθερίες, σχετικά με τα έθνη που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο καθώς και σχετικά με άλλα ειδικά θέματα. Διατίθενται στη διεύθυνση <https://freedomhouse.org/reports>

Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Παρέχει εκθέσεις για διάφορα ειδικά θέματα. Διατίθενται στη διεύθυνση <http://www.hrw.org/publications>

Κέντρο Παρακολούθησης Εσωτερικού Εκτοπισμού. Επικεντρώνεται στον εσωτερικό εκτοπισμό και παρέχει προφίλ χωρών, παγκόσμιες εκθέσεις και βάση δεδομένων για το ζήτημα αυτό. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.internal-displacement.org/>

Διεθνής Ομάδα Κρίσεων. Παρέχει διεξοδικές αναλύσεις και πολιτικές συμβουλές σχετικά με συγκρούσεις και δυνητικές εστίες συγκρούσεων στον κόσμο. Διατίθενται στη διεύθυνση <https://www.crisisgroup.org/latest-updates/reports-and-briefings>

Διεθνής Ομοσπονδία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Περιλαμβάνει 184 οργανώσεις από 112 χώρες και καταγγέλλει παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.fidh.org/en/>

Διεθνής Ένωση Λεσβίων, ομοφυλοφίλων, αμφιφυλοφίλων, διεμφυλικών και μεσοφυλικών ατόμων. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη νομική και κοινωνική κατάσταση των ΛΟΑΔΜ σε πολλές χώρες. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://ilga.org/>

Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα. Ανεξάρτητη ΜΚΟ με συμβουλευτικό χαρακτήρα για τα Ηνωμένα Έθνη, την UNESCO, το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον Διεθνή Οργανισμό Γαλλοφωνίας. Εκδίδει δελτία Τύπου και ενημερώνει για την κατάσταση της ελευθερίας της πληροφόρησης στον κόσμο και για την παραβίασή της. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://rsf.org/en>

Ελβετικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες. Ελβετική ΜΚΟ που δημοσιεύει θεματικές εκθέσεις σχετικά με ΠΧΚ, κυρίως στα γερμανικά και τα γαλλικά. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.refugeecouncil.ch>

Παγκόσμιος Οργανισμός κατά των Βασανιστηρίων. Δημοσιεύει εκθέσεις εστιάζοντας στην κατάσταση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, από κοινού με τη Διεθνή Ομοσπονδία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την ετήσια έκθεση του Παρατηρητηρίου για την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.omct.org/>

• Μέσα ενημέρωσης

Τα μέσα ενημέρωσης συγκαταλέγονται συχνά στις σημαντικότερες πηγές καθημερινής ενημέρωσης για την κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής, για συγκεκριμένα γεγονότα και χρονολόγια γεγονότων. Διεθνείς και εθνικές πηγές ενημέρωσης (π.χ. διεθνή ΜΜΕ όπως τα BBC, Reuters, Agence France Presse, Al Jazeera) δημοσιεύουν συχνά καθημερινές ειδήσεις σχετικά με χώρες καταγωγής. Τα μέσα ενημέρωσης μπορεί να είναι χρήσιμα όταν διενεργείτε έρευνα σχετικά με πολύ συγκεκριμένα ή τοπικά γεγονότα ή όταν επιθυμείτε να αποκτήσετε μια χρονολογική εποπτεία των γεγονότων.

Τα περισσότερα διεθνή μέσα ενημέρωσης ακολουθούν συνήθως αυστηρές μεθοδολογικές και επαγγελματικές κατευθυντήριες γραμμές στο δημοσιογραφικό έργο τους. Ωστόσο, μπορεί να μην παρέχουν πάντοτε λεπτομέρειες σε τοπικό επίπεδο.

Τα τοπικά μέσα ενημέρωσης παρέχουν πολλές φορές περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα τοπικά γεγονότα, αλλά μπορεί να είναι πιο δύσκολο να αξιολογηθούν ως προς την αξιοπιστία τους και μπορεί να μην ακολουθούν αυστηρή μεθοδολογία, με αποτέλεσμα να συνιστάται προσεκτική αξιολόγησή

τους. Επισημαίνεται επίσης ότι τα μέσα ενημέρωσης είναι ενίοτε κρατικά (π.χ. Xinhua, TASS) ή έχουν εμφανείς ή υπόγειους δεσμούς με πολιτικά κόμματα ή μέρη μιας σύρραξης, και πρέπει ως εκ τούτου να αξιολογούνται εξονυχιστικά. Ενίοτε, μέρη μιας σύρραξης μπορεί επίσης να έχουν υπό τον έλεγχό τους ειδησεογραφικά μέσα (ιστότοπος Voice of Jihad των Ταλιμπάν, ISIS, κ.λπ.). Θα πρέπει να συμβουλευέστε τις πηγές αυτές με ιδιαίτερη προσοχή και να τις συγκρίνετε πάντοτε με αναφορές από άλλες πηγές.

Παραδείγματα μέσων ενημέρωσης

Για συνδέσμους που παραπέμπουν σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, βλέπε τα προφίλ χωρών του BBC, τα οποία περιλαμβάνουν ειδησεογραφικά πρακτορεία με τους αντίστοιχους συνδέσμους, κατά περίπτωση.

• Νομοθετικά και διοικητικά όργανα (σε χώρες καταγωγής)

Σε αυτά περιλαμβάνονται τα κοινοβούλια ή τα υπουργεία στις χώρες καταγωγής. Συντάσσουν και δημοσιεύουν τα κείμενα εθνικών νόμων και κανονισμών, όπως ο ποινικός κώδικας ή η νομοθεσία για την ιθαγένεια, που μπορεί να είναι χρήσιμα κατά την έρευνα των ΠΧΚ.

• Ομάδες προβληματισμού και ακαδημαϊκές πηγές

Πρόκειται για πηγές που σχετίζονται με ομάδες προβληματισμού, πανεπιστήμια ή κολέγια, και συντάσσουν εκθέσεις ανάλυσης και έρευνας στους επιμέρους τομείς ενδιαφέροντος και εμπειρογνωσίας τους. Ωστόσο, η πρόσβαση σε ορισμένες δημοσιεύσεις μπορεί να είναι περιορισμένη.

Απαιτείται έλεγχος και σύνεση όταν χρησιμοποιείτε ακαδημαϊκά άρθρα «ανοικτής πρόσβασης» που διατίθενται στο διαδίκτυο, καθώς η μεθοδολογία τους μπορεί να μην είναι πάντοτε υψηλής ποιότητας. Να αξιολογείτε πάντοτε τη φήμη του κάθε μεμονωμένου συντάκτη και τις χρησιμοποιούμενες μεθοδολογίες.

Παραδείγματα ακαδημαϊκών πηγών

Chatham House. Ινστιτούτο πολιτικής, γνωστό και ως Royal Institute of International Affairs, αναλύει τα μεγάλα διεθνή ζητήματα και τρέχοντα γεγονότα, καθώς και τις προκλήσεις και ευκαιρίες σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο χωρών. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.chathamhouse.org/>

Διεθνής Ομάδα Κρίσεων. Ομάδα προβληματισμού που διενεργεί έρευνα και ανάλυση σε σχέση με παγκόσμιες κρίσεις. Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.crisisgroup.org/>

London School of Economics. Πανεπιστήμιο κοινωνικών επιστημών, με ερευνητική δραστηριότητα σε διάφορα θεματικά πεδία. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.lse.ac.uk/>

• Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι συνήθως διαδικτυακές πλατφόρμες για περιεχόμενο που δημιουργούν οι χρήστες. Παρέχουν απλώς πρόσβαση σε δημοσιεύσεις, άρθρα, σχόλια ή οπτικό υλικό που παράγονται από διάφορα άτομα και φορείς. Στα μέσα αυτά περιλαμβάνονται οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, LinkedIn), τα ιστολόγια (weblog), τα μικροϊστολόγια (Twitter), οι ιστοσελίδες wiki (Wikipedia), οι ιστότοποι διαμοιρασμού αρχείων (YouTube, Flickr), οι υπηρεσίες

τοποθεσίας (π.χ. Panoramio, Wikimapia) κ.λπ. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παρέχουν σε αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων δυνατότητα γρήγορης και εύκολης καταγραφής γεγονότων και άμεσης διάχυσης των πληροφοριών αυτών σε όλο τον κόσμο. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να είναι χρήσιμα κατά την αναζήτηση των πιο πρόσφατων εξελίξεων σε μια χώρα καταγωγής που βιώνει κατάσταση αναταραχής ή περιστολής της ελευθερίας της έκφρασης, και για την παρακολούθηση των εξελίξεων σε ένα συγκεκριμένο θέμα.

Το περιεχόμενο που διατίθεται στους λογαριασμούς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δεν υπόκειται τις περισσότερες φορές στις ίδιες αρχές αυστηρής έρευνας και δημοσιογραφικής δεοντολογίας με τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης ή άλλες πηγές. Συνεπώς, υπάρχει ενδεχομένως μεγαλύτερος κίνδυνος να έχουν ανακριβές, μεροληπτικό, ηθελημένα παραπλανητικό ή ύποπτο περιεχόμενο. Επιπροσθέτως, το περιεχόμενό τους παράγεται συνήθως από τους χρήστες και λόγω της ταχύτητας της επικοινωνίας ή του περιεχομένου, θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τη δέουσα αξιολόγηση των πηγών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπως περιγράφεται στην [Ενότητα 1.5. Η σημασία της αξιολόγησης των πηγών](#). Ο προσδιορισμός της πηγής που καταγράφει γεγονότα μέσω λογαριασμών σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Η διασταύρωση των πληροφοριών που αντλούνται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι, συνεπώς, πολύ σημαντική.

• Πηγές που δεν βασίζονται στην τεχνολογία των πληροφοριών (ΤΠ)

Οι πηγές που δεν βασίζονται στην ΤΠ, όπως π.χ. τα έντυπα βιβλία, τα περιοδικά και οι χάρτες, αποτελούν επίσης σημαντικές πηγές πληροφοριών. Έγγραφα από συνεντεύξεις, συνέδρια και σεμινάρια αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφοριών.

5.2. Πρακτικές συμβουλές για βασική έρευνα των ΠΧΚ από τους χειριστές υποθέσεων

Θα πρέπει πλέον να είστε εξοικειωμένος/-η με τον προσδιορισμό των συναφών θεμάτων ΠΧΚ και τη διατύπωση ερευνητικών ερωτήσεων. Θα πρέπει επίσης να έχετε γνώσεις σχετικά με την αξιολόγηση των πηγών και τις προδιαγραφές ποιότητας. Παρόλο που τα παραπάνω αποτελούν τις βασικές πτυχές της έρευνας των ΠΧΚ, υπάρχουν επίσης μερικές πρακτικές συμβουλές που καλό είναι να γνωρίζετε. Συνήθως, το πρώτο βήμα είναι η αναζήτηση πληροφοριών χρησιμοποιώντας βάσεις δεδομένων ΠΧΚ, δικτυακές πύλες και μηχανές αναζήτησης⁽⁵²⁾.

Κατά την αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων, είναι σημαντικό να έχετε γνώση των ιδιαιτεροτήτων της βάσης δεδομένων. Μία από τις πιο σημαντικές πτυχές που πρέπει να εξετάζονται είναι το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων. Ποια κριτήρια εφαρμόζονται κατά την επιλογή των εκθέσεων ή των εγγράφων που δημοσιεύονται; Από ποιες πηγές παρέχεται συνήθως το περιεχόμενο; Οι ιστότοποι των βάσεων δεδομένων διαθέτουν συνήθως μια ενότητα «Σχετικά με εμάς» στην οποία περιέχονται τέτοιου είδους χρήσιμες πληροφορίες.

Κατά την αναζήτηση πληροφοριών, είναι σημαντικό να επιλέγετε με έξυπνο τρόπο τους όρους αναζήτησής σας. Σκεφθείτε συνώνυμα ή σχετικούς όρους του όρου αναζήτησης που χρησιμοποιείτε καθώς αυτό μπορεί να δώσει περισσότερα αποτελέσματα. Έχετε υπόψη ότι λέξεις που δείχνουν έλλειψη ευαισθησίας ή θεωρούνται ανάρμοστες στη χώρα σας μπορεί να μη γίνονται αντιληπτές με τον ίδιο τρόπο σε άλλες χώρες ή πλαίσια.

⁽⁵²⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Ενότητα 5.1. [Διαφορετικοί τύποι πηγών ΠΧΚ](#).

Αν, π.χ., αναζητείτε πληροφορίες σχετικά με τον *καταναγκαστικό γάμο*, θα μπορούσατε επίσης να αναζητήσετε τον όρο *εξαναγκασμός σε γάμο* (συνώνυμο), *προσυμφωνημένος γάμος* (σχετικός όρος) ή εγκυμοσύνη στην εφηβική ηλικία (συνδεδεμένο θέμα). Μια άλλη συμβουλή είναι να χρησιμοποιήσετε τον ρηματικό τύπο του όρου αναζήτησης, στην προκειμένη περίπτωση *εξαναγκασθείς/-σα σε γάμο* ⁽⁵³⁾. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι τεχνικές αυτές θα δώσουν περισσότερα αποτελέσματα από το να περιοριστείτε μόνο στον πρώτο όρο αναζήτησης που έχετε σκεφθεί.

Ενίοτε, θα χρησιμοποιήσετε όρους αναζήτησης σε άλλη γλώσσα από τη δική σας ή τα αγγλικά, π.χ. έναν όρο στη γλώσσα που ομιλείται στη χώρα καταγωγής για την οποία διενεργείτε έρευνα. Αυτό μερικές φορές μπορεί να μην είναι τόσο απλό, ιδίως με γλώσσες που χρησιμοποιούν άλλο από το λατινικό αλφάβητο. Αποτελεί σύνθετο φαινόμενο λέξεις να μεταγράφονται με διάφορες ορθογραφίες. Ας θεωρήσουμε, π.χ., την ομάδα των *Yazidi* (Γεζίτες). Παραλλαγές της ορθογραφίας της ομάδας είναι οι λέξεις *Yezidis* και *Izadis*. Μερικές φορές, ένας όρος είναι γνωστός τόσο στην τοπική γλώσσα όσο και στη μετάφρασή του στα αγγλικά (ή σε άλλες γλώσσες). Αυτό συμβαίνει συχνά κατά την έρευνα σχετικά με ομάδες ή οργανώσεις. Ας θεωρήσουμε, για παράδειγμα, την κολομβιανή παραστρατιωτική οργάνωση *Las Águilas Negras*. Ενίοτε μεταφράζεται ως *Μαύροι Αετοί*. Η αναζήτηση και των δύο αυτών όρων μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα αναζήτησης.

Ένα χρήσιμο εργαλείο κατά την αναζήτηση, π.χ. μέσω συνωνύμων ή εναλλακτικών ορθογραφιών, είναι η χρήση *τελεστών αναζήτησης*. Υπάρχουν διάφοροι τελεστές αναζήτησης και οι διάφορες βάσεις δεδομένων και μηχανές αναζήτησης χρησιμοποιούν ελαφρώς διαφορετικούς τελεστές (άλλος ένας καλός λόγος για να συμβουλευτείτε την ενότητα «Σχετικά με εμάς» στον ιστότοπο της βάσης δεδομένων). Μερικοί από τους πιο συνηθισμένους **τελεστές αναζήτησης** παρατίθενται στη συνέχεια.

<p>Τελεστής AND/ΚΑΙ</p> <p>Ο τελεστής AND χρησιμοποιείται για τον συνδυασμό δύο ή περισσότερων λέξεων. Αν γράψετε AND μεταξύ δύο λέξεων, το αποτέλεσμα της αναζήτησης θα είναι όλα τα έγγραφα που περιλαμβάνουν και τις δύο λέξεις (αλλά όχι τα έγγραφα που περιέχουν μόνο τη μία από τις δύο λέξεις). Παράδειγμα: Μια αναζήτηση για <i>Yazidi AND Sinjar</i> θα δώσει αποτελέσματα στα οποία αναφέρονται αμφότερες οι λέξεις <i>Yazidi</i> και <i>Sinjar</i>.</p>
<p>Τελεστής OR/Η</p> <p>Ο τελεστής OR θα εμφανίσει τα έγγραφα που περιέχουν μία ή περισσότερες λέξεις οι οποίες συνδυάζονται με τον τελεστή. Παράδειγμα: Μια αναζήτηση για <i>Yazidi OR Sinjar</i> θα δώσει αποτελέσματα στα οποία αναφέρεται η μία ή αμφότερες οι λέξεις <i>Yazidi</i> και <i>Sinjar</i>.</p>
<p>Τελεστής NOT/OXI</p> <p>Ο τελεστής NOT χρησιμοποιείται για τον αποκλεισμό λέξεων. Παράδειγμα: Μια αναζήτηση για <i>Congo NOT Brazzaville</i> θα δώσει αποτελέσματα στα οποία αναφέρεται η λέξη <i>Congo</i> αλλά θα αποκλείσει όλα τα αποτελέσματα στα οποία αναφέρονται οι λέξεις <i>Congo</i> και <i>Brazzaville</i>.</p>

⁽⁵³⁾ ACCORD, *Researching country of origin information Training Manual*, έκδοση 2013, σ. 115.

Αναζήτηση φράσεων

Μπορείτε να αναζητήσετε μια φράση, ένα κύριο όνομα ή ένα σύνολο λέξεων σε συγκεκριμένη σειρά τοποθετώντας τα σε εισαγωγικά. Ένα ερώτημα με τους όρους σε εισαγωγικά βρίσκει τις σελίδες που περιέχουν την ακριβή παράθεση. Παράδειγμα: Μια αναζήτηση για «ανθρώπινα δικαιώματα» βρίσκει τα έγγραφα που περιέχουν τη φράση *ανθρώπινα δικαιώματα*, ενώ η αναζήτηση για *ανθρώπινα δικαιώματα* χωρίς τα εισαγωγικά θα έβρισκε έγγραφα που περιέχουν της λέξη *ανθρώπινα* και τη λέξη *δικαιώματα* χωρίς απαραίτητως να βρίσκονται μαζί σε μια φράση.

Χαρακτήρες αναπλήρωσης και περικοπή

Οι χαρακτήρες αναπλήρωσης είναι σύμβολα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αντικατάσταση ενός ή περισσότερων χαρακτήρων σε μια λέξη, ή μιας ή περισσότερων λέξεων σε μια φράση. Οι χαρακτήρες αναπλήρωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λέξεις με παραλλαγές στην ορθογραφία, και ειδικά για ονόματα που μεταγράφονται από γλώσσες με μη λατινικό αλφάβητο. Ένας από τους ευρύτερα χρησιμοποιούμενους χαρακτήρες αναπλήρωσης είναι ο αστερίσκος (*). Ορισμένες μηχανές αναζήτησης χρησιμοποιούν το ερωτηματικό (?) για την αντικατάσταση ενός χαρακτήρα σε μια λέξη. Παράδειγμα: Μια αναζήτηση για *LGBT** θα δώσει αποτελέσματα στα οποία αναφέρονται όροι όπως *LGBT*, *LGBTQ*, *LGBTQI* και *LGBTQ+*. Μια αναζήτηση για *Y?zidi* θα δώσει αποτελέσματα στα οποία αναφέρονται, π.χ., οι όροι *Yazidi* και *Yezidi*.

Ασαφής αναζήτηση

Οι ασαφείς αναζητήσεις βοηθούν στην εύρεση λέξεων που έχουν παρόμοια ορθογραφία με τον όρο αναζήτησής σας. Η λειτουργία αυτή είναι χρήσιμη όταν δεν γνωρίζετε πώς ακριβώς γράφεται μια λέξη, ή όταν υπάρχουν τόσες πολλές παραλλαγές της ορθογραφίας της ώστε είναι αδύνατο να καλυφθούν με τη χρήση χαρακτήρων αναζήτησης. Ένα σύνθηρες σύμβολο για τη λειτουργία αυτή είναι το ~. Παράδειγμα: Μια αναζήτηση για τη λέξη *Yazidi*~ μπορεί να δώσει αποτελέσματα με έγγραφα που περιέχουν και άλλες ορθογραφίες της λέξης όπως *Yezidi*. Εκτός από την αφαίρεση των φωνηέντων, η ασαφής αναζήτηση εφαρμόζεται επίσης στα διπλά σύμφωνα (Mohammed ή Mohamed) ή στα σύμφωνα που προφέρονται με τον ίδιο τρόπο (Mohammet ή Mahammed).

Οι παραπάνω τελεστές αναζήτησης και λειτουργίες μπορούν συνήθως να συνδυαστούν με διάφορους τρόπους. Αν, π.χ., αναζητείτε πληροφορίες για τη δραστηριότητα του ISIS στην περιοχή Σιντζάρ/Μοσούλη, μπορείτε να συμπληρώσετε τα εξής στο πεδίο αναζήτησης: (*Σιντζάρ OR Μοσούλη*) AND (*ISIS OR ISIL OR «Ισλαμικό κράτος» OR DAESH*).

Επισημαίνεται ότι οι λειτουργίες αυτές μπορεί να διαφέρουν μεταξύ διαφορετικών βάσεων δεδομένων. Ορισμένα σύμβολα μπορεί να είναι διαφορετικά. Ο τελεστής NOT, π.χ., μπορεί μερικές φορές να αντικαθίσταται από το σύμβολο του μείον (-).

Η χρήση τελεστών αναζήτησης είναι ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος για τη διεύρυνση ή τον περιορισμό της αναζήτησης ανάλογα με τις πληροφοριακές ανάγκες σας. Για πιο αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις στρατηγικές αναζήτησης, βλ. *ACCORD Researching Country of Origin Information: Training Manual* ⁽⁵⁴⁾, ή τις οδηγίες αναζήτησης στις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων.

⁽⁵⁴⁾ ACCORD, *Researching country of origin information — Training manual*, έκδοση 2013.

Παράρτημα. Κατάλογος ελέγχου

Κατάλογος ελέγχου	
Προετοιμασία για την προσωπική συνέντευξη	
☐	Συμβουλευτήκα τις ΠΧΚ προκειμένου να προετοιμαστώ για τη συνέντευξη; Συμβουλευτήκα τις ΠΧΚ προκειμένου να αποκτήσω γενική εποπτεία/ενημερωμένη άποψη για την τρέχουσα κατάσταση ασφαλείας, πολιτική κατάσταση και κατάσταση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα καταγωγής;
☐	Συμβουλευτήκα τις ΠΧΚ για να εντοπίσω στοιχεία που χρήζουν διευκρίνισης;
Διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης	
☐	Εάν, πριν ή κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, ανακάλυψα ΠΧΚ οι οποίες έρχονται σε αντίφαση ή αμφισβητούν τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας, έδωσα στον αιτούντα/στην αιτούσα την ευκαιρία να εξηγήσει αυτές τις διαπιστώσεις στη διάρκεια της συνέντευξης;
☐	Κατά περίπτωση, συμβουλευτήκα τις ΠΧΚ στη διάρκεια της συνέντευξης για να ελέγξω στοιχεία ή να αποκτήσω συμπληρωματικές πληροφορίες;
☐	Εάν είχα αμφιβολίες σχετικά με την εθνικότητα ή τη χώρα προέλευσης του αιτούντα/της αιτούσας, χρησιμοποίησα τις ΠΧΚ για να αξιολογήσω τις δηλώσεις του αιτούντα/της αιτούσας ως προς αυτό;
Αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας	
☐	Φρόντισα να χρησιμοποιήσω σχετικές και συναφείς ως προς τον χρόνο ΠΧΚ για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των ουσιωδών πραγματικών περιστατικών;
☐	Φρόντισα να χρησιμοποιήσω συναφείς και τρέχουσες ΠΧΚ για την αξιολόγηση κινδύνου;
☐	Φρόντισα να χρησιμοποιήσω συναφείς και τρέχουσες ΠΧΚ για την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας ΜΠΒ (κατά περίπτωση);
☐	Χρησιμοποίησα συναφείς ΠΧΚ για την αξιολόγηση του ενδεχομένου αποκλεισμού (κατά περίπτωση);
☐	Στο σκεπτικό μου, μερίμνησα ώστε να διατυπώσω με σαφήνεια τη σύνδεση ανάμεσα στις ΠΧΚ και τα επιχειρήματά μου;
☐	Συμπεριέλαβα όπως πρέπει παραπομπές σε κάθε πληροφορία ΠΧΚ στο σκεπτικό μου;
☐	Φρόντισα να χρησιμοποιήσω ΠΧΚ, όπου ήταν εφικτό, από τουλάχιστον τρεις πηγές ;
☐	Έλεγα την αντικειμενικότητα και αξιοπιστία της πηγής προτού την επιλέξω;
☐	Φρόντισα να χρησιμοποιήσω ένα ισορροπημένο μείγμα πηγών ;
☐	Αν δεν κατάφερα να βρω ΠΧΚ, και αν η υπηρεσία μου διαθέτει μονάδα ΠΧΚ, απευθύνθηκα στους συναδέλφους της μονάδας ΠΧΚ για να ζητήσω τη συνδρομή τους;
☐	Σε περίπτωση ανυπαρξίας σχετικών ΠΧΚ, αξιολόγησα ορθώς το γεγονός αυτό στο σκεπτικό μου ;
Πρακτικές συμβουλές για την έρευνα των ΠΧΚ	
☐	Ανέτρεξα στις ευρύτερα χρησιμοποιούμενες βάσεις δεδομένων/δικτυακές πύλες ΠΧΚ;
☐	Χρησιμοποίησα εναλλακτικές ορθογραφίες, συνώνυμα και σχετικούς όρους κατά την αναζήτηση πληροφοριών;

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

Αυτοπροσώπως

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα πληροφόρησης Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον δικτυακό τόπο https://europa.eu/european-union/contact_el

Τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτήν την υπηρεσία:

- καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),
- καλώντας τον αριθμό +32 22999696 ή
- μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον δικτυακό τόπο https://europa.eu/european-union/contact_el

Βρείτε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ

Στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο Europa: https://europa.eu/european-union/index_el

Στις εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε ή να παραγγείλετε δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://op.europa.eu/el/publications>. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφόρησης (βλ. https://europa.eu/european-union/contact_el).

Στη νομοθεσία της ΕΕ και σε σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1952 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον δικτυακό τόπο EUR-Lex, στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu>

Στα δημόσια δεδομένα από την ΕΕ

Η Πύλη Δημόσιων Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://data.europa.eu/euodp/el>) παρέχει πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων από την ΕΕ. Τα δεδομένα μπορούν να τηλεφορτωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς.

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης